

DARBININKAS

Vol. LIX, Nr. 18
Gegužė - May 3, 1974

Penktadienis-Friday
SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.
341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207
15 centų

Savaitės įvykiai Balandžio 23-30

Savaitės keli sensacingi įvykiai turės reikšmės tolesnei įvykių raidai:

— Portugalijoje revoliucija, balandžio 25 nušalinusi autoritetinę valdžią.

— Vokietijoje kanclerio Brandto vienas iš trijų artimiausių patarėjų išaiškintas kaip Rytų Vokietijos saugumo agentas.

— Amerikoje buvę Nixono vyriausybės nariai Mitchell ir Stans, kaltinti "šamokslu, įstatymų obstrukcija ir kreivom priesaikom", balandžio 28 jury pripažinti nekalti.

— Prie įvykių, kurie veda į naujus įvykius, priklauso prezidento Nixono kalba bal. 29 vakarą.

Portugalija: pakeliui į demokratiją ar į chaosą?

Portugalijoje balandžio 25 kariuomenė nušalino autoritetinę valdžią — prezidentą Tomas ir min. pirmininką Marcelano Caetano su jo ministerais. Valdžią paėmė 7 karininkų grupė, vadinama junta. Jos prieky gen. Antonio de Spínola. Spínola panaikino cenzūrą, paleido politinius kalinius, paskelbė, kad per 3 savaites bus sudaryta civilinė valdžia prieky su juntos žmogum, po metų bus renkamas prezidentas ir parlamentas.

Laisve pirmieji ėmė naudotis komunistai bei socialistai, naikindami buv. vyriausybės organizacijų būstines ir spaudą, gaudydami slaptosios policijos atstovus ir juos kišdami į kalėjimus. Gen. Spínola jau įspėjo, kad pavartos jėgą apsaugai nuo anarchijos.

Ar rinkimai duos demokratiją ar chaosą šaly, kur per 40 metų žmonės nebuvo pratinami prie demokratijos ir trečdalis yra be-rasčių, — klausimas.

Gen. Spínolos knyga, kurioje jis įrodinėjo, kad kolonijų klausimas neišsprendžiamas ginklu; kad jį reikia spręsti politinėm priemonėm, pakurstė sukilimą. Dabar prieš jį uždavins įvykdyti jo skelbtą Portugalijos, Angolos, Guinejos ir Mozambiko federaciją vadovaujant Portugalijai. Bet ir Portugalijos atgijusios partijos — komunistai bei socialistai, kr. demokratai, — jau nesutaria su junta. Jie kaip ir minėtų kolonijų sukilėliai ne federacijos nori, o nepriklausomybės.

Portugalija valdo Afrikoje Guineją, Angolą ir Mozambiką 500 metų. Portugalijos plotas 35,570 kv. m., Afrikoje tų trijų teritorijų 797,630 kv. m.; Portugalijoje gyventojų 8.6 mil., Afrikos provincijose 14 mil.

Portugalija pastatyta prieš nežinomą ateitį. Bet perversmas yra kaip nuo kalno paristas akmuo. Jis turės reikšmės Ispanijai, o svarbiausia Afrikai. Joje stiprins entuziazmą nusikratyti baltaisiais. Jei tai įvyks Mozambike, beriedantis akmuo bus sunkiai su laikomas Pietų Afrikoje, dar labiau Rodezijoje, kur baltųjų mažuma valdo juodųjų daugumą. Sukilimas yra naujas impulsas Afrikai pabusti, pradedant nuo akcijos prieš baltuosius, toliau vienas prieš kitą iki chaoso, iki per daugel metų

SPORTO POTVYNIS NEW YORKE

New Yorko LAK — Šiaurės Amerikos lietuvių krepšinio meisteris
* Krepšinio, tinklinio ir šachmatų varžybos sutraukė šimtus sportininkų iš 12 miestų.

Po 14 metų Š. Amerikos lietuvių žiemos žaidynės (krepšinis, tinklinis, stalo tenisas, šachmatai) vėl grįžo į New Yorką. Tai rodo, kad, po eilės varganų metų, New Yorke sustiprėjo sportinė veikla. Vėl vykdomos Rytų apygardos pirmenybės, o šiemet pasirodė ir didžiajam įvykiui — metinėms žaidynėms (jos pradėtos 1951).

Balandžio 27-28 žaidynėse dalyvavo 16 klubų iš JAV ir Kanados: Baltimorės Lietuvių Atletų

ateis "diktatūra" ir sudarys naują pasaulio jėgą — Afrikos jėgą. Nušalintosios vyriausybės nariai aiškino, kad per 13 metų jie negalėjo nugalėti teroristų, nes jie buvo remiami sovietų judamom raketų bazėm, o prieš jas Portugalija negavo iš niekur ginklų.

Po 48 dienų teismo: Mitchell ir Stans nekalti

Prezidento Nixono buv. vyr. nariai John N. Mitchell ir Maurice H. Stans buvo kaltinami, kad, būdami valdžios žmonės, darę įtakos valdžios įstaigose naudai R. L. Vesco, kuris davęs rinkimam 200,000. Iš visos tos istorijos buvo supinta 18 kaltinimų apie "šamokslą, teisingumo obstrukciją, kreivas priesaikas". Po 48 dienų kaltinimų ir gynimo jury komisija balandžio 28 pripažino juos nekaltus.

Bet jie dar nevisai nubaltinti. Jie įvelti ir į Watergate bylą. Manoma betgi, kad šio teismo sprendimas turės įtakos ir Watergate byloje, nes abiejose bylose liudininkas prieš juos yra tas pats — John Dean. Mitchell ir Stans bylos sprendime Dean prestižas buvo pakirstas.

Brandto patarėjas — komunistų saugumo šnipas

Vokietijos kanclerio Brandto vienas iš trijų artimiausių patarėjų Guenter Guillaume balandžio 24 suimtas kaip Rytų Vokietijos saugumo kapitonas. Tai didesnis skandalas nei Watergate, nes Vokietijos valdžios viršūnėje patarėjų svetima valstybė įstatė savo agentą, kuris važinėjo su kancleriu į konferencijas ir kuriam buvo prieinamos visos paslaptys. Opozicijos eilėse girdėti balsų, kad kancleris pasitrauktų dėl savo "naivumo". Kancleris mėgino parlamente teisintis, kad nuo birželio mėnesio jis žinojo, jog tai agentas, tik jį laikęs, norėdamas kitus išaiškinti...

Šnipo išaiškinimas dar labiau pakirs Brandto autoritetą, ypačiai prieš Žem. Saksonijos rinkimus. Kai buvo renkamas parlamentas, Brandtas gavo 46 proc. balsų, o dabar dar prieš šnipo išaiškinimą pasitiekijimas kritės iki 33.

Idomu, kaip Rytų Vokietijos saugumas sugeba infiltruoti savo agentus. Guillaume 1956 atvyko iš rytų Vokietijos kaip pabėgėlis. Frankfurte įsitaisė foto laboratorija. Gavę įsakymą įstoti į soc. dem. vietos partiją, 1964 jis buvo jau partijos sekretorius; 1969 vadovavo rinkimų akcijai už Georg Leber, dabartinį apsaugos ministrą. Tas jį parštraukė į Bonną, įstatė į kanclerio įstai-gą jau 1970, o nuo 1973 vasario 1 jis buvo kanclerio patarėjas partijos reikalams.

Po šios istorijos aiškėja, kodėl soc. dem. jaunimas buvo tiek radikalus, kad Brandtas grasino jį išmesti iš partijos, o opozicija

(nukelta į 2 psl.)

Klubas, Bostono Grandis, Bostono Lietuvių Piliečių Klubas, Chicagoas Lituanica, Chicagoas Neris, Cicero Ateitis, Cicero Vėtra, Clevelando Žaibas, Detroito Kovas, Hamiltono Kovas, Hartfordo Grandis, New Yorko Lietuvių Atletų Klubas, Philadelphia Aras, Rochesterio Sakalas, Toronto Aušra, Washingtono Vėjas.

Dvi dienas, nuo ankstauro ryto, rungtyniauta keturiuose pastuose. Žaidynių centras buvo Kultūros Židinys — jo salė pirmą kartą panaudota krepšinio rungtynėms. Be to, žaista netolimoj YMCA patalpoj ir dviejose mokyklose: John Adams HS bei Gate of Heaven (abi Ozone Park).

Beje, iš programos išbrauktas stalo tenisas, nes negalėjo atvykti pajėgieji žaidikai ir žaidikės iš Toronto.

Dėmesio centre buvo krepšinis. Vyrų A gr. vietiniams džiūgi naujiena — po 17 metų Š. Amerikos meisteris vėl New Yorko LAK. Baigminėse rungtynėse jaunieji New Yorko LAK vyrai nugalėjo Bostono LPK 105-90 (57-39).

Vyrų A gr. jėgas išbandė 8 rinktiniai penketukai. Pirmose rungtynėse New Yorko LAK tik per plauką įveikė Toronto Aušrą 61-60, paskui laimėjo prieš Chicago Nerį 77-70 ir atsidūrė baig-mėj. Bostono LPK nugalėjo Chicago Lituanicą 63-50 ir Detroito Kovą 73-59 (Detroito Kovas — 1973 žaidynių meisteris).

Eilė asmenų favoritui laikė Bostono LPK — komanda jau eilė metų tos pačios sudėties, be to, turėjo dvi studentų žvaigždes: Baškauską ir Ketvirtį. Betgi baigminis žaidimas sekmadienį parodė, jog New Yorko jaunieji spėjo ištrpinti savo pradinius ledus ir suspindo kaip ryžtingas, sklandus vienetas. Pergalę pelnyta ir iškovota gražiu stiliumi. Tiesia, sekmadienį nesimatė Ketvirčio, kuris jau buvo grįžęs į namus. Gal Bostono LPK per daug pasitiekėjo savo pajėgumu — kas žino? O kai dalykai nėjo, kaip buvo laukta — komandoj pradėjo švilpti skersvėjai...

Tik pat pradžioj Bostono LPK sugebėjo keturis kartus išlyginti: 6-6, 8-8, 10-10 ir 12-12. Tada New Yorko LAK atsiplėšė iki 17-12 ir tvirtai laikė vadeles savo rankose.

Didžioji New Yorko LAK atrama buvo vidurio puolikas Misičius, pasiekęs 40 taškų. Misičius 1973 ir 1974 išrinktas į Didžiojo New Yorko katalikų gimnazijų rinktinę. 1973 Š. Amerikos lietuvių žaidynėse Detroito Misičius New Yorko LAK jaunį A kl. penketukui padėjo iškovoti antrą vietą.

Vijurkiškas Geraldas Mikalauskas nedaug atsiliko, pelnęs 33 tšk. Tiesia, Geraldas nėra giminaitis broliams Gediminui ir Vytautui Mikalauskams, kurie yra New Yorko LAK vyrų B penketuke. Pakiliai sužaidė ir visi kiti naujojo meisterio dalyviai. Bostono LPK geriausias taškų medžiotojas Baškauskas su 33 tšk., o Cineitis įsviedė 19 tšk. (abu dalyvavo Š. Amerikos lietuvių rinktinės išvykoj į Europą 1973).

Taškai: New Yorko LAK: Misičius 40, Mikalauskas 33, Beleckas 14, Miklas 10, Torney (motina — lietuvaite) 8, Skeivys, Krulikas; Bostono LPK: Baškauskas 33, Cineitis 19, Anelauskas 16, A. Baika 6, Barūnas 6, Paliulis 4, Vilėniškis 4, Šarelis 2.

Vyrų A gr. 3 vieta atiteko Chicago Neriai (be žaidimo prieš Detroito Kovą).

Kitos vyrų A gr. paguodos rungtynės: Chicagoas Lituanica — Rochesterio Sakalas 82-77, Toronto Aušra — Clevelando Žaibas 82-78 ir dėl 5 vietos Toronto Aušra įveikė Chicago Lituanicą 70-65.

Vyrų B gr. penkios komandos ir meisteris Cicero Ateitis, kuri baigmė nugalėjo Hamiltono Kovą 87-75. Taškai: Cicero Ateitis: Strumila 21, Bačinskas 18, Z. Tauginas 17, Šiaučiusas 14, Hoover 13, Juozaitis 2, A. Tauginas 2; Hamiltono Kovas: R. Butkevičius 23, Tirilis 20, Viesulauskas 11, Kazragis 7, Stukas 6, B. Butkevičius 4, Tatti 2, Žilvitis 2.

Pakeliui į baigmę Hamiltono Kovas laimėjo prieš New Yorko LAK 100-45 ir Philadelphiajos

(nukelta į 8 psl.)

Iš XXIV žaidynių. Akimirka iš vyrų A grupės krepšinio rungtynių tarp Toronto Aušros ir New Yorko LAK. New Yorko LAK laimėjo 61-60. Nuotr. Lino Vytuvio

IŠ LIETUVOS KATALIKŲ BAŽNYČIOS KRONIKOS NR. 8

Rūdiškės. Kun. Konstantinas Molis ruošė vaikus pirmajai išpažinčiai ir Komunijai. 1973 gegužės 27 į Rūdiškių bažnyčią, kur buvo apie 50 vaikų, atėjo šešių žmonių komisija. Komisijos nariai buvo labai mandagūs: atėję į bažnyčią tik klausėsi ir laukė, kada užsiėmimas baigsis. Kada kunigas, baigęs aiškinimą, vaikus paleido, komisijos nariai užkalbino tėvus. Jie klausinėjo, koku tikslu vaikai čia susirinko. Užsirašė tėvų pavardes ir adresus.

Po poros dienų daugelį vaikų kvietėsi Trakų rajono prokuroras. Pakviestas ir kun. K. Molis. Tardant kunigas prisipažino, kad mokė vaikus. Tai daryti vertusi jo sąžinė ir kunigo pareiga.

Išsiganę žmonės parašė Trakų rajono prokurorui pareiškimą, po kuriuo pasirašė dvidešimt žmonių. Pareiškime buvo

Estija — respublika mažiausia, bet Vakarų atstovė stipriausia

Los Angeles Times kovo 31 paskelbė trečią Murray Seeger str. apie Baltijos valstybes, antrašte "Little Estonia Is the Jewel of the Soviet States". Straipsnis įdomus estų gyvenimo detalėm.

Buvodamas Taline, lankėsi operoje "Traviatoje". Lankytojai išėiginiais drabužiais — Vakarų stiliaus. Kai kurie barzdoti ir ilgaplaukiai. Moterys ilgom madingom sukniom ar kelnėm. Plaukai stilingai sudėti. Rankos su brangiais žiedais. Tris valandas — sako — išbuvai tiesiog "buržuazinėje atmosferoje" — kaip Skandinavijoje, Suomijoje ar Vokietijoje. Tai neįprasta komunistinėj Sovietų Sąjungoje.

O tai buvo tik mažojoje Estijoje, mažiausioje iš 15 respublikų. Estų tėra vienas milijonas — mažiau kaip pusė procento visos Sovietų Sąjungos gyventojų. Bet jie stipriausiai išlaikė vakarietinį stilių, estiškas tradicijas. Patys rusai, važiuodami į Estiją, sakosi važiuoją į "Vakarų".

Visose trijose Baltijos valstybėse gyvenimo standartas aukštesnis nei Rusijoje, Baltarusijoje, Ukrainoje. Estijoje pagal gamybą ir pajamas proporcingai vienam gyventojui tenka daugiausia. Estija vertinama turinti mažiausią sovietinę kontrolę — mažesnę nei kitos respublikos. Prieš keletą savaičių apie 30 asmenų demonstravo prie Viru Hotel su plakatais, reikalaudami

baigti sovietinį valdymą. Sako, tai buvę daugiausia vokiečiai, kurie vis neleidžiami repatrijuoti.

Estų padėčiai atsiliepią Suomų artumas — geografinis ir kalbinis. Keturi Suomijos televizijos kanalai pajvairina sovietinės televizijos monotonią. Suomiai turi teisę perplaukti 50 mylių įlanką ir praleisti vakarą estų naktniame klube. Ten jie pigiau nei Helsinky nusiperka sovietinės vudkos, brangiau parduoda savo drabužius ar batus. Estai turi teisę nusipirkti už rublius suomiškų markių — žinoma, nedaug — už 5 rublius porai dienų. Nedaug, bet vis šiočia tokia apyvarta eina.

Tie suomių santykiai su estais yra ir turi būti labai atsargūs. Juk Suomija formaliai neutrali, o faktiškai yra Sovietų įtakoje. Kai vienas estas perplaukė įlanką ir norėjo pasilikti Suomijoje, jis buvo išduotas Sovietam. Tokia yra sutartis tarp Suomijos ir Sovietų.

Estuose kaip ir Latvijoje giminių skaičius mažiausias. Jų etninis savitumas išlaikomas ne gyventojų prieaugliu, bet daugiau atkakliu prisirišimu prie tradicijų ir savo kalbos. Jų chorai esą vieni iš geriausių Europoje. Ypatingai tas prisirišimas prie tradicijų jaučiamas tarp jaunimo. Jei 1959 surašyme 92.2 pasisakė, kad jų gimtoji kalba yra estų, tai 1970 tas procentas net pakilo — 95.5.

Estai priešinasi Sovietų pastangom supramoninti Estiją, statyti fabrikus ir kurti didelius miestus. Aiškinasi oro tarša. Jie priešinasi dideliem miestam, į kuriuos ima plaukti rusai. Pasisako už smulkias gyvenvietes.

Prieš antrą pasaulinį karą Estijoje buvo rusų 8 proc., 1959 surašyme 20 proc., 1970 — 25. Estų procentas iš 75 1959 sumažėjo iki 68 1970 m.

Dalis estų dingo mišrioje vedybose. Senesnieji estai priešinasi estų rusų vedybom, nes dėl skirtingų tautybių ir kultūrų mišrios vedybos dažnai baigiasi divorsais.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS INFORMACIJOS

Amerikos lietuvių kongresas įvyks rugsėjo 28-29 Pick-Congress viešbuty, Chicagoje. Tai bus aštuntasis Amerikos lietuvių kongresas. Numatoma, dalyvaus netoli 1,000 žmonių. Dieną prieš tai — rugsėjo 27 — to paties viešbučio patalpose įvyks Amerikos Lietuvių Tarybos metinis suvažiavimas.

Amerikos lietuvių kongresai yra Altos šaukiami kas penkeri metai.

Lietuvių organizacijos prašomos iš anksto išrinkti delegatus į tą didelę reikšmės kongresą, pagal galimybes numatant ir paramą tam svarbiam užmojui.

Amerikos Lietuvių Taryba Chicagoje suorganizavo paskaitininkų biurą — 32 kalbėtojus. Apie tai buvo išsiuntinėti pranešimai Chicago amerikiečių organizacijų centram, klubam, laikraščiam, radio ir televizijos stotim. Pirmieji atsiliepė German American National Congress, paprašydami atsiųsti 200 kalbėtojų sąrašą, kuriuos jie paskleis po savo skyrius.

Chicago "The New World" paskelbė pilną Amerikos Lietuvių Tarybos sudaryto kalbėtojų biuro sąrašą, pažymėdamas kiekvieno paskaitininko telefoną ir skelbdamas, kad visi tie 32 Altos kalbėtojai yra pasiryžę painformuoti apie padėtį okupuotoje Lietuvoje.

Amerikos Lietuvių Tarybos pavedimu, kun. J. Prunskis kitomis kalbomis leidžiamų laikraščių redaktoriam siuntinėja straipsnius apie lietuvius ir apie padėtį okupuotoje Lietuvoje.

IŠ JAV LB KRAŠTO VALDYBOS VEIKLOS

Kovo 14 Philadelphijoje JAV LB krašto valdyba savo posėdy daugiausia dėmesio skyrė kultūriniam reikalui, kuriuos kėlė įvairios su LB susijusios institucijos ir pati valdyba.

Posėdyje dalyvavo beveik visi valdybos nariai ir dr. V. Maciūnas kaip kultūrinių reikalų patarėjas.

Pirmiausia teko susidurti su Lituanistinio Instituto reikalais — Institutui buvo pažadėta parama 1975 m. suvažiavimui organizuoti, o prašymas minimum 1500 dol. Bibliografijos žiniomis leisti, nors ir nebuvo tuoj patenkintas, bet ir neatmestas. Tuo klausimu turėtų pasisakyti kultūros taryba, todėl ir nutarta jį nukreipti į būsimą kultūros tarybą.

Dramos teatrai išeivių tarpe vaidina svarbią rolę: palaiko lietuvišką dvasią, kelia kultūrinį lygį, yra gera mokykla jaunom žėgom, kurios domisi teatro menų. Kai kuriose apylinkėse veikia stipresni ar silpnesni teatro būreliai, bet daugiausia dėmesio susilaukė Chicagos Dramos Teatras, nes savo aktyvumu pralenkė kitus. Deja, jo darbas pastutiniu laiku buvo sustojęs. Valdyba mano, kad tai yra nemažas nuostolis lietuvių kultūriniame gyvenime, ir ėmėsi žygių jį atgaivinti, pažadėdama finansinę paramą, jei tokia būtų reikalinga. Tikėkim, kad Chicagos Dramos Teatras greit vėl pradės džiuginti chieagiečius savo vaidinimais.

Kaip pastebima iš spaudos, paskutiniu laiku vėl paastrėjo Čiurlionio galerijos reikalai, kurie kelia ginčą suinteresuotųjų tarpe. LB-nei galerijos globos komitete atstovauja rašyt. A. Kairys, kuris ir informuoja jos reikalais. Deja, šiuo laiku krašto valdyba tegali apeliuoti į abi šalis, prašydama šį nemalonų, mūsų dailininkus skaldantį, ginčą kuo greičiausiai baigti, padarant nuolaidų abiejose pusėse.

Lietuvių Fondas tai lietuvių išeivių pasididžiavimas ir tautinės vienybės demonstracija. Fondo užsibrėžtas milijonas dolerių, kurio procentai būtų naudojami kultūriniam lietuvių reikalui, jau arti pabaigos. Šiais metais norima baigti jo organizavimą. Norėdama, kad tikslas būtų pasiektas, valdyba 1974 metus paskelbė Lietuvių Fondo vjaus užbaigimo metais ir prašo visus lietuvius padėti tą tikslą pasiekti, t.y. tapti LF nariais.

Sėkmingesniai LF pelno skirstymui krašto valdyba nutarė kasmet įvesti naujų narių į LF pelno skirstymo komisiją, tikėdama, kad su naujais žmonėmis ateis naujos idėjos ir tuo pačiu būdu bus atstovaujama didesnė visuomenės dalis. Valdyba išreiškė padėką buvusiems pelno skirstymo komisijos nariams už jų darbą ir numatė 8 kandidatus.

Magnolijos rengiasi žydėti. Nuotr. R. Kisieliaus

is kurių pavedė pirm. J. Gailai pakviesti tris asmenis, kurie suktų į tą komisiją įeiti 1974.

Visi džiaugiamės tautiniais šokiais. Jie visada sukelia žiūrovams entuziazmą, o jų vadovės — vadovai užsitarnauja didelės padėkos už jaunimo auklėjimą tautine dvasia. Šiame posėdyje valdyba paskyrė Tautinių Šokių Institutui 500 dol.

Visuomeninių reikalų tarybos rūpesčiu jau išėjo iš spaudos angliškas 1973 m. raportas apie žmogaus teisių pažeidimus okupuotoj Lietuvoj. Šis raportas didesnis už anksčiau išėjusius. Jame plačiai paliečiama religijos persekiojimas ir kiti klausimai. Jo kaina — 2 dol. Atstovybėm, įvairiam dignitoriam bus dalinamas nemokamai. Tai trečias iš eilės raportas, išleidžiamas LB krašto valdybos iniciatyva ir pastangomis. Raportai kitataučių parlamentarų, kultūrininkų, dvasiškių ir kt. aukštai vertinami. Jų nauda didelė.

Švietimo reikalai LB-nei rūpi labiausiai. Tam reikalui sudaroma krašto švietimo taryba. Jos pirm. S. Rudys šiam posėdžiui pateikė tvirtinti naują švietimo tarybą, į kurią buvo pakviesti: Juozas Tamulis — sekretorius, Petras Pupius — išdininikas, kun. Povilas Dilys — ev. reformatų tikybos reikalui, kun. Juozas Vaišnys, S. J. — katalikų tikybos

Spaudos banga apie persekiojamą Lietuvą nenuslūgusi

The Sign, National Catholic Magazine, Union City, N. J., balandžio nr. redaktorius kun. Jeremiah Kennedy, C.P., str. "The Church in Chains" pradeda apie Solženicyno "Gulag Archipelago", duoda konkrečių faktų iš LKB Kronikos ir padaro išvadą, kad nuo Stalino laikų visa Lietuva yra didžiausia sala tame sovietinės sprespaudos archipelage. "Pravartu to neužmiršti. Solženicynas, kalbėdamas apie tuos, kuriuos veda į lagerius, rašo: 'Net Kristus Getsemanės darže, žinodamas, kokia jo dalia, vis dėlto meldėsi ir vylėsi'. Bent tiek mes galim padaryti mūsų kenčiantiems broliams Lietuvoje", baigia redaktorius.

The Globe Democrat, East St. Louis, Ill., Roger Ledington, korespondentas iš Maskvos, str. "Soviet step up repression of Catholic rebels", informuoja apie pasiųstus iš Maskvos agentus ieškoti Lietuvoje pagrindinio spaudos ir duoda žinių iš Kronikos Nr. 7.

The Beacon-News, Aurora, Ill., paskelbė informacijas apie Lietuvą, kurias laikraščiui pateikė Marija Vizgirdienė, LB apylinkės pirmininkė. Pasisakė čia dėl detente ir Lietuvos. Esą Amerikos lietuviai nėra iš esmės priešingi tokiai detente, kuri atleistų pasaulio įtampą. Detente

reikalui, Juozas Masilionis — aukštesniosiom mokyklom, Sofija Jonynienė — pradžios mokyklom, Domicelė Petrutyte — priešmokykliniam auklėjimui, Jonas Kavaliūnas — vidurinių valstijų mokyklų inspektorius, Antanas Masionis — rytinių valstijų mokyklų inspektorius, Ignas Medžiukas — vakarinių valstijų mokyklų inspektorius, Stasė Petersonienė — jaunimo skaitiniam paruošti, Leonas Rastavičius — mokslo priemonėm leisti, Robertas Kosmonas — mokslo priemonėm platinti, Jadvyga Matulaitienė — tautiniam šokiam, kun. Kazimieras Pugevičius — etniniam reikalui. Kaip matom, visi asmenys yra kvalifikuoti būti švietimo tarybos nariais. Krašto valdyba pristatytą tarybą patvirtino.

Oceana Publications Inc. leidžia leidinius apie JAV gyvenančias mažumas. Iš tos leidyklos gautas atsakymas, kad ji sutinka į savo leidžiamą chronologiją įtraukti medžiagą apie lietuvių emigrantus JAV. Valdybai reikia surasti asmenis, kurie tokią informacinę medžiagą apie lietuvių ir jų įnašą į šio krašto kultūrą bei ekonomiką tinkamai paruoštų anglų kalba.

Tarp kitų klausimų posėdyje pasidalinta mintimis LB organizaciniais bei izdo klausimais. Pasisakytą už pirmininko ir vicepirmininko organizaciniam reikalui sprendimą patenkinti 40-ties Cicero apylinkės narių prašymą sušaukti visuotinį tos

galėtų reikšti komunistinių režimų geležinės rankos nuėmimą nuo religinių ir asmeninių laisvių Baltijos valstybėse ir laisvą idėjų tekėjimą. Tačiau detente gali turėti blogiausią prasmę — teritorinio status quo Europoje pripažinimą, o tai reikštų rytų Europos tautų apsisprendimo paneigimą ir negarbingos 1939 metų Molotovo-Ribbentropo sutarties pripažinimą. Detente negali būti laikomas galutiniu atsakymu rytų Europos pavergtom tautom. Jos šaukia ir šauks nepriklausomybės, kaip tai rodo faktai Lietuvoje — Kalantos susidėginimas, 17,000 peticija Waldheimui, Kudirkos išdavimas. "Lietuvos ir jos žmonių herojiškai duotos pamokos laisvajam pasauliui neturi būti užmirštos detente priedanga".

National Review, minėdamas politines sprespaudas įvairiuose kraštuose, suminėjo 16 Sovietų politinių kalinių laišką Sovietų vyriausybei. Tarp laišką pasirašiusių suminėjo S. Kudirką, "lietuvių jūrininką, kuris nušoko į JAV pakrančių sargybos laivą prieš keletą metų ir buvo išduotas Sovietam".

Buffalo Currier-Express informavo porą kartų apie Liuto Griniaus pranešimą Buffalo lietuvių klube.

apylinkės susirinkimą, apylinkės valdybai atsisakius susirinkimą sušaukti. Vakarų apygardos valdyba įgaliota tai atlikti. Be to, paskirta 250 dol. PLJS ryšių centrui lituanistinei stovyklai organizuoti ir kt.

LB Informacija

Savaitės įvykiai

(atkelta iš 1 psl.)

pasidarė išvadą, kad Vokietijai jokios naudos nėra iš tos "Ostpolitik", už kurią Brandtas gavo Nobelio premiją.

NYT susirūpings, kad ir Vokietija atsidurs dabar tokiose chaotingose padėtyse kaip Italija bei Prancūzija.

Viduriniuose rytuose: taiką pradėjo nuo Gromyko

Valst. sekr. Kissingeris balandžio 28 išvyko į Ženevą tartis pirmiausia su Gromyko, norėdamas patenkinti Sovietų ambiciją, kad jie jaustųsi lygūs taikos partneriai; kad Sovietai spautų Syriją, kaip Kissingeris spausiąs Izraelį. Toliau Kissingeris vyko pas Alžiro prezidentą, Egiptą, pagaliau į Syriją ir Izraelį.

Išvyko Kissingeris ir su "saldainiais": vyriausybės pažadu Egiptui 250 mil., Jordanijai 207,5 mil., Izraeliui 350, atsargoje dar numatyta 100 mil. Syrijai — jei pasiseks susitarti.

Iš Syrijos Izraelis turi paėmęs 1967 kare 400 kv. mylių, ir pereitų metų kare 300 kv. m. Izraelis sutinka pereitais metais užimtą teritoriją atiduoti, bet reikalauja prieš derybas grąžinti belaisvius. Syrija sutinka tenkintis iš 1967 užimtų žemių tik vienu Qeneitra miestu — viena mylia, bet reikalauja, kad Izraelis pasižadėtų ateity grąžinti visą teritoriją.

Prieš derybas kautynės tębeina tarp Syrijos ir Izraelio.

AMERIKOJE:

Prezidentas Nixonas balandžio 29 vakarą paskaitė Watergate bylos apžvalgą, kiek jos yra prezidento pasikalbėjimų įrašuose. Apžvalga paremta ištraukom iš įrašų. Pasiūlė Kongreso teisinei komisijai kompromisą: kad pirmininkas Rodino ir Hutchinson, demokratas ir respublikonas, atvyktų į Baltuosius Rūmus, išklaustų pačių įrašų ir įsitikintų, ar apžvalga teisingai padaryta iš pačių įrašų. Tokiu kompromisu respublikonai patenkinti, demokratai ir NYT tebereikalauja pačių įrašų.

Amerikos politika Izraelio ir arabų atžvilgiu pakitus? Balandžio 24 Saugumo taryba pasmerkė Izraelio represijas Libane. Už pasmerkimą balsavo ir Amerikos atstovas. Tai aiškinama kaip nauja Amerikos politika arabų ir Izraelio atžvilgiu. Amerikos žydų tikybiniai ir visuomeniniai vadai, kaip sako NYT, pasiskubino pareikšti Amerikos tokia politika nepasitenkinimą.

Pagal Gallup bal. 12-15 Kongresu pasitikėjo 30 proc., nepasitikėjo 47; prezidentu pasitikėjo 25, nepasitikėjo 62.

Vartotojų nepasitenkinimas auga, kad naftos kompanijų pelnai didėja vartotojų sąskaita. Monitor vedamajame: per pirmą šių metų ketvirtį Exxon pelnas padidėjo 39 proc., Texaco 123 proc., o tuo tarpu gazolino ir kūrenamo aliejaus kainos vartotojam pakilo trečdaliu.

Kongrese priekaištaujama senato užsienių komisijai, vadovaujamai Fulbrighto. Esą jos įtaka sumažėjo; daug veiksmingesnė už ją Atstovų Rūmų užsienių komisija. Senato komisijos pako-misė Azijos reikalui, vadovaujama Mansfieldo, nesusirinko posėdžio per 8 metus; Europos reikalų pakomisė, vadovaujama Sparkmano, vieną posėdį turėjo per 4 metus. Pagal opiniją savo valstijoje Fulbrightas turi šalininkų 27 proc., jo konkurentas, taip pat demokratas, 60 proc.

Dėl Nixono galimo nepasitikėjimo Sovietai nesijaudina: esą detentei vykdyti lieka Kissingeris.

SPARTA — Rašomos mašinėlės įv. kalbomis, radio, spalv. TV, kompiuteriai, įv. biznio mašinos — pigiausiai. Praneškite kuo interesuojatės ir firmų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N. Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

ANTANAS J. ŠAVELSKIS — lietuvis advokatas — 88-03 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y. 11421; tel. 441-1182, namų TW 7-3061 (nuo 9 r. iki 9 v.)

J. B. SHALINS-ŠALINSKAS — Laidotuvių direktorius. 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way Sta.), Woodhaven, N. Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

JOSEPH GARSZA — GRABORIUS, BALSAMUOTOJAS, 2 modernios koplyčios. 231 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y. 11211; EV 8-9770.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni koplyčia, Air-conditioned, A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public. 660 Grand St., Brooklyn, N. Y. 11211; ST 2-5043.

TAISOM RADIOJO IR TELEVIZIJOS APARATUS spalvotus ir paprastus. Pilnas patarnavimas įdedant naujas dalis. Aptarnaujam Queens ir apylinkės lietuvių. Naujų aparatų neparduodam. Kreiptis tel. 847-0887. Adresas: Mr. Joe Kazlas, 87-15 Myrtle Avenue, Glendale, N. Y. 11227 (2 blocai nuo Woodhaven Blvd.).

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, 426 Lafayette St., Newark, N. J. 07105; tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios koplyčios, oras vėdinamas.

VAITKUS FUNERAL HOME. Notary Public. 197 Webster Ave. Cambridge Mass. Pranas Vaitkus, laidotuvių direktorius ir balsamuotojas. Moderniška koplyčia šermenims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostoną. TR 6-6434.

RIMOS IR JUOZO BRUŽŲ siuntinių įstaiga atleka visus patarnavimus sudarant siuntinius ir užsakant kitas dovanas į Lietuvą. Didelis prekių pasirinkimas. Sąžiningas ir greitas patarnavimas — 94-08 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y. 11421. Telef. 441-4712

JUOZO ANDRUSIO Real Estate, Insurance. Apdraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds — pinigų investacijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y. 11421; VI 7-4477

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N. Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami palaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

S & G MAISTO KRAUTUVĖ. Antanas Vaitkus, ved. 84-04 Jamaica Ave. Woodhaven, N. Y. 11421, 296-2502 arba 296-7774; 340 Grand Street, Brooklyn, N. Y. 11211. ST 2-4329. Papigintom kainom priimame užsaky-mus vestuvėms ir pobūviams. Pristatom į namus lietuviškus skilandžius, sūrius. We take all orders special price for Weddings and Parties. Home-made Bologna.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams turtai, Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N. Y. 11368. Telef. 779-5156.

MOVED TO LARGER QUARTERS **KORDOL FABRICS** **SUPERIOR PIECE GOODS CORP.** 194 Orchard St. New York, N. Y. 10002, telef. AL 4-8319. Vilnonės medžiagos jūsų artimiesiems — importuotos ir vietinės. Vilnonės medžiagos kostiumams, paltais ir suknelėms. Taip pat šilkinės maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą. Uželkite ir įsitikinsite!

ALICE'S FLORIST SHOP, Lietuviškam rajone — Lietuviška gėlių parduotuvė. Gėlės įvairiom progom. Maloniai kviečiame kaimynystėje gyvenančius tautiečius atsilankyti arba paskambinti telefonu 846-5454 - 9527; vakare: 835-4149. Čia rasite nuosūdį lietuvišką patarnavimą. 107-04 Jamaica Ave. Richmond Hill, N. Y.

AMERICAN FABRICS. Geriausios medžiagos gaunamos pigia kaina, ypač siuntiniam į Lietuvą. (Polyester-Knits jardas \$2.50, Arnel Jersey jardas 89 c.) Kam pirkti iš svetimų, jei gaunam pas savus. Monika Maczežinskaitė, sav. 55-35 Myrtle Ave. (Putnam kampas), Ridgewood, N. Y. 11227. Tel. 456-5046. (Traukinio stotis Wyckoff, autobusas Putnam.)

Lietuviško stiliaus paminklų sukuriami ir veltui pristatomi į visas kapines New York, New Jersey ir Connecticut valstijose

Fasolino Memorials CO.

66-86 80th Street (prieš St. John's kapines) Middle Village, N. Y. Queens, N. Y. 11379 (212) DAvenport 6—3150

— Tai yra mūsų vienintelė vieta — Gausi parodų salė

Lietuviška KELIONIŲ AGENTŪRA

VYTIS

Romas Kezys, Pres.

2129 Knapp St., Brooklyn, N. Y. 11229 — Tel. 769-3300

- Paskutinės informacijos apie žemiausias kainas
- Kelionės į visus pasaulio kontinentus
- Lietuvių grupinės kelionės atostogų metu

Patarnaujama visuose kelionių reikaluose:	Specialios nuolaidos:
LEKTUVAI VIESBUČIAI LAIVAI (Cruises) AUTOBUSAIS įdomių vietų lankymas TRAUKINIAI	INDIVIDAMS (ekskursiniais bilietais) GRUPĖMS JAUNIMUI ŠEIMOMS

DARBININKAS341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

Editorial Office 827-1352.

Business Office 827-1351.

THE WORKER by FRANCISCAN FATHERS

Eina nuo 1915 metų
1951 sujungė AMERIKĄ, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIASSecond class postage paid at Brooklyn, N. Y. Post Office
Published weekly

Subscription per year — \$10.00. Single Copy 15 cents.

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuostata. Nenaudoti straipsniai saugomi ir vėliau autoriams prašant. Pavardę pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiskia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Simo Kudirkos reikalo eiga

Skriauda, padaryta nekaltam žmogui, šaukiasi į sąžines tų, kurie sąžines turi. Anksčiau ar vėliau sąžinė prabyla. Skriaudą Simui Kudirkai padarė JAV vyriausybės žmonės, sulaužydami Amerikos tradicijas ir tarptautinius susitarimus.

Praėjo nuo to laiko daugiau kaip treji metai, ir amerikiečiai, jautrūs Amerikos garbei, teisingumui ir žmoniškumo tradicijoms, dabar labiau nei anksčiau atkreipė dėmesį į balsą, kurį iš naujo pakėlė dėl Simo Kudirkos Daiva Kezienė, kaip JAV LB Visuomeninių reikalų tarybos narys ir Americans for Simas pirmininkė. Atsiliepė ne vienas ir ne vienodai.

-o-

Kongresmano R. Hanrahano ir senatoriaus Ch. Percy iniciatyva abjuose rūmuose kilo rezolucijos sumanymas kreiptis į prezidentą, kad per Valstybės departamentą ir Amerikos delegaciją J. Tautosose būtų rūpinamasi Simo Kudirkos ir jo šeimos laisvė.

Kreipėsi į prezidentą bei departamentą ir kiti, Kongreso nariai bei atskiri piliečiai. Įdomu čia sukretingi jiem duotas oficialių įstaigų pareiškimus, kurie pasiekė redakciją.

-o-

Kongresmanas John Rooney balandžio 1 pranešė DARBININKUI gavęs iš departamento paaiškinimą, rašytą kovo 29, pasirašytą John M. Thomas, Assistant Secretary for Administration. Jis paaiškino, kad Marijos pilietybė patikrinta iš gimimo metrikų ir toliau tikrinama iš liudininkų ir kad tuo reikalu ji bus iškviesta į Amerikos ambasadą ar gen. konsulatą.

-o-

Mr. William Markalonis iš Du Bois, Pa., pranešė kreipėsi į

prezidentą. Prezidento pavestas jam atsakė Carol C. Laise, Assistant Secretary for Public Affairs. Šiame atsakyme, rašytame balandžio 16, teigiama, kad JAV vyriausybė mėginusi kreiptis į Sovietų vyriausybę Kudirkos reikalu. Tačiau "mūsų intervenciją Sovietai atmetė kaip kišimąsi į jų vidaus reikalus. Tolesnės vyriausybės pastangos pagelbėti Kudirkai per Tarptautinį raudonąjį kryžių taip pat nebuvo sėkmingos". Sumini, kad, departamento žiniomis, Kudirka priteista 8 metų bausmę atlieka Perm lagery, vakarų Sibire, ir kad jo motina nei tiesiogiai nei netiesiogiai neturi žinių nuo 1973 rugsėjo. Esą tirama Kudirkos motinos pilietybė, o per ją ir galima Amerikos pilietybė S. Kudirkai. Tačiau Sovietai nepripažįsta dvigubos pilietybės, ir Simą Kudirką laiko savo piliečiu. "Mes manome, kad paveikiausia pagalba Kudirkai šiuo metu galima privatiųjų asmenų ar grupių, kurių aktyvumas primintų Sovietų vyriausybei tebetrunkantį Amerikos žmonių interesą Kudirkos likimu."

-o-

Paskutinė informacija — per eitos savaitės... JAV Valstybės departamentas ir Baltieji Rūmai Daivai Kezieniei, LB Visuomeninių reikalų tarybos narei ir Americans for Simas pirmininkei, pranešė, kad Valstybės departamentas yra užbaigęs tyrinėti Marijos Kudirkaitės pilietybės statusą. Valstybės departamentas yra įsitikinęs, kad S. Kudirkos motina yra tikrai gimusi Amerikoje. Laiškuose taip pat išvardyta tolimesnė eiga dėl Kudirkos ir jo motinos.

Apie šią eigą informacijos bus paskelbtos vėliau.

Nors kiekviena visuomenės karta tiki, kad ji yra išmintingesnė, išradingesnė ir todėl daug daugiau atsiekusi visose gyvenimo srityse, bet, žvelgdami į praeitį, matome, kiek daug vargo, triūso ir besąlyginių aukų yra sudėję anksčiau gyvenusios lietuvių tautos generacijos, bedėdamos pagrindą paskutiniosios kartos siekiam įgyvendinti.

Kai minime Lietuvos nepriklausomybės šventės, retai prisimenam tuos, kurie prieš daugelį metų tą idėją slapta puoselėjo, ja gyveno, skiepjo kitiems rizikuodami savo gyvybe. O dabar dažnai tenka išgirsti nusivylimų dėl dabartinės per ilgai Lietuvoje užsitęsios žiaurios sovietinės okupacijos. Tačiau pamiršdami, jog laimėtojai būna tik ryžtingieji optimistai. Po 1863 m. sukilimo, kuris visą Lietuvą paskandino kraujo ir ašarų jūroje, beviltiškame Rusijos caro pavergime ne visi lietuviai pasidavė nusiminimui, neprarado vilties, neleidė savyje užgesti tikėjimui, kad tėvynė vis dėlto turės atgauti prarastą laisvę. Gyvieji likę ir toliau tą idėją puoselėjo negailėdami daug vargo, triūso ir aukos. Šviesių lietuvių vardų randame kiekvienos generacijos istorijoje.

Tokių ryžtingų, pasiaukojančių tarpe buvo ir visi trys nepriklausomos Lietuvos valstybės prezidentai: Antanas Smetona, Aleksandras Stulginskis ir dr. Kazys Grinius, kurie nuo pat jaunų dienų kartu su kitais dirbo įvairiais keliais ir metodais skelbdami Lietuvos atgimimą. Ir jų viltys išsipildė. Lietuvių tauta po ilgų vergijos amžių atgavo laisvę ir nepriklausomybę, 1918 vasario 16 dieną atsistojo šalia visų kitų valstybių ir pradėjo savarankišką gyvenimą, kurio atkūrimui vadovauti reikėjo vėl patyrusių asmenų, eilę metų drąsiai gynusių nepriklausomos Lietuvos garbę, garbingą piliečių vardą ir linkusių išsižadėti savo asmens reikalų, negu nusiileisti svetimos šalies valiai. Jų mažas būrelis drįso vesti žūtbūtinę kovą su nepalyginamai galingesniais Lietuvos priešais, kovą, kurios didžiuoju ginklu buvo plunksna.

Vienas iš tokių šviesių, darbščių, pasiaukojančių lietuvių buvo Antanas Smetona, vėliau išrinktas Valstybės Tarybos pirmininku ir pirmuoju Lietuvos respublikos prezidentu, o galiausiai ir paskutiniu.

Apie Antano Smetonos asmenybę, jo siekius bei rūpesčius, jo atliktus lietuvių tautai darbus reiktų daug rašyti, nes jo veikla buvo nepaprastai šakota. A. Smetona reiškėsi kaip ga-

**LIETUVOS PREZIDENTO
ANTANO SMETONOS SUKAKTIS**

bus laikraštinkas: publicistas, stilistas, redaktorius. Daug rašė politiniais, visuomeniniais, filosofiniais, socialiniais, kalbos, sporto ir kitokiais klausimais, pasirašinėdamas įvairiais slapyvardžiais.

Jis buvo gabus visuomenininkas, filosofas, politikas ir mokslo žmogus, aktyviai veikdamas mokslo, kultūros, šalpos ir kitose draugijose. Per visą A. Smetonos gyvenimą iki prezidentūros laikotarpio ir prezidentu esant tarptum nenutrūkstama gija žodžių, raštu ir darbu tęsėsi įrodinėjimas, jog mūsų tautos viltis, mūsų galia ir stiprybė yra tikrai vienybėje, ieškant viens kitame ne to, kas mus skiria, bet kas jungia. Jis neužmiršo ir JAV-se gyvenančių lietuvių, kurių pastangas ir paramą Lietuvai didžiai vertino šiais žodžiais:

"Amerikos lietuvių kolonija nėra žuvusi: už jūrių marių kartais jautriau sutvaks širdis, kai

Lietuva ko liūdi ar kuo džiaugiasi. Suvirpino ją revoliucija — tuojau atsiliepė Amerikos lietuviai, užėjo kultūros srovė — jie tuojau šoko mums tal-kon savo sumanymais ir savo pašalpomis."

A. Smetona buvo giliai religingas. Štai, kaip jis apibūdina Lietuvos žemę:

"Lietuviai religiška žymi savo gyvenimo didžiuosius atsitikimus. Nėra kaimo, o kartais nerasi nė kiemo, kur nebūtų pastatyto kryžiaus. Jis ne vien papuošti sodybai, jis ir šiam ar tam atminti, jis atsiranda ir iš duoto įžodžio, iš vilties ko sulaukti ar ko apsisaugoti. Myli ir gerbia lietuviai tuos savo paminklus. Ir lindėdami ir džiaugsmo apimti lietuviai siekiasi į kryžių.

Ne svetimųjų, o savųjų darbo tie kryžiai ir tos koplytėlės, ne iš svetimos medžiagos, iš ažuolo, savų meistrų jie padirbti. Jų pa-

prastumas, jų naivumas dvelkia mums savigu grožiu, kalba su-prantama kalba. Tai religiška tautiška dvasia mūsų krašto, tai sava lietuviška kūryba, savas menas. Ir mes juo didžiuojamės. Visa Lietuva kryžiais nustatyta, dėl to ji kryžių šalis, dėl to ji gali vadintis — Šventąja Lietuva. Jie rodo savigą mūsų tautos ir mūsų krašto būdą, jie skelbia tragišką mūsų tautos gyvenimą. Kryžiais nužymėti jos vargų keliai garbingon laisvėn."

Š. m. rugpjūčio 10 dieną suel-na 100 metų nuo Antano Smetonos gimimo ir sausio 9 dieną sukako 30 metų nuo jo tragiškos mirties. Tų sukakčių paminėjimas įvyks gegužės 12 dieną pradedant 11 val. pamaldomis Apreiškimo parapijos bažnyčioje, 259 No. 5th St. Brooklyne ir 4 val. p. p. minėjimas — akademija Kultūros Židinyje, 361 Highland Blvd., Brooklyne.

Kr.

**PAS
VENECUELOS
LIETUVIUS**

Kovo 29 Venecuelos Centriniam universitete Caracas mieste graduavosi Vida Tamašauskaitė, įsigydama dantų gydytojos laipsnį.

Naujoji daktarė dar pasilieka Caracas, kad, ir dirbdama privačiai savo specialybėje, dar galėtų pasitobulinti tame pačiame universitete, kaip mažamečiam vaikam pritaikomi naujausi odontologijos metodai.

Balandžio 4 vienoje Caracas ligoninėje mirė inž. Kostas Gorodeckis, palaidotas balandžio 5 Maracay kapinėse. Giliame liūdesyje liko žmona Nina ir duktė Marina Gorodeckis-Tarulienė, kuri šiuo metu profesoriauja Simono Bolivar Universitete, Venecuelos sostinėje — Caracas.

Velionis, kaip buvęs valstijos-estado Aragua gubernatūros vyr. statybos inžinierius, paskutiniu metu buvo išėjęs pensjon ir gyveno Maracay mieste.

Prieš porą mėnesių, baigęs Muencheno universitete pasirinktąsias studijas, grįžo Venecuelon jaunasis dipl. inž. H.J. G. Cavorskis ir, kiek "aklimatizavęsis" žada pradėti pritaikyti įgytąsias žinias — aeronautinę mechaniką-praktikoje.

vns.

Antanas Smetona, Lietuvos prezidentas

TAUPI ŠEIMININKĖ

Spaudai paruošė dipl. agr. I. Sinkevičiūtė

13

KIAUŠINIŲ UŽKANDŽIAI**Kiaušiniai padaže**

6 kiaušiniai,
1 stiklinė grietinės,
1 dėžutė (8 unc.) marinuotų grybų,
1 svogūnas
2 šaukštai alyvos.

Kiaušinius kietai išvirti, nulupti, perpjauti išilgai pusiau, tvarkingai sudėti į pusdubenį (piūvį ir viršų), aplinkui apipilti grietinės padažu ir apibarstyti smulkiai supiaustytais krapų lapeliais. Marinuotus grybus sutaisyti su alyva, pridėti piaustytų svogūnų, druskos ir pipirų pagal skonį; krūvelėmis sudėti apie kiaušinių puseles.

Pastaba: vietoje grietinės galima imti garstyčių arba krieny padažą, vietoje grybų imti šviežius pomidorus, šviežius ar raugintus agurkus.

Kiaušiniai, įdaryti kumpiu

3 kiaušiniai,
3 pomidorai ar švieži agurkai,
3,5 unc. (apie 100 gr.) rūkyto kumpio,
1 šaukštas grietinės,
truputį svogūno,
krapų, druskos ir pipirų.

Kietai išvirtus kiaušinius nulupti, perpjauti išilgai pusiau ir išimti trynius.

Kumpį ir svogūnus smulkiai supiaustyti, pridėti sukapotus trynius, grietinę, druskos ir pipirų, viską sumaišyti ir įdaryti kiaušinių puseles. Viršų pabarstyti krapais.

Taip įdarytas kiaušinių puseles sudėti į pusdubenį, tarpusn sudėti supiaustytus pomidorus ar agurkus. Galima apipilti grietinės padažu su krienuais (nebūtina).

Kiaušiniai, įdaryti grybais

3 kiaušiniai,
3 nedideli švieži agurkai,
1/2 stiklinės grietinės,
1 stiklinė virtų šviežių grybų,
1 svogūnas,
2 šaukštai alyvos,
1 nubrauktas šaukštas sviesto,
krapų, druskos, pipirų.

Kietai virtus kiaušinius nulupti, perpjauti išilgai pusiau ir išimti kiaušinių trynius.

Smulkiai supiaustytą svogūną ir virtus sukapotus grybus paspurginti su trupučiu alyvos, atvėsinti, pridėti maltų pipirų, druskos ir viską sumaišyti. Taip paruošta mase įdaryti baltymų puseles, ant kiekvienos uždėdant po gražių grybo galvutę.

Į pusdubenio vidurį sudėti griežinėliais supiaustytus agurkus. Aplinkui apipilti grietinės padažu. Pavišų apibarstyti krapų lapeliais ir aplinkui sudėti įdarytas kiaušinių baltymų puseles.

ŽUVIES UŽKANDŽIAI**Įdaryta lydeka drebučiuose**

2,5 sv. lydekos,
2 riekelės pyrago arba 2 šaukštai cracker meal,
2 svogūnai,
1 šaukštas sviesto,
2 kietai virti kiaušiniai,
10 abiejų rūšių pipirų,
2 lauro lapai,
0,5 svoro prieskoninių daržovių, druskos.

Drebučiam:

2 stiklinės žuvies sultinio,
2 šaukšteliai smulkios želatinos (knox gelatine).

Papuošimui:

2 virtos morkos,
1 stiklinė džiovintų slyvų, salierų ir petražolių.
Lydeką nuvalyti, išskrosti per pakaklę padarytą piūvį,

neperpiaunant papildvės, išimti žiaunas ir šaltam vandenyje išplauti. Numauti odą taip, kad galva ir uodega pasilikytų neatskirtos nuo odos.

Įdarui skirtą mėsą, išėmus kaulus, sukapti kartu su spirgintu svogūnu ir piene mirkytu pyragu. Po to dubenyje išsukti sviestą iki purumo, sudėti kapotą žuvies masę, kapotus kiaušinius, pipirų, druskos ir viską gerai išmaišyti pilant po truputį sultinio, kad masė būtų geros rūgšties grietinės tirštumo. Taip paruoštą įdarą nespaudžiant sudėti į žuvies odą. Žuvies pakaklę užsiūti, odą subadyti keliose vietose ir padėti (nugarą ir viršų) į žuviai skirtą indą. Pridėti susmulkintas prieskonines daržoves, nemaltus pipirus, lauro lapelius, druskos ir, užpylus atšaldytu žuvies kaulų sultiniu, labai lėtai virti apie vieną valandą.

Išvirtą žuvį atvėsinti tame pat sultiny, po to išimti ir padėti, kaip ji virė, į žuviai skirtą pusdubenį. Ištraukus siūlus, supiaustyti nedideliais gabalais, nesuardant žuvies. Žuvį papuošti virtų morkų griežinėliais, džiovintų virtų slyvų puselemis, o pusdubenio dugną — salierų ar petražolių lapeliais ir morkų griežinėliais.

Nusistojusį žuvies sultinį nukošti. Jei sultinio daug, jį pavirinti, kad dalis vandens išgaruotų. Tada sudėti vandenyje išmirkytą želatiną (vienai stiklinei sultinio vieną šaukštelį želatinos). Jeigu drebučiai neskaidrūs, reikia juos, kaip mėsos drebučių sultinį, nuskaidrinti kiaušinio baltymais. Taip paruoštą, atvėsintu sultiniu užpilti pusdubenyje sudėtą žuvį.

Įdarytą žuvį galima papuošti įvairiai.

Žuvis, įdaryta gabalais, drebučiuose

2 svarai lydekos,
2 riekelės pyrago arba 2 šaukštai cracker meal,
2 dideli svogūnai,
1 kiaušinis,
1 šaukštas sviesto,
3 morkos,
10 abiejų rūšių pipirų,
2 lauro lapeliai, druskos, petražolių, salierų.

(Bus daugiau)

LAIŠKAI ANDROMACHAI

A. TYRUOLIS

Seniau lietuviai turėjo ir, be abejo, daug kur tebeturi ir dabar gražų paprotį — Per Kūčių vakarienę prisiminti ne tik gyvuosius, bet ir mirusiuosius. Taip visa šeima lyg ir padidėdavo: prie drauge esančiųjų prisidėdavo ir svetur išklodę ir jau amžinybėn išėjusieji.

Tokį gražų paprotį mūsų skaitančiajai visuomenei neseniai priminė poetas Bern. Brazdžionis, suredagavęs 1971 auto nelaimėj žuvusio savo bičiulio rašytojo Juozo Tininio pomirtinį raštų tomelį, pavadintą „Laiškai Andromachai“. Knyga kiek saviško, bloknotinio pobūdžio, bet išleista dailiai, skoningai, su dail. Alf. Dociaus iliustracijomis. Šiuo leidiniu kartu pagerbiamas ir dailininkas, miręs 1973 gegužės 29 Toronte.

Aukštaitis, kilęs iš Panemunėlio valsčiaus, gimęs 1907 (ne „pajauintais“ 1911), Juozas Tininis buvo gana mokslingas vyras. Baigęs Vytauto Didžiojo universitetą klasikinę filologiją, studijas jis gilino Prancūzijoje, Tuebingene, Los Angeles, Vienoje, kur buvo parašęs disertaciją „Das Aesthetische in der Dichtung des Lukrez“ (Estetiškumas Lukrecijaus kūryboje). Eilę metų dirbo pedagoginį darbą Lietuvoje, o nuo 1965 dėstė liuanistiką Kalifornijos universitete Los Angeles. Nuo 1955 jis buvo Lietuvių Dienų literatūrinio skyriaus redaktorius.

Anksti ėmė reikštis kaip literatūros kūrinių vertėjas. Dar 1938 Sakalas buvo išleides jo versta St. Pierre romaną „Paulius ir Virginija“. Daug vertimų spausdino periodinėje ano meto spaudoje, kaip Rytė, Ateityje, Naujojo Romuvoj ir kitur. Tremtis išjudino Juozo Tininio kaip rašytojo talentą. Išleido du novelių rinkinius, „Sužadėtinę“ (1957) ir „Nuskaudintą žiedą“ (1971), o rankraštį liko trečiasis — „Neatskleista paslaptis“. Romanas „Dailininko žmona“ (1970) susijęs su lietuvių gyvenimu Austra-

lijo, kurią autoriui gerai teko pažinti. Tad persikėlimas į Ameriką buvo ypač produktyvus literatūrinis atžvilgis. Šalia to jis reikšėsi ir kaip filologas bei kalbininkas, tarp kitko gana kritiškai atsiliepdamas ir apie Č. Gedgaudo darbą „Mūsų praeities beieškant“, nors iš tikrųjų ta knyga parašyta visai kitu metodu ir būdu, negu reikalauja akademinė lingvistika bei istorija.

Memorialinis leidinys pavadintas „Laiškai Andromachai“, nes šiuo pavadinimu autorius jau buvo paskelbęs keletą laiškų, kurie turėjo sudaryti meilės romaną laiškų forma, panašiai kaip Goethės „Verterio kančios“. Šiame leidinyje randame 11 tokių laiškų, kurie eina numatyto romano fragmentais. Jų vertė, žinoma, nėra vienoda, bet būdinga tai, kad autorius norėjo sukurti ne tik meilės, bet ir pažintinį romaną: jį į jį įeina nemaža žinių iš meno ir apilai istorijos, iš įvairių autoriaus lankytų vietų. Romanui tai, be abejo, būtų pridėję žymaus svorio. Su šiais fragmentais susipažinęs, skaitytojas ras ir to, kas jam dar bus nauja, nežinoma, ypač jei nebus lankęs minimų kraštų.

Antrąją šios knygos dalį redaktorius pavadino „Rašytojo alter ego“. Ko autorius nepajėgęs ar nedrįsęs pasakyti originaliu žodžiu, tatau išreiškęs vertimais. Čia randame nemažą pasaulinės literatūros autorių, iš kurių galima spręsti apie Juozo Tininio literatūrinį skonį ir išprusimą. Ta literatūra jam buvo nesunkiai prieinama tiesiogiai, nes gerai mokėjęs bent 10 kalbų, iš kurių laisvai galėjo versti į lietuvių kalbą.

Čia randame fragmentų iš V. Hugo, Tagorės, St. John Perses (jis nemaž išimtinai priklauso poezijai) ir kt. Tagorės trumputę „Dukrelę“ būtų tiesiog galima pavadinti savo rūšies novele — tai pavyzdys, kaip gera novelė turėtų atsiskleisti. Nemaža trumpesnių įvairių autorių ypač filosofinių pasisakymų, aforizmų,

kuriuos velionis ypač vertino ir mėgo.

Žymiai daugiau į šią knygą sudėta poezijos vertimų iš rankraštinio palikimo. Čia randam nemažą vokiečių modernių autorių, kaip Ivan Goll, Joh. Bobrowski (su lietuviškom temom), N. Sachs, A. Gustas (vokiškai rašanti lietuvaitė — gaila, lietuvių literatūrai prarasta!). Bet žymiai daugiau iš naujosios graikų poezijos. Tiems vertimams paskatą davęs graikų poetas Seferis, 1963 laimėjęs Nobelio premiją. Tais vertimais J. Tininis pasireiškia visu poetinės išraiškos pajėgumu. Miela skaityti tuos moderniu stilium laisvais ritmais parašytus eilėraščius. Bet, kaip redaktorius sako, tai tik „nedidelė dalelė, ką J. Tininis yra išvertęs ir išspausdinęs“. Pvz. čia pasigestum jo verstos japonų poezijos, kurią jis buvo gan gyvai perdavęs. Be abejo, daug kas nebuvo ir prieinama, pvz. dar Lietuvoje atlikti vertimai.

KUN. JONAS TAMULIONIS — AMERIKIEČIŲ POEZIJOS ALMANACHE

Vieną dieną į redakciją užėjo dail. Česlovas Janušas. Su savim atsidėdė svečią knygą Joną Tamulionį. Tam svečiui dailininkas aprodė naujas statybas, Kultūros Židinį. Atvedė į redakciją, kad čia iš pačių pirmųjų šaltinių patirtume ir tokią naujieną — kunigo poezija pateko į šių metų amerikiečių poezijos almanachą.

Kun. J. Tamulionį teko matyti Apreiškimo parapijoje prieš keletą metų, teko girdėti, kad jis rašo aktualius ir aštrius straipsnius apie Lietuvą vyskupijų laikraščiuose. Dabar teko iš arčiau pažinti ir išgirsti apie jo poeziją, apie jo patekimą į amerikiečių poezijos almanachą.

Almanachas leidžiamas kasmet. Jis vadinasi New Voices of American Poetry — ir pridėdami dar metai. Prie šių metų almanacho pridėta — 1974. Leidžia Vantage Press, Inc. New Yorke. Redaktorius yra Norman Denison.

Kai buvo telkiami autoriai šių metų almanachui, jis pasiuntė savo poeziją. Redaktorius priėmė jo raštus, skyrė net 4 puslapius almanache ir autoriui atsiuntė pranešimą ir sveikinimą, kad priimtas į almanachą.

Lietuviškai visuomenei vargu buvo žinoma, kad kun. Jonas Tamulionis rašo eiles, kad domisi Amerikos plačia poezija, kad joje gerai orientuotasi. Jis rašo tik angliškai, remiasi tik į amerikiečių visuomenę, į jų poezijos žurnalus.

Teko pakalbėti ir su autoriumi. Jis gimęs Cumbola, Pa. Tėvai buvo Simonas ir Rožė Tamulioniai. Turi ir seserį Nellie Kabašinską, kuri gyvena Middle Village, N. Y. Pas ją poetas kunigas dažnai sustoja, pasi-svečiuoja ir net ilgesnį laiką gyvena.

Kunigų seminariją baigė Vakaruose, kunigų įšventintas 1951 birželio 1 Colorado. Ten kurį laiką dirbo pastoracinį dar-

B.A.

Kalifornijos lietuviai rašytojai su Liet. Rašytojų Draugijos pirmininku. I-je eilėje Elena Tumienė, T. Leonardas Andrieus, Juozas Švaistas, Danutė Mickutė-Mitkienė, II-je eilėje — Andrius Mironas, Jurgis Gliuda, Alfonsas Gričius, Bronys Raila ir Bernardas Brazdžionis. Nematyti Alės Rūtos. Nuotr. Edm. Arbo

Rašytojas Juozas Tininis Darbininko redakcijoje.

Tačiau ir tai, kas čia duota, yra visiškai deramas paminklas tragiškai žuvusiam rašytojui, artimam ir mielam bičiuliui.

Kun. Jonas Tamulionis

bą. Dėl klimatinės sąlygų persikėlė į rytus. Pirmą buvo lietuvių parapijoje Bayonnėje, kai ten klebonavo kun. dr. J. Staruskas. Apie dešimtį metų buvo Brooklyno vyskupijoje. Nuo 1966 gegužės 29 iki 1968 birželio 21 buvo Apreiškimo parapijos vikaras. Iš to laiko jis ir pažįsta daug lietuvių. Dabar dirba Trentono vyskupijoje.

VAKARAS SU NIJOLE JANKUTE

ROCHESTER, N.Y.

Šios žiemos sezonui užbaigti Rochesterio LB kultūrinė sekcija pasikvietė rašytoją Nijolę Jankutę. Nors kovo 30 oras buvo bauras, ir salę prisirinko didokas būrys visų kartų literatūros mėgėjų, ir nė vienas neapsivylė. Rašytoja turi didelę dovaną ne tik rašyti, bet ir pasakoti. Jos klausydamas, nejučia užmiršti esąs salę. Rodos, sėdėtum kur jaukiam būry ir klausytum paprasto pasikalbėjimo.

Lyg nujausdama, ko susirinkusiems labiausiai reikia, to šnekėjimo ji ir nepagalėjo. Dėl jo ji šalį atidėjo net porą ar trejetą novelių, kurias buvo atsivežusi paskaityti. Savo pasakojimui paėmė ketvertą būdingesnių momentų iš savo gyvenimo.

Vaikystėj būrėlis mergaičių skaitydavo knygas ir ką perskaitytus vaidindavo. Perskaitytas novelės ar net knygas vaidinimui paruošdavo pati Nijolė. Be ruošdama kartais jas taip sudorodavo, kad ir pats autorius nebebūtų pažinęs. Pagal ją kiekvienas vaidinimas turėjo baigtis laimingai, gražiai, o tokių pasakojimų, ypač geresnių, skaitomosiose knygose tebuvo maža. Jau nom „teatralėm“ buvo tikra bėda. Ta bėda trumpam, bet gal ir lemiamam, momentui suvedė Nijolę su rašytoju Vienuoliu. Pasidariusi parašė jam laišką, kad parašytų novelių, kur viskas gerai baigiasi, o gale dar pridėjo, kad ir pati mėginanti rašinėti. Išsiuntė, nors ir netikėdama, kad toks didelis rašyto-

RAŠYTOJAI IR KNYGOS

— A. a. J. Augustaitytės-Vaičiūnienės, poetės, publicistės, visuomenininkės, raštam leisti stūnus pagal velionės pageidavimą sudarys komitetas. Pirmiausia bus rūpinamasi publicistika, o vėliau ir neišleista poezija. Rankraštyje yra taip pat inscenuota pasaka „Eglė“, ir „Lietuvių Vestuvės“ su visais senaisiais papročiais, šokiais ir dainomis.

— Prof. Juozas Eretas, dabar gyvenęs Šveicarijoje, rašo monografiją apie buvusį Vytauto Didžiojo universiteto vokiečių kalbos lektorių ir profesorių dr. Studerį.

— Eduardo Cinzo naują romaną „Raudonojo arklio vasara“ išleis Algimanto Mackaus Knygų leidimo fondas.

— Vyt. Alanto trijų veiksmų komediją „Šiapus už dangos“ pastatė Adelaidės lietuvių teatras „Vaidila“. Šio veikalo režisierius yra Jonas Venslovavičius. Jis paskutinių metų laikotarpį surežisavo ir su šia grupe pastatė „Valdovą“. „Vieno kiemo gyventojai“ ir „Stella Maris“.

— Vytautės Žilinskaitės keturias humoreskas iš rinkinio „Paradoksai“, išverstas A. Sukovskio, paskelbė Latvijos literatūrai ir menininkų savaitraštis „Literatura un Maksla“.

Lietuviškai kalba, domisi lietuvišku gyvenimu, mėgsta draugauti su lietuviais. Atvykęs į New Yorką, aplanko dail. Česlovą Janušą.

Šalia poezijos jis rašo publicistinius straipsnius apie Lietuvą. Rašo gerai ir patraukliai. Visi jo parašyti straipsniai susilaukė gana plataus atgarsio. Rašydamas moka sukontrastuoti mintį ir ją suformuoti į gražių stilių. Tokį straipsnį buvo atspausdinęs 1972 m. Tablete, o 1973 Trentono laikraštyje The Monitor. Jis yra kalbėjęs ir per J. Stuko vadovaujamą lietuvišką radijo programą.

Besiskverbiančiam į amerikiečių poeziją linkime kuo geriausios sėkmės. Tegu jo poezija pasidaro ir svari ir garsi. (p.j.)

— Liet. Rašytojų Draugijos literatūros premija bus paskirta birželio mėnesio pradžioje. Dabar jury komisija susipažįsta su praeitais metais išleistomis grožinėmis knygomis. Jury komisiją sudaro: J. Brazaitis, N. Mazalaitė, P. Jurkus, P. Naujokaitis ir L. Žitkevičius. Jury komisiją pakvietė LR Draugijos pirmininkas Leonardas Andrieus.

— Alfonso Nykos-Niliūno naują poezijos knygą 1974 metais išleis Algimanto Mackaus Knygų leidimo fondas.

— Antano Skėmos raštų III tomas baigiamas parušti spaudai. Išleis Algimanto Mackaus Knygų leidimo fondas.

— Premija už geriausią parašytą ir išspausdintą straipsnį apie Lietuvą anglų kalboje bus įteikta Illinois Liet. Gydytojų dr. jos pavasario balių Chicagoje, Lietuvių Tautiniuose Namuose, gegužės 4.

LEIDŽIAM

„TRETIEJI VAINIKAI“

Tremties trisdešimtmečiui atžymėti leidžiama išeivijos poezijos antologija TRETIEJI VAINIKAI. Antologijoje dalyvauja 50 autorių, nepatekusių į K. Bradūno redaguotą antologiją „Lietuvių poezija III“. „Trečiuosius vainikus“ suredagavo Paulius Jurkus, Anatolijus Kairys ir Pranas Naujokaitis. Jau surastas leidėjas ir knyga atiduota M. Morkūno spaustuvei Chicagoje. Po 2-3 mėnesių antologija turėtų pasirodyti knygų rinkoje.

ga. Apie rašymą rimtai negalvojo. Parašydavo vieną kitą daiktelių moksleivių laikraščiams.

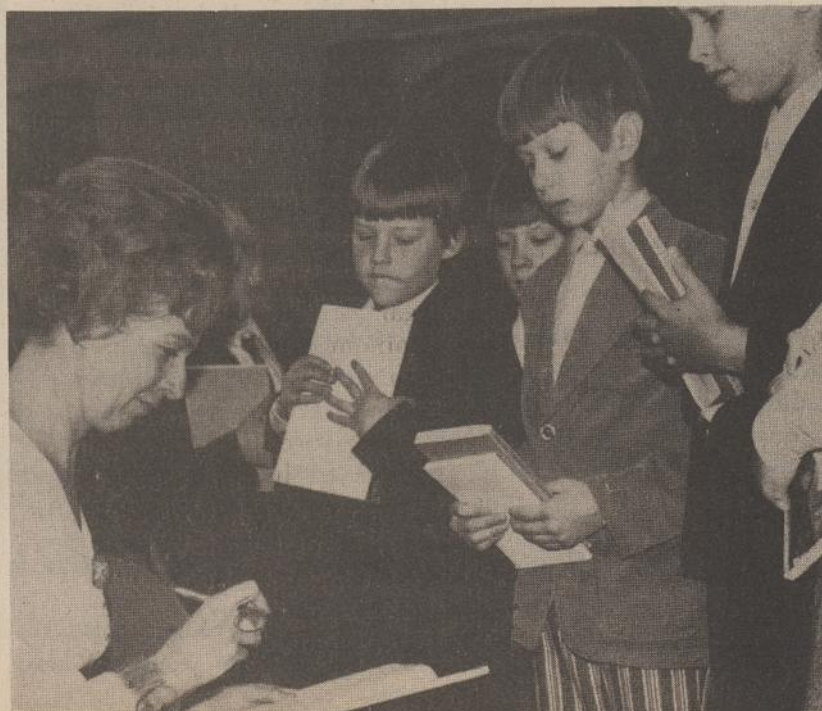
Tik atvykusi į Ameriką parodė, kad Vienuolis buvo geras mokytojas. Parašė Draugo kursui novelę ir laimėjo pirmą premiją. Taip ji iš karto atėjo į mūsų literatūrą net su tam tikru triukšmu, nes Jurgis Savickas tam pačiam konkursui telaimėjo tik trečiąją vietą. Bet ir taip atėjusi net nemėgino stipriai jo įsitvirtinti, o nuėjo ten, kur jau-tė didžiausią spragą — nuėjo rašyti vaikam. Daug kam, turbūt, atrodė, kad Jankutė kitaip ir nebėrašys, nes praėitų metų mūsų raštijos apžvalgininkai naujausią jos knygą Nuo devynių ligi pirmos, tikrai brandų prozos kūrinių, kaip susitarę, įrašinėja tik į skaitinius vaikam.

Tie prozos gabalai, kuriuos Rochesteris tarp šnekėjimo paskaitė, buvo ne prilipdyti, bet originaliai išplaukę tiesiai iš kalbos. Kai šnekėjo apie skautus, įtraukė nuotaikingą pasakojimą apie dinozaurą, kuris baubia ir net pieno duoda, prie darbo vietės nuotykių prijungė šeimos sau vietos nerandantį berniuką, o iš nuotykių mokykloje paskaitė vaikų laiškų mokytojai. Ypač tie pastarieji labai šiltai buvo priimti pačių jaunųjų, turbūt, ne viename pažinusių save patį ar savo draugus.

Užbaigai perskaitė keletą tikrai nuotaikingų eilėraščių, daugelį nustebindama, kad ir čia ji yra gera.

Su puikiu Nijolės Jankutės vakaru Rochesteris užvertas dar vienas turiningo kultūrinio darbo puslapis.

(j.)

Nijolė Jankutė tarp jaunųjų Rochesterijoje kovo 30.

NEOETNICIZMAS JUNGTYNĖSE AMERIKOS VALSTYBĖSE

T. PLACIDAS BARIUS, OFM
(Taša iš praeito nr.)

Pittsburgho vyskupijos tik visai neseniai, be kitų, buvo atšauktas ir per 35 metus veikęs įsakymas, kad bažnyčiose, net ir vadinamųjų tautinių parapijų, nevalia giedoti jokia kita kalba, kaip tik lotynų arba anglų.

Tačiau ypatingai stiprus spaudimas asimiliuoti ir suamerikoniėti etninėms grupėms buvo daromas iš ekonominio gyvenimo pusės. Čia visa, kas neamerikietiška, buvo laikoma ir pristatoma kaip nepatikima, nepatriotiška, menkavertiška. Net ir dabar, nežiūrint kongreso prarastų įstatymų, kuriais draudžiama žmonės diskriminuoti dėl rasės, tautybės ar religijos skirtumų, padėtis keičiasi tik labai lėtu žingsniu.

Ne taip seniai Joint Civic Committee of Italian-Americans in Chicago ir Polish American Congress, Ill. Division vardu Chicagoj buvo kreiptasi į miesto ir apylinkės didžiausius koncernus ir privačias bendroves, apklašinėjant, kiek jose yra tarybos direktorių ir kiek prezidentų arba viceprezidentų iš etninių grupių. Atsiliepė 106 įmonės. Eilė iš jų neatsakė net į laiškus. Iš gautų davinių pasirodė, kad tos didžiulės bendrovės turi 1,341 direktorių ir 1,355 prezidentus ar viceprezidentus. Direktorių grupė buvo tik 4 lenkų kilmės (arba 0.3%), 26 italų kilmės (1.9%), 1 lotynų kilmės (0.1%) ir 5 negrai (0.4%), o likusieji 1,305 bendrovių direktoriai (arba 97.3%), su labai mažomis išimtimis, buvo anglosaksai. Įmonių prezidentų ir viceprezidentų grupė 10 (arba 0.7%) buvo lenkų kilmės, 39 (2.9%) italų kilmės (bet čia reikalinga pažymėti, kad vienas italas buvo prezidentas net 19-ojo bendrovių!), 2 lotynų kilmės (0.1%) ir 1 negras (0.1%), o likusieji 1,303 prezidentai ir viceprezidentai (arba 96.2%), su labai mažomis išimtimis, buvo anglosaksai.

Pranešimas, iš kurio paimti minėti duomenys (Minority Report, prepared by The Institute of Urban Life, Chicago, Ill., for The National Centre for Urban Ethnic Affairs, Washington, D. C.), pabaigoj skatina, kad ir "kitos etninės grupės, kaip čekai, graikai, lietuviai ir t. t., iš Chicago rajono paruoštų panašias studijas. Neturint apie Amerikos etnines grupes patikimų davinių, panašūs tyrimai turėtų būti praversti ir kituose didesniuose miestuose".

Kitas pavyzdys. Iš vienos Baltimore radijo stoties jau daugelį metų transliuojama lietuviška programa. Sunkumų niekada nestokota. Pagaliau iš radijo valandėlės vedėjų buvo pareikalauta, kad radiofono vadovybei iš anksto būtų pateiktas kiekvienos programos pažodinis vertimas anglų kalba. Praktiškai tai yra neįmanoma, ir stoties vadovybė tai gerai žino. Su pagrindu spėjama, kad tokiu būdu buvo mėginta lietuvišką programą išstumti.

Dar vienas būdingas atvejas iš Chicago. Zip code 60622 zonoj yra 23 parapijos su maždaug 175,000 gyventojų, daugiausia lenkų, italų ir ispanų kilmės. 1973 birželio 30 kalbamoj zonoj esą bankai buvo išdavę tik 14 nuosavybės dengtų paskolų ("mortgage"), kurių suma buvo \$127,200, kai tuo pačiu metu tie patys žmonės tuose pačiuose bankuose santaupomis turėjo pasidėję \$32,840,022, vadinasi, beveik 33 milijonus dolerių. Kai bankų buvo atskaičiuota, kodėl tiek mažai paskolų teišduota, buvo atsakyta, kad tame rajone investacijos "nebūtų laikomos finansiškai sveikomis".

Etninės sąmonės atgimimas Staiga pradėjo girdėtis nauji šūkiai. Prieš keletą metų praskambėjo "Black is beautiful".

Dabar, nors dar tik uždarose ratiuose, pradėjo girdėtis "Ethnic is beautiful".

JA Valstybės etninės sąmonės atgimimas vyksta labai plačiu mastu. Atgimimo prieky stovi lenkai ir italai. Ir tai ne DP ar neseniai imigravę, bet jau šiame krašte iš etninių šeimų gimusi III-osios ir IV-osios kartos inteligentija — profesionalai, politinė karjerą pradėjusieji, universitetų profesoriai, studentija ir jaunieji kunigai!

Etninės sąmonės atgimimo logika yra labai paprasta, bet kartu žadinanti ir uždeganti interesą, ypatingai jaunojo kartoj. Minties eiga yra maždaug tokia, kaip čia pavaizduojama.

JAV nėra anglosaksų ar WASP grupės monopolis. Amerika yra laisvės kraštas, kuriame ne tik individas, bet ir kiekviena kultūra bei kiekviena etninė apraška turi galimybės laisvai reikštis. Tai garantuoja JAV konstitucija.

JAV nėra ir negali būti "suliudinimo katilų". Etninė asimiliacija kultūrine prasme Ameriką padarytų be veido ir be identifikacijos. JAV yra daugia-kultūrinis kraštas, kurį etninių grupių kalbos, istorija, papročiai ir t. t., lyg kokia mozaika, gali išpuošti ir praturtinti.

JA Valstybės būti imigrantų ar etninės grupės nariu nėra pažeminimas. Kuone pusė Amerikos gyventojų yra ne taip seni imigrantai arba jų vaikaičiai, kurių dėka Amerika pasiekė nuostabių laimėjimų moksle, mene, literatūroje, muzikoje, politikoje, visuomeniniame gyvenime ir karo lauke.

Iki šiol, per daug kartų, JA Valstybės etninės grupės buvo įvairiausiai būdais diskriminuojamos. Tai dažnai vyko ir dėl pačių etninių asmenų nerangumo, nesuapratimo ar menkavertiskumo jausmo. Tokia padėtis nėra priimtina, ir ji negali ilgiau tęstis. JA Valstybių etninės grupės žino turinčios teisę ir jaučiasi kvalifikuotos dalyvauti visuose Amerikos gyvenimo ir likimo sprendimuose. To jos ir sieks.

Ne nacionalistinis judėjimas

Gali kilti klausimas, ar šis etninio susipratimo pabudimas kartais nėra pavojingas judėjimas — nacionalistinis ir nesutaikomas su amerikietišku patriotizmu? "Anaipol!" — užtikrina monsinyoras Geno Baroni, The National Center for Urban Ethnic Affairs Washington, D.C., direktorius ir vienas iš didžiausių etninio susipratimo kėlėjų. — "Tai yra judėjimas, kuris nori išsaugoti ir išvystyti kiekvienai tautybei, rasei, religijai, kalbai, lyčiai ir gyvenimo būdai. Tai judėjimas, kuris brangina ir gerbia savo tautinį individualumą ir savo kultūrą — du svarbiausius dalykus sveikam šeimoms, Bažnyčios ir bendruomenės gyvenimui. Judėjimas yra taikus, kultūringas ir atsakas Amerikos pluralistinei minčiai."

Tikslų norima siekti įvairiausiai būdais: skatinant organizuotą etninę veiklą; organizuojant etninį švietimą, mokant kalbų, istorijos, papročių; plačiu mastu tiriant etninio gyvenimo apraškas ir paruošiant tikslias statistikas; skatinant bakalaureantus, magistrantus ir doktorantus rinktis temas iš etninio lauko; su nuodugniai paruoštais planais, naudingais ne tik etninėms grupėms, bet ir visiem Amerikos piliečiams, organizuotai veikiant JAV senatą ir kongresą, valstybių ir miestų valdžias, imigracijos įstaigas ir pan.

Didmiesčių centrų atgaivinimas

Vienas iš pačių svarbiausių šio judėjimo tikslų yra padėti atgaivinti didmiesčių centrus. Etninėms grupėms tai yra labai aktualu, nes daugumas imigrantų, bent kol jie stipriau įsikuria, gyvena miestų centruose.

Šiam tikslui pasiekti parapijos, ypatingai vadinamosios tau-

tinės, yra didelis ir stiprus veiksnys, nes jos apie save yra subūrusios ne tik daug šiaip žmonių, bet ir namų savininkų, prekybinių bei profesionalų, kuriems sveiki miestai, gyvi centrai, jauki kaimynystė ir šeimyniška bendruomenės nuotaika yra gyvybinis klausimas. Praeity parapijos retai naudojo organizuotą ir koordinuotą įtaką urbanistinėje plotmėje, bet ateity, šalia dvasinio, šis laukas, atrodo, bus vienas iš pagrindinių, nes nuo aplinkos priklauso ne tik žmonių gerovė, bet ir pačių parapijų ateitis.

Pirmieji platesnio mastelio praktiški darbai Brooklyne, Pittsburghe, Philadelphijoje, Chicagoj, Gary ir kt. jau spėjo duoti labai gerų vaisių. Maloni staigmena visiem buvo didelis vietinių valdžios organų supratimas, bendradarbiavimas ir net finansinė parama.

Platesnė konferencija

Kaip jau minėta, liepos mėnesį šaukiama platesnė dvasiškių konferencija. Kalbėtojų tarpe matyti daug žymių asmenų: vyskupai F. Mugavero, V. Flores ir B. Losten, senatorius Schweiker, monsinyoras G. Baroni ir kt. Aktualios ir diskusijų temos, jų

PHILADELPHIA, PA.

Skautų mugė

Philadelphijoje Verbu sekma dienis yra virtęs lyg ir skautų švente. Jau kelinti metai skautai tą dieną su savo vėliava organizuoti dalyvauja lietuviškose pamaldose, o paskui salėj turi iškilmingą sueigą, po kurios vyksta mugė.

Šiemet sueigą vedė psk. G. Dragūnas ir psk. Surdėnienė. Po oficialiosios dalies parapijos klebonas kun. J. Degutis, asistuojamas draugininkų, perkirpo kaspiną, tuo ženklindamas, kad prasidėjo mugė.

Mugė buvo gerai organizuota ir gana turtinga: margočiai, drožiniai, meninės gėlės, papuošalai ir t. t. Savo turtingumu ir įvairumu ypatingai išsiskyrė rankdarbių stalas.

Maloniai nuteikė tai, kad

Gediminas Mikalauskas (k.), Lietuvių Studentų Sąjungos pirmininkas JAV-se, kalbasi su Vytautu Maciūnu, Pasaulio Jaunimo Sąjungos Amerikoje pirmininku. Nuotr. K. Čikoto

tarpe — miestų centrų stabilizacija, Bažnyčios ateitis miestuose, etninių parapijų išlikimo klausimas, Bažnyčia ir neoetniškumas JA Valstybės, politika ir neoetniškumas, etninių kultūrų rolė valstybėje ir Bažnyčioje ir kt.

Tai aktualios temos ir lietuvių etninei grupei, užtat dėmesingai sektina šio pabudusio judėjimo eiga.

skautai buvo įrengę lietuviškos knygos stalą. Nors skautų vadovybė lietuviškai knygas visada skyrė daug dėmesio, vis dėlto norėtūsi paprašyti, ar jie nerastų būdų jai dažniau pristatyti. Juk jie tokie dinamiški ir išradingi.

Mugė be vaišių tai ne mugė. Ir šis reikalavimas buvo išpildytas net su kaupu. Kaip lietuviai sako, "stalai lūžo" nuo įvairių valgių. Tai skautų tėvų, motinų, globėjų-rėmėjų nuoširdaus rūpesčio vaisiai. Už tai jiems priklauso didelis ačiū.

Buvo skirtos ir dvi premijos. Už skaniausią iškeptą pyragą gavo premiją skautė Majauskaitė, už gražiausią dekoruotą pyragą — skautė Gečytė.

Mugė dalyviams paliko mielą ir šiltą prisiminimą.

Čia pateikiu ir savo sugestiją. Manau, kad sueigą reikia nukelti į mugės vidurį arba į pabaigą. Nurodau šias priežastis: a) susirinkę svečiai po pamaldų veržėsi

prie skaniai pagamintų pietų, ir juos nuo to sulaukyti buvo sunku, b) dalis svečių skubėjo namo, pritrūkę laiko pasivaikinti ir apžiūrėti mugę, c) iškilminga sueiga, skubiai vedama ir dar trūkdama svečių, iš dalies nustojo savo orumo.

Bet tai tik rašančiojo sugestija be pretenzijų. Paskutinis žodis — skautam didelis ačiū.

Spaudos atgavimo sukakties minėjimas

Gegužės 5, tuojau po lietuviškų pamaldų, parapijos salėj šeštadieninė lituanistinė V. Krėvės mokykla ir aukštesnioji lituanistinė mokykla ruošia 70 metų nuo lietuviškos spaudos atgavimo sukakties minėjimą.

Paskaitą skaitys literatūros istorikas dr. V. Maciūnas. Po paskaitos bus meninė-literatūrinė dalis.

Minėjimo iniciatorius ir globėjas — prof. dr. Jonas Puzinas.

Rengėjai nuoširdžiai prašo tą dieną jokių kitų parengimų nerengti. Mūsų dalyvavimas šiame minėjime būtų labai prasmingas.

Ad. G.

— Kun. A. Kezys, SJ, Los Angeles, Calif., gegužės 11 demonstruos filmus. Filmas Sala yra iš Los Angeles lietuvių gyvenimo.

JEI JOS NORITE SIŪSTI SIUNTINIŲ DOVANAS Į LIETUVĄ IR ĮVAIRIUS USSR KRAŠTUS, naudokitės patarnavimu plačiai žinomos firmos

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.
(LICENSED BY VNESHPOSYLTORG)

VYRIAUSIA ĮSTAIGA: 1776 BROADWAY, NEW YORK, N. Y. 10019 Tel. — 581-6590; 581-7729

Siuntiniai, siunčiami per mūsų firmą, paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi muitai apmokami mūsų įstaigoje, gavėjas NIEKO NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krautuvės, jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynę ir kitų daiktų.

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.
Affiliated with PODAROGIFTS, INC.

Pirma užsakymus butams, automobiliams, dovanų pažymėjimams, motociklams, šaldytuvams, televizijos imtuvams ir įvairioms kitoms sovietinėms prekėms, kurias galite užsakyti Lietuvoje ar USSR gyvenantiems giminiams. Papildomų žinių teiraukitės mūsų pagrindinėje įstaigoje ar bet kuriame mūsų skyriuje. Atidaryta kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MŪSŲ SKYRIAI

Allentown, Pa. — 126 Tilghman Street	435-1654
Baltimore 31, Md. — 1900 Fleet Street	342-4240
Brooklyn, N. Y. 1218 — 485 McDonald Avenue	467-0488
Buffalo 12, N. Y. — 701 Fillmore Avenue	895-0700
Chicago 22, Ill. — 1241 No. Ashland Avenue	486-2818
Chicago, Ill. 60629 — 2608 West 69 Street	925-2787
Chicago, Ill. 60609 — 1855 West 47 Street	376-6755
Cleveland 13, Ohio — 1028 Kenilworth Avenue	771-0696
Detroit 12, Mich. — 11601 Jos Campau Avenue	365-6780
Farmington, N. J. — Freewood Acres Rt. 9	363-0494
Hamtramck, Mich. — 11339 Jos Campau Avenue	365-6740
Hartford 6, Conn. — 122-126 Hillside Avenue	249-6216
Los Angeles 4, Calif. — 159 So. Vermont Avenue	385-6550
Newark, N. J. — 378 Market Street	642-2452
New York 3, N. Y. — 78 Second Avenue	674-1540
New York 3, N. Y. — 141 Second Avenue	475-7430
Philadelphia 23, Pa. — 631 W. Girard Avenue	769-4507
Rahway, N. J. — 47 East Milton Avenue	381-8800
South River, N. J. — 41 Whitehead Avenue	257-6320
Syracuse, N. Y. 13204 — 515 Marcellus Street	475-9746
Trenton 10, N. J. — 1152 Deutz Avenue	392-0306
Utica, N. Y. — 963 Bleeker Street	732-7476

— Lietuvių milijoninio Fondo banketas Chicagoj, Jaunimo Centre įvyks gegužės 4 LF metinio suvažiavimo proga.

— Lietuvos vyčių Naujosios Anglijos apygardos rekolekcijos vyks birželio 21-23 pranciškonų vienuolyne Kennebunkport, Maine.

— Architektai Jonas ir Rimas Mulokai laimėjo 1500 dol. premiją už Lietuvių kambario Wayne universitete projektą.

— Australijos lietuviams gavėnijos rekolekcijas pravedė: Sydneyje — kun. Alb. Spurgis, Melbourne — kun. dr. Pr. Bačinskas, Brisbanėje — kun. P. Martūzas, Wolongonge — kun. A. Spurgis, Latrobe Valley — kun. Pr. Daukny.

— Lietuvių Fronto Bičiulių suvažiavimas įvyks gegužės 25-26 Chicagoj, Jaunimo Centre.

— Kun. Gediminas Kijauskas, SJ, buvęs tėvų jėzuitų provincijolas, pasibaigus jo kadencijai, po vyriausiojo vienuolijos vadovo asistento vizitacijos vėl gavo iš Romos naują paskyrimą provincijolu naujam terminui.

— Dr. S. Haidasz, Kanados daugiakultūrijų reikalų ministras, Montrealio skaučių "Vai-vorykštės" projektui paskyrė visą prašytą paramos sumą 6,150 dol. Projekto tikslas — paminėti 25-rių metų Montrealio skaučių sukaktį ir ta proga visus besidominčius supažindinti su lietuvių tautodailė, paskleisti jos grožį kanadiečių tarpe.

— Pranas Budrys, Rochester, N. Y., Amerikos Lietuvių Tarybai paaukojo 1000 dol. Su šia auka Rochesterio Altos skyrius šiemet surinko 2700 dol.

— Ateitinkų Sendraugių stovykla Kennebunkporte ruošiamą rugpjūčio 18-25. Registracija rūpinasi pranciškonų vasarvietės administracija. Adresas: Rev. Superior, Franciscan Monastery, Kennebunkport, Maine 04046. Tel. 207 967-2011.

— Detroit, Mich., korespondencijoje DARBININKE nr. 16 apie jaunimo rengtą Vasario 16-tosios minėjimą klaidingai pažymėta mokyklos vedėjos vardas. Turėjo būti Valentina Černiauskienė. Už klaidą atsiprašoma.

— Hartford, Conn., tradicinis motinos dienos minėjimas įvyks gegužės 12, sekmadienį, tokia tvarka: bendros mišios 9 val. ryto Švč. Trejybės lietuvių parapijos bažnyčioje. Tuoj po mišių gyvų ir mirusių motinų pagerbimas — pagrindinė kalba, lituanistinės mokyklos jaunimo programėlė ir vaišės parapijos salėj. Visus kviečia dalyvauti LB apylinkės valdyba.

— Jonas Kupstas, buvęs Lietuvos kariuomenės kapitonas, po širdies smūgio staiga mirė balandžio 20. Buvo gimęs 1913 sausio 29 Dovoniškių kaime, Kalvarijos valsč., Marijampolės apskr. Palaidotas Fort Lincoln kapinėse, prie Washington, D.C.

— Arch. Eduardas R. Skališius yra kooptuotas PLB valdybos vicepirmininko pareigoms lietuviškai nekalbančių lietuvių reikalui. Jis kooptuotas pilnateisiu nariu. E. Skališius yra gimęs 1934 Mažeikiuose. Gimnaziją baigė Waukegane, Ill. Aukštąjį mokslą baigė Illinois universitete. Praktikuoja architektūros inžineriją nuosavoj firmoj Waukegane. Aktyvus LB narys nuo pat jos pradžios. Rašo amerikiečių spaudoj ir padaro pranešimų per WKRS radiją lietuvių šventių ir kitomis progomis.

— "Grandis", Chicagoj lietuvių tautinių šokių ansamblis, birželio 25 atliks šokių montažą Los Angeles lietuviams. Į Californiją vykstama traukiniu.

— Dr. Rimvydas Šilbajoris, Ohio valstybinio universiteto profesorius, šiuo metu yra Pabaltijo studijų draugijos prezidentas. Šios draugijos rūpesčiu gegužės 16-19 Illinois universitete (Chicago Circle) ruošiamas IV Pabaltijo studijų konferencija. Joje pranešimus skaitys ir visa eilė lietuvių mokslininkų.

AUŠROS KVARTETAS NEW YORKE

Aušros kvartetas nemaža yra keliavęs, koncertavęs įvairiose lietuviškose kolonijose. Jis yra žinomas, patraukęs savo daina ir savo jaunyste.

Kvartetą sudaro: **Dana Kozulytė, Rūta Čerškutė, Aldona Tautkevičiūtė, Nijolė Giedriūnaitė. Akordeonistė Kristina Puidaitė. Vieneto vadovė Valė Tautkevičienė.**

Kaip jos dainuoja?

Pirmasis charakteringas bruožas, kad jos per visą koncertą naudojasi mikrofonom. Kiekviena turi atskirą mikrofoną, kurį laiko rankoje netoli burnos. Akordeonas laidu irgi prijungtas prie jų garsiakalbių sistemos.

Mikrofonų sistemą jos pačios atsiveža ir išsistato. Taip mikrofonas, grynai techninė priemonė, ateina į sceną ir faktiškai nulemia visą dainavimą. Žiūrovas nebeturi tikro kontakto su dainininkėmis. Nežinia kiek jos balsingos, kiek jų balsas stiprus, nes visa modeliuoja techninės priemonės. Žmonėms tai pagelbsti dainą išgirsti, bet drauge mikrofonas įneša ir savotišką šaltumą — dirbtinumą.

Mergaitės visą laiką tą mikrofoną laiko prie burnos. Pats mikrofonas, rankos kampas jau užstoja veidą ir taip gadina reginį, jų išvaizdą.

Dainavime yra susiklausymo, yra nemaža muzikalumo, rimties, daug pačios dainos meilės ir jaunystės. Visa tai gražu. Ir dainų žodžiai atiduodami aiškiai ir sklandžiai, su lietuvišku akcentu.

Dainai ieško išraiškos. Kartais kvartetas pasisuka į dešinę, kar-

tu linguoja į valso taktą. Vienoje dainoje prisireikė net ir laužo. Tris kartus keitė ir savo drabužius. Pirmą buvo su tautiniais drabužiais, paskui su trumputėmis suknelėmis, pabaigai su ilgomis suknelėmis.

Ką dainuoja?

Vienetas labiau mėgsta lengvąją — estradinę muziką. Tokios dainos vyraavo programoje. Šalia jų — romantinė tėvynės meilė, tekas Nemunėlis, Baltija, milžinų kapai...

Štai jų repertuaras: Lietuviai — Petrošiaus, Tėviškėlė, tėviškėlė — B. Budriūno, Sūdava — M. Noviko, Tėvynė Lietuva — A. Brazinsko, Nemunėli, Nemunėli — A. Brazinsko, Prie laužo — A. Raudonikio, Pušys kalne — B. Gorbulskio, Nešk, vėjeli — J. Gaižausko, Skriski, dainužėlė — Z. Venckaus, Mergytė jaunoji ir Nudavė močiutė — abi liaudies dainos, Žiburėlis — J. Slenio, Leidos saulė — A. Brazinsko, Dainavos tango — S. Slizio, Lauksiu tavęs ateinant — A. Raudonikio, Tu prisimink — daina iš Lietuvos, Subatėlė — liaudies daina, Ir pražydo linai — V. Vilkončiaus, Uosto žiburiai — Kennedy, Kai vėjas skraido — Louiguy, Rytas be šešėlio — daina iš Lietuvos, Negerki, broleli — Juozapačio, Žemaičių polka — Bagdono. (Buvo dainų ir bi-sui).

Ką sako šis repertuaras? Matome, kad jų autoriai daugiausia gyvena okupuotoje Lietuvoje. Tai tenykštės lengvosios sentimentaliosios muzikos kūrėjai. Jų kūriniai girdime plokštelėse. Visi jie labai panašūs — visi kal-

ba apie pakilų gyvenimą, kažkokią romantinę draugystę, kažkokį didvyrį. Toks dainų charakteris jau seniai pažįstamas — tai sovietinio režimo rezultatas. Kai viena daina pasitaiko tos nuotikos, tai nieko. Bet čia buvo per daug. Ir kiek čia buvo rožių visokių žiedų, visokių žuvėdų, pušų. Per visą koncertą dominavo valso taktas.

Taigi, tokios dainos nenorom įvaro nuobodulį. Iš nuobodulio reikia gelbėtis, pakeičiant repertuarą. Daugiau įvairumo, pakilumo, savitos kūrybos bruožų!

Koncerto pirmoji dalis ėjo kur kas sunkiau nei antroji dalis. Antroji dalis jau turėjo įvairesnį repertuarą. Pirmoje dalyje buvo daug tėvynės, bet maža žmogaus, žmogiškųjų problemų. Kvartetas bene geriausiai padainavo ne tas estradines dainas, bet antroje dalyje antrą liaudies dainą — Nudavė močiutė. Čia buvo jaučiama autentiška lietuviška dainos meilė ir giluma, drauge ir dainos grožis.

-o-

Prisimintina geru žodžių ir akordeonistė Kristina Puidaitė. Instrumentas jai nesvetimas, jau įsiskverbusi į jo techniką. Solo ji pagrojo Galloping Camediano — Kabalevsky, Jolly Caballero — Frossini. Atrodo, kad pirmoji jai geriau išėjo. Taip pat akordeonu ji palydėjo ir visas kvarteto dainas.

-o-

Kvarteto vadovė Vanda Tautkevičienė įdėjo tikrai labai daug trūkšo, mergaitės bemokydama ir pasiekdama šį rezultatą. Per patį koncertą ji ėmė ir atsisėd pirmoje eilėje ties viduriu. Ten sėdėdama, ji taip įsitraukė į savo dainininkų trūkšą, kad ir dirigavo, ir gaidas varė, ir tekstus sakė, ir dainavo. Mergaitės jos tikriausiai nematė, nes visa salė buvo tamsi, o pati dirigentė jau trukdė bent keliom eilėm aplinkui rimtai klausytis koncerto.

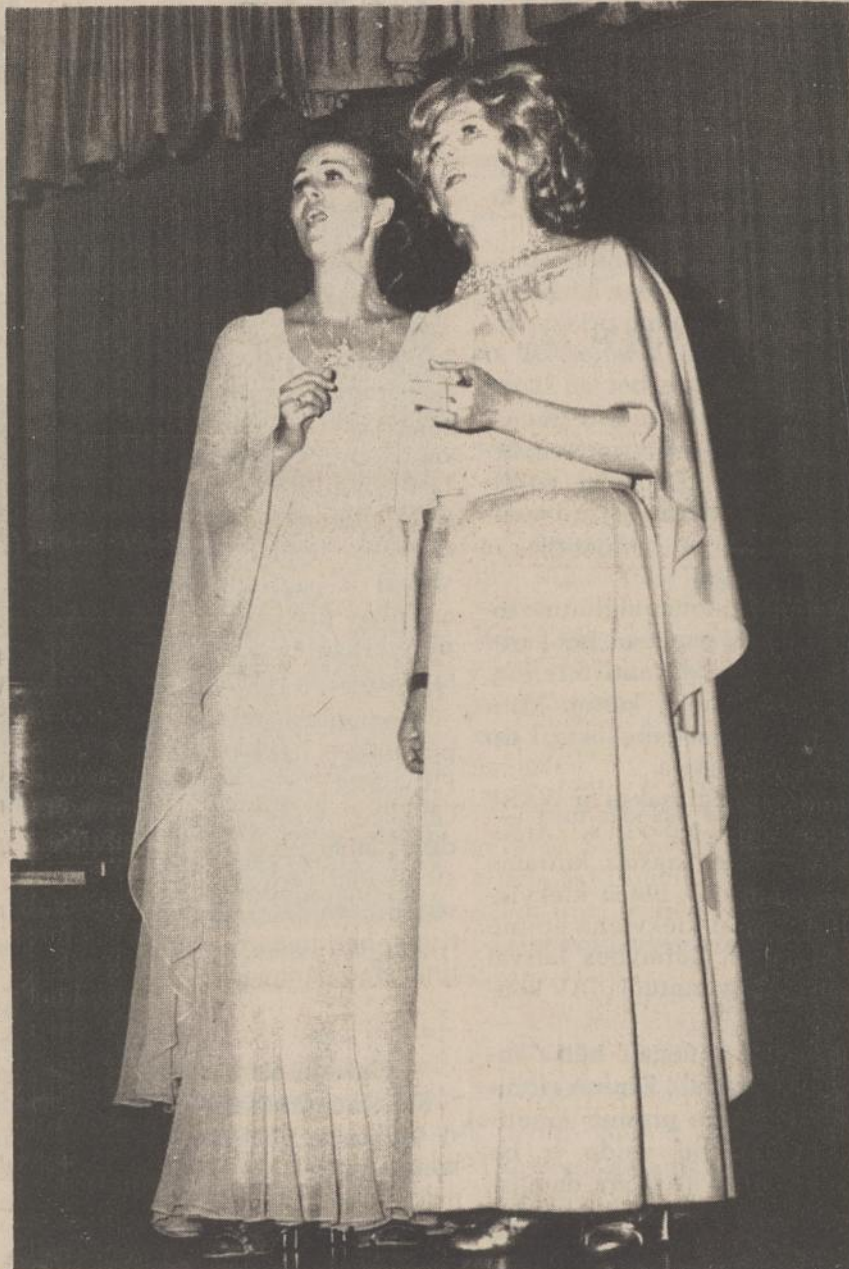
Gal nereikėtų šių eilučių rašyti, bet taip buvo. Vadovė gali ir diriguoti ir kažin ką daryti, bet ji negali publikai kliudyti. Kitą kartą tegu stovi geriau užkulisyje ir tegu būna matoma tik kvartetui, o ne publikai.

Dramos aktoriaus žodis

Abiejose dalyse ties viduriu pasirodė dramos aktorius **Henrikas Kačinskas**. Jis skaitė iš lietuvių poetų kūrybos, pasirinkdamas (nukelta į 9 psl.)

čio, Viltinio (F. Strolios). Klausytojai gėrėjosi: dainos dvelkė jaunyste ir pavasariu. Jaunimo Centro salėj nuaidėjo: Pavasaris eina, Laukų daina, Aukojimas, Užtrauksim, jaunime, Svajonė, Vilnius, Horizonte, Dukrelė, marte, Jaunystės daina, Dovanėlė (skirta mamytėm), Žiema bėga.

Jaunimo Centro tautinių šokių ansamblis grakščiai ir mikiškai pašoko tautinių šokių pynę, akordeonu palydint P. Blekiui. Tautiniai šokiai įnešė spalvingumo ir gyvumo, tačiau buvo pasigesta įvairesnės minties ir šokio nuotikos.

Muzikologijos Archyvui paremti kovo 9 Los Angeles, Calif., surengtas koncertas, kurio programą atliko visa eilė lietuvių solistų. Nuotraukoje solistės B. Dabšienė ir J. Čekanauskienė dainuoja duetą. Nuotr. L. Kanto

SOLISTĖ ALEKSAITĖ IR “LAISVĖS VARPAS”

Bostone puikiu koncertu balandžio 21 buvo atžymėta lietuvių radijo valandos “Laisvės Varpas” dviguba sukaktis. Varšuvos konservatoriją baigusi, o dabar gilinanti dainavimo studijas Naujosios Anglijos konservatorijoje kaip “post graduate” **Birutė Ona Aleksaitė** šiame kontinente scenoje pasirodė pirmą kartą ir atliko programą.

Kaip paprastai, kiekvienas naujas menininkas sutinkamas su tam tikru smalsumu, nepasitikėjimu ir kritika. Panašiai buvo ir šiuo atveju.

Užvaldė klausytojus

Koncerto programoje buvo: Grovienės kavatina iš operos “Figaro vestuvės” — Wolfgang Amadeus Mozart, Juokas ir ašaros, Žuvėlė (Upėtakis) ir Tu esi

Linksmi nusiteikę studentų vokalinis vienetas tęsė programą, žaismingai sudainuodamas šias dainas: J. Stankūno “Oi kada”, S. Šimkaus “Per šilą joją”, J. Stankūno “Dainos kvieslys”, Viltinio “Laukėnas”, B. Jonušo “Kurteliai su-lojo” ir A. Aleksio “Berneli mūsų”.

Tautinių šokių grupė Žilvitis, kanklėm ir rageliam pritariant, pašoko Blezdingėlę. Šokėjos neapvydė žiūrovų. Jų taisyklingi ritmiški judesiai derinosi su lygiavimu ir šokio minties perdavimu.

Paskutinioji koncerto scena susirinkusius nustebino savo didingumu, įvairumu ir iškilmingumu. Užuolaidom prasiskleidus, Jaunimo Centro sceną užpildė beveik 150 koncerto dalyvių.

Jaunimo Centro choras, liaudies instrumentam palydint, sudainavo J. Švedo “Pasvarcyk, antela”, Viltinio “Susikalbėjo”, “Siuntė mane motinėle”, “Šėriau, šėriau”. Tautinių šokių grupė Žilvitis pašoko dviejų tautinių šokių pynę ir tautiniu šoku Kalveliu, chorui dainuojant ir visiems šokėjams įsijungus į šokį, grupėmis prašokant pro sceną, baigė koncertą.

Salė, kuri buvo pilna lietuviškos dainos ir šokio gerbėjų, ypač jaunų lietuviškų žiedų, išreiškė savo džiaugsmą ir prielankumą Jaunimo Centro dalyviams savo ilgais ir garsiais plojimais.

Vakaro pranešėja S. Stončiūtė taisyklinga lietuviška tarsena ir laisva laikysena maloniai nutaikė klausytojus.

Danutė Vakarė

ramybė — Franz Schubert, Jis — visų gražiausias — Robert Schumann, Lia Azael motinos rečitatyvas ir arija iš kantatos “Sūnus palaidūnas” — Claude Debussy ir Leonoros arija iš operos “Likimo galia” — Verdi.

Šie dalykai solistės paruošti dar Varšuvos konservatorijoje. Juos čia atliko originalia kalba.

Pradžioje Elena Vasyliūnienė trumpai supažindina su arijų ir dainų turiniu. Tada į sceną išeina lieknutė ilga suknia solistė **Birutė Ona Aleksaitė**, lydimą akompaniatoriaus **dr. Vytenio M. Vasyliūno**.

Teko man susipažinti su soliste antrąją dieną po jos atvykimo į Ameriką, o taip pat susitikti ir vėliau. Tai mielas ir puikus

JAKUBĖNO IR ŠIMKAUS KANTATŲ KONCERTAS

BOSTON, MASS.

Tenka pasidžiaugti Brocktono Šv. Kazimiero parapijos klebonu kun. Petru Šakaliu, kuris, matydamas lietuvių kultūrinį nepakankamą veiklumą Bostono apylinkėse, pasikvietė komp. Julij Gaidelį vadovauti parapijos chorui.

Stebint Brocktono Šv. Kazimiero parapijos choro vėliausiąją veiklą, galima sakyti, kad vis dažnėjas jo muzikinių vertybių pristatymas Bostono lietuvių kolonijai vis labiau niveliuoja Bostono ir Brocktono geografinį atskirumą. Beje, net ir tuo geografiniu požiūriu, kaip choro vadovas komp. J. Gaidelis, taip ir dalis jo choristų tik dar visai neseniai yra nuo Bostono “atplyšę”. Savo pasirodymais Bostono televizijoje ir koncertų viešnagėmis jame tas choras vis labiau įsikliauja ir įsipilietina kaip, sakykime, didžiojo Bostono metropolijos integralus kultūrinis padalinys.

Savo meilę nenužeminto standarto Bostono kultūrinė tradicija Gaidelio choras žada pademonstruoti savo nauju užmoju — didesnio masto koncertu, kurį jis rengia gegužės 4, šeštadienį, So. Bostono Lietuvių Piliečių Draugijos III aukšto auditorijoje, 7 v.v.

Šiame pavasariniam koncerte choras, be visos pynės idiomų dainų, kurių trys bus atliktos su solo partijomis (Eikinas, Grinkus ir Radzevičius), atliks net dvi autentiškas lietuviškas kantatas: tai naujausioji Vlado Jakubėno ve-

IŠ MUZIKŲ VEIKLOS

— **Sol. Gina Čapkauskienė** pakviesta dainuoti LB San Francisco apylinkės bankete gegužės 5 Sokol salėj, San Mateo, Calif. LB valdybą sudaro: Algis Gumauskas — pirm., Donatas Grebliauskas — vicepirm., Rūta Laurinaitienė — sek., Ona Vindašienė — izd., Rūta Narackienė — programų vadovė.

— **Sol. Elenos Blandytės** dainos ir dailiojo žodžio koncertas — rečitalis įvyks rugsėjo 22 Chicagoj, Jaunimo Centro didžiojo salėj. Programoj bus liaudies dainos ir lietuvių kompozitorių kūriniai. Koncertą rengia komitetas, kuriam vadovauja Jonas Jasaitis.

— **Dariaus ir Girėno spektaklis** įvyks gegužės 12 Chicagoj, Jaunimo Centro salėj. Muziko Dariaus Lapinsko sceniniam pastatyme dalyvauja aktorius Liucijus Alenskas, mezzo sopranas Elena Blandytė, tenoras Leonas Baltrus, Jaunimo Centro choras, vadovaujamas muz. Fausto Strolios.

— **Solistės Danutės Petronienės** dainų ir arijų vakaras įvyks Detrote, Episcopalian Church Hall 6 mile ir Braille, gegužės 3.

— **Vytautas Julius Smetona**, jaunas pianistas, pirmą kartą pilną rečitalį davė balandžio 6 Clevelande Willoughby School of Fine Arts salėj. Programoj buvo Bacho Toccata D major, Beethoveno Sonata AJ Minor op. 26, Stravinskio Petruška ir Chopino sonata B minor op. 58.

— **Sol. Leono Baltraus** dainų ir arijų rečitalis įvyks birželio 1 Rochester, N. Y., Nazaret Art Center salėj. Akomponuos pianistas Gordon Young.

— **Sol. Janina Šalnienė** atliks programą Illinois Liet. Gydytojų dr-jos pavasario balių gegužės 4 Chicagoj, Lietuvių Tautiniuose Namuose.

žmogus, bet kokia ji yra solistė? Taigi ir aš, kaip ir dauguma, nekantraudamas laukiau jos pasirodymo scenoje.

Išėjus į sceną, jos ramioji ir gražioji laikysenoje matėsi lyg truputis susijaudinimo. Ji linktelėjo pianistui, ir jos gražus, švelnus ir lygus soprano balsas pasigirdo pirmais švelniais tonais. Po kelių (nukelta į 9 psl.)

Jaunimo Centro choras balandžio 6 atlieka programą Jaunimo Centre. Chorui vadovauja Faustas Strolia, kanklininkė — E. Pakštaitė, dūdelių orkestrui — B. Pakštas. Nuotr. D. Vakarė

B.R.

LIETUVOS
VYČIŲDARBAI
IR DIENOSRedaguoja Vytautas ir Birutė Radzivanai
84-16 110 Street, Richmond Hill, N.Y. 11418

SCRANTONO VYČIAI LANKĖSI NEW YORKE

40 vyčių iš neseniai susiorganizavusios kuopos Scranton, Pa., kovo 17 atvyko į Lietuvos vyčių Vidurio Atlanto apskrities suvažiavimą, kuris įvyko Aušros Vartų lietuvių parapijoje New Yorke. Tai buvo pirmas šios naujos 74-os kuopos dalyvavimas didesniame susitikime. Suvažiavimas buvo sujungtas su šv. Kazimiero pagerbimu, vyčių organizacijos globėjū.

Suvažiavimas pradėtas mišiomis, kurias aukėjo Tėv. B. Mikalauskas, OFM, Brooklyno 41-os kuopos narys. Jis ir pamokslą pasakė, kuris buvo labai prasmingas ir pritaikytas jaunai vyčių dvasiai. Parapijos klebonas kun. Jurgis Gurinskas sutiko vyčius bažnyčioje ir juos pasveikino suvažiavimo proga. Mišių metu giedojo choras, prie kurio prisijungė kitų parapijų vyčiai choristai. Jiem vadovavo kun. Ladas Budreckas, vargonais grojo jaunas parapijos vargonininkas Matas Yatkuskas. Mišios pradėtos Giesme Šv. Kazimierui ir Vyčių himnu. Mišių metu giedojo sol. Mečys Razgaitis. Visi vyčiai organizuoti ejo prie komunijos.

Margučiai
Hallmark
galerijoje

Hallmark galeriją prisimenam nuo Kalėdų, kai mūsų vyčiam pasisekė joje išstatyti lietuvišką kopytėlę, vaizduojančią Kūdikio Jėzaus gimimą.

Palaikant glaudžius ryšius su galerija, pasisekė vėl ten pat surengti lietuviškų margučių parodą. Parodą rengė Lietuvos vyčiai ir Liet. Moterų Klubų Federacijos New Yorke klubas. Galerijos adresas 5th Ave. ir W. 56th St. New Yorke. Paroda vyko balandžio 1-6. Parodoje buvo išstatyti margučiai — velykaičiai ir kartu buvo demonstruojama jų dažymo dailė. Parodos metu kiekvieną dieną nuo 12 val. iki 2 val. popiet demonstravo vytės, Federacijos klubo ir kitų draugų ponios: Anna Klem, Malvina Klivečkienė, Jadvyga Kregždienė, Elena Ruzgienė, Valerija Šileikienė ir Marija Žukauskienė.

Bendra velykaičių paroda tęsėsi iki balandžio 27.

Prie lietuviško stalo Hallmark galerijoje: iš kairės — Ryan ir Shelby Decker, Anne Klem, Mr. Wilbert, savininkas įvairių velykaičių, kurie buvo parodoje, Basia Kulpa ir Helen Kulber. Nuotr. Charles Binkins

Mišiom pasibaigus, visi rinkosi į parapijos salę bendriam pusryčiam, kuriuos paruošė darbščios šeimininkės tikrai skaniai.

Antroje suvažiavimo dalyje prof. dr. Jokūbas Stukas savo žodyje ragino visus remti lietuviškas parapijas ne tik žodžiais, bet ir darbais. Loreta Stukienė ir Antanas Mažeika, Ritualo komisijos nariai, įteikė Vyčių III-įjį laipsnį nemažam būriui kandidatų. Ypatinga premija buvo pagerbta Scrantono 74-os kuopos pirmininkė Eva Kazokas, kuri labai daug prisidėjo prie šios kuopos atgaivinimo Pennsylvanijos kalnuose. Pusryčių programai vadovavo Philipas Skabeikis.

Tuoju po tų iškilmių ten pat salėje vyko suvažiavimo posėdžiai. Sukalbėjęs maldą, kun. Pranas Bulovas, Maspetho Viešpaties Atsimainymo lietuvių parapijos klebonas ir šios apskrities vyčių dvasios vadas, tarė trumpą sveikinimo žodį susirinkusiems. Posėdžiui pirmininkavo apskrities pirmininkas Larry Janonis. Čia pat buvo formaliai įteikta Charta Scranton 74-jai kuopai. Ją priėmė tos kuopos pirmininkė Eva Kazokas.

Vyčiam buvo ypatingai malonu turėti savo tarpe svečią Antaną Masionį iš East Paterson, N. J., plačiai žinomą pedagogą

Nuotraukoje matomi keli Lietuvos Vyčių nariai su New Yorko valstijos parlamentarais Lietuvos nepriklausomybės minėjime, įvykusiame vasario 17 Kultūros Židinyje. Iš k.: Assemblyman John T. Flack; Helen Kulber, 41 kuopos narė ir centro valdybos vicepirm. visuomeniniam reikalui; Antanas Mažeika — pirm. 41-os kuopos; buvęs

ir lituanistinių mokyklų inspektorius. Jo paskaita apie tautinių mažumų reikšmę šiame krašte buvo visų susirinkusių atidžiai išklausyta. Visi stebėjosi, kaip p. Masionis šį klausimą puikiai supranta ir kaip moka perduoti.

Helen Kulber, visuomeninių reikalų vedėja, plačiai apibūdino dedamas pastangas stiprinti glaudesnius vyčių ryšius su lietuviškąja visuomene. Mary York, 12-os kuopos New Yorke narė, pranešė apie amerikiečių planus Amerikos 200 metų sukakčiai paminėti. Ji yra narė tokio komiteto Hudson County skyriuje ir yra stipriai įsijungusi į darbą. Ji kvietė kuopas jau dabar koordinuoti savo pajėgumą ir jau dabar, šių ir kitų metų bėgyje, iškilmes rengti nors ir mažesniu mastu, o užbaigiant 1976 metus, surengti didelį parengimą.

Kun. Stasys Raila pranešė apie Rel. Šalpos darbo progresą ir padėkojo vyčiam už stiprią paramą šiame darbe. Be minėtų dvasių

kongresmanas Frederick Schmitt; Eugenia Karpus, 41-sios kuopos narė; vysk. Vincentas Brizgys; Emilija Sandanavičienė, 41-os kuopos narė; kun. Pranas Bulovas, Viešpaties Atsimainymo parapijos klebonas, Maspeth, NY, dvasios patarėjas Vidurio Atlanto apskrities; senatorius Martin J. Knorr, taręs žodį minėjime; kun. Antanas Kardas, 12-os kuopos narys. Minėjimą rengė

Altos skyrius New Yorke, kurio valdyboje yra Peter Wytenus, 41-os kuopos narys. Vietinės valdžios svečiai yra daug padėję gauti leidimą pastatyti lietuvišką kryžių Flushing Meadows parke, anksčiau buvusioje pasaulinės parodos vietovėje. Be to, jie yra daug kartų padėję lietuviams lietuviškuose reikaluose. Nuotr. Charles Binkins

Pasibaigus visom iškilmėm, vyčiai ir svečiai išsiskirstė namo, džiaugdamiesi susitikę idėjos brolius ir seseris, ypač taip gausiai atvykus iš Pennsylvanijos.

VYČIŲ SEIMAS BUS DETROITE

Šių metų Lietuvos vyčių visuotinis seimas įvyks Detrote rugsėjo 7-11. Nuo čia surengto paskutiniojo vyčių seimo praėjo 15 metų, todėl šio ateinančio seimo šeimininkė 79-ji kuopa nekantariai laukia tos dienos, kada galės priimti visus suvažiavusius vyčius naujuose lietuvių namuose — Dievo Apvaizdos parapijos naujose patalpose.

Iš juniorų veiklos

Maspeth, N. Y. 110-sios kuopos veikla

Šios kuopos juniorai daugiau ir daugiau reiškiasi kuopos veikloje. 1973 Kalėdom išmoko ir papuošė kalėdinę eglutę lietuviškais šiaudinukais. Ta pačia proga juniorai surengė savo tėveliam ir seneliui 17 gruodžio kuklų parengimą ir skanias vaišes. Jų papuošta eglutė stovėjo Viešpaties Atsimainymo lietuvių parapijos bažnyčioje per visą Kalėdų laikotarpį.

Gruodžio 9 mūsų juniorai kalėdinius papuošalus rodė parodėlėje latvių veteranų šventėje Elmhurst, N. Y. Labai sumaniai juniorai pristatė lietuvių kalėdinius papročius, giesmes, tautinius drabužius ir eglutės papuošalus. Susipažino su latvių papročiais ir valgiais.

Naujosios Anglijos apskritis

Pirmasis apskrities juniorų subuvinimas įvyko 1973 lapkričio 23 Brocktone, Mass. Suvažiavo per 70 juniorų vyčių. Suvažiavimo programa buvo religinio, kultūrinio ir pramoginio turinio. Po trumpų pusryčių visus pasveikino seselė Amadeus, Sopulingosios Mergelės Marijos vienuolyno viršininkė. Po to buvo bendros ir grupinės diskusijos lietuviškos kultūros, lietuvių kalbos ir lietuviybės Amerikoje prasmės klausimais. Buvo paliestas juniorų kuopų veiklos našumas. Su juniorais diskusijose dalyvavo centro valdybos pirmininkė Susan Boroskas, vyresnysis patarėjas dr. Petras Bizinkauskas, Brocktono 1-os kuopos pirm. Sylvia Shukis ir Naujosios Anglijos apskrities II-sios vicepirm. Andrew Bizinkauskas. Po diskusijų ir bendrų kalbų bei lietuviškų dainų visi išklausė mišias, kurias aukėjo kun. V. Valkavičius. Pietūs, keglėlių rungtynės ir pasilinksminimas vyko Sandaros klube.

Naujosios Anglijos apskritis dėkoja visiems, padėjusiems rengti šį suvažiavimą, ypač kun. Valkavičiui, Nukryžiuotojo Jėzaus seselėm su sesele Amadeus, Sandaros klubo valdybai ir nariams, Brocktono I-sios kuopos valdybai ir nariams bei centro pirmininkei Susan Boroskas.

Vyčiai dalyvauja Waterburio miesto sukaikties minėjime

Šiais metais Waterbury, Conn., miestas švenčia savo 300 metų sukaiktį. Į šventės parengimų komitetą įeina muzikas A. Aleksis ir Marcella Andrikis, atstovaudami Šv. Juozapo parapijai ir Lietuvos vyčių Waterburio 7-tai kuopai. Sukakties minėjimas tęsis ištisus metus, bus rengiami įvairūs parengimai, numatyta surengti lietuviško gintaro, rankdarbių ir kitų eksponatų parodėlės. Bus mėginama parodyti, kokį įnašą padarė lietuviai į Waterbury miesto istoriją ir gyvenimą.

Komiteto nariai prašo vyčių prisidėti, jei sąlygos leidžia, prie to darbo, ar galėtų paskolinti ką nors tinkamo parodai. Šiuo reikalu prašomi susisiekti su muz. Aleksiu ir p-le Andrikyte. Kreiptis tiesiog į Šv. Juozapo lietuvių parapiją Waterburyje.

VYČIŲ KALENDORIUS

Gegužės 11 — Stipendijom remti balius Lietuvių piliečių klube So. Boston, Mass. Rengia 17 ir 17 S kuopos.

Gegužės 18-20 — Vidurvakario kegliaivimo turnyras. Rengia 96-ta kuopa Dayton, Ohio.

Gegužės 26 — Naujosios Anglijos apskrities pamaldos ir Lietuvos laisvės kovotojų minėjimas Cathedral of the Pines Rindge, New Hampshire. Pradžia 5 v. popiet.

kuriose jau nuo rudens vyko visa eilė suvažiavimų bei parengimų. Prie parapijos pastatų dirbo visiem žinomi dailininkai, kaip Vytautas Jonynas, Albertas Kerešis ir Alfredas Kulpavičius. Patys vyčiai paaugojo lietuvišką kryžių pastatyti šventoriuje.

Todėl po vasaros atostogų 79-ji kuopa kartu su klebonu kun. Mykolu Kundrotu ir vikaru kun. Alfonsu Babonu maloniai kviečia vyčius, jų draugus ir visus parapičius dalyvauti ateinančiame 61-jame vyčių seime. Dėl smulkesnių informacijų kreiptis į Antaną Dainių: 13458 Farley Ave., Detroit, Mich. 48239.

Iš Kazio Jonaičio-Žilvičio poezijos

"Vienintelei Amerikos Lietuvių Katalikų Jaunimo — Lietuvos Vyčių organizacijai, kuriai jaunose dienose dirbau steigdamas kuopas, pirmininkaudamas centro valdybai, veikdamas literatūros komisijoje, bendradarbiaudamas VITYJE ir ją redaguodamas, paaugojau žymią dalį savo gyvenimo, dabar, Vyčių Auksinio Jubilėjaus proga, surinkęs eilėraščius — savo sielos balsus, — į vieną leidinį ir jį išleisdam atskira knyga, pilną skirsu Vyčių Stipendijų Fondui".

"Sielos Balsai" 1963 m.

LIETUVOS VYČIAMS

KAZYS JONAITIS-ŽILVITIS

Skaistus jaunime, gyvenimo groži, Vargingos tėvynės šviesi ateitis, Pražyda lyg miela pavasario rožė, Tavyje sudėta senolių viltis.

Tik pažvelk į rytus, jau debesys dyla: Ik šiol apsiniaukęs prasiblaivo dangus. Krūtinėj spieję disonansai nutyla. Per rūką aušrinė jau skina takus.

Tiek amžių slėgė žiaurioji vergija, Ir prakaitą, kraują išsiurbė priešai. Bet pančiai sutrūko, štai viltis atgyja, Jaunimas į darbą sustoją viešai.

Štai balsas trimito po Lietuvą skamba. Tiek amžių rūdiję po žeme giliai, Jo skardūs akordai daug atbalsio randa. Ei, Vyčiai, į eilę! Šalin kraugeriai!

Šalin nuliūdimas ir pilkas šešėlis! Tu stok išvauduoti sodybas — namus! Ik šiol abejones krūtinėje kėlęs, Nustok aimanavęs, sužadink jausmus.

Pasibaigė sapnas, pasibaigė burtai, Mums reikia tik darbo; kurie jį supras, Žengs drąsus — vienodi, kur tėviškės turtai, Audringais verpetais pro rūsčias uglas.

SPORTO POTVYNIS NEW YORKE

(atkelta iš 1 psl.)

Arą 96-68, o Cicero Ateitis įveikė Washingtono Vėją 70-69. Paguodos žaidimuose Washingtono Vėjas atskaitė New Yorko LAK 92-47 ir dėl 4 vietos nugalėjo Philadelphia Arą 90-88.

Bent New Yorke buvo naujiena mergaičių A kl. krepšinis. Meisteris Hamiltono Kovas (laimėjo prieš New Yorko LAK 34-4, o baigmė prieš Toronto Aušrą 30-12). Baigmės taškai: Hamiltono Kovas: Zubaitė 16, Grajauskaitė 6, Rickaitė 6, R. Kareckaitė 2; Toronto Aušra: Grybauskaitė 4, Simutyte 4, Plučaitė 2, Ramonaitė 2. Tik 1974 atgaivinta New Yorko LAK mergaičių komanda pirmose rungtynėse nugalėjo Chicago Nerį 16-14.

Jaunių krepšinis

A kl. (8 komandos) meisteris Detroito Kovas, baigmė nugalėjęs Chicago Nerį 68-50. Taškai: Detroito Kovas: Boudija 20, Janukaitis 19, Kašeta 16, Blažaitis 7, Žaliagiris 4, Pikūnas 2; Chicago Neris: Mikužis 24, Stankūnas 10, Gurskis 8, Butkus 6, Sakalas 2.

Kelyje į baigmę Detroito Kovas nugalėjo New Yorko LAK

51-49 ir Chicago Lituanią 51-45. Chicago Neris įveikė Philadelphia Arą 43-35, paskui pralaimėjo, 40-50, Hamiltono Kovui, kuris jau buvo nugalėjęs Washingtono Vėją 46-22. Buvo protestas dėl poros Hamiltono Kovo žaidikų amžiaus ribos, Hamiltono Kovas diskvalifikuotas, o Chicago Neris pateko į baigmę. Paguodos rungtynės: Toronto Aušra — New Yorko LAK 43-17, Philadelphia Aras — Washingtono Vėjas 41-23.

Jaunių B kl. 7 komandos ir meisteris Chicago Lituania — baigmė nugalėjo Hartfordo Grandį 40-33. Taškai: Chicago Lituania: Ambutas 23, Lietuvninkas 8, Paškus 5, Dičius 2, Martinka 2; Hartfordo Grandis: R. Pileika 12, Radianovas 12, L. Bernotas 4; R. Pilvelis 3, P. Bernotas 2.

Jaunių C kl. 4 penketukai. Meisteris Chicago Neris, baigmė įveikusi New Yorko LAK 34-19. Taškai: Chicago Neris: Seknoks 14, Yerkes 10, Jeningas 6, R. Žiupsnys 4; New Yorko LAK: Naronis 9, St. Birutis 4, Česnavičius 2, Matulaitis 2, Šimkus 2.

Tinklinio varžybos

Vyrų gr., gaila, neatvyko 1973 meisteris Clevelando Žaibas, kurio taip laukė pasirodusi Bostono LPK komanda. Naujasis meisteris ir liko Bostono LPK šešetukas, baigmė įveikęs Baltimore LAK 2-0. Bostono LPK žaidė: E. ir J. Aušrai, Eikinas, Kaufmanas, Kuncaitis, Skabeikis, Starinskas, Šukys.

Moterų gr. tinklinis, kaip ir laukta, spindėjo savo iškilia klase. Clevelando Žaibas vėl meisteris, baigmė sukirtęs Cicero Vėtrą 2-0. Clevelando Žaibo I sudėtis: Babickienė, Bielinytė, Čyvaitė, Giedraitytė, Staškūnaitė, Sušinskaitė, Ziedonienė.

Mergaičių A kl. pirmoji vietoj Cicero Vėtra (baigmė nugalėjo Clevelando Žaibą 2-0). Cicero Vėtra: Barkauskaitė, A. ir N. Bernardzikaitės, Kaunaitė, Novickytė, Robackaitė, Sodinytė, Šataitė, Variakojytė, Vyšniauskaitė.

Mergaičių B kl. tas pats vaizdas: meisteris Cicero Vėtra, baigmė papildomam sete sukūlus Clevelando Žaibą 15-0. Žaista dviejų minų sistema: Cicero Vėtra ėjo be pralaimėjimo (nugalėjo ir Clevelando Žaibą), o iš kitos pusės, su vienu pralaimėjimu, atėjo Clevelando

Žaibas, šį kartą nugalėjo Vėtrą 2-0 ir reikėjo papildomo žaidimo. Cicero Vėtros sudėtis: Barkauskaitė, Novickytė, Robackaitė, Sodinytė, Šataitė, Variakojytė.

Mergaičių A ir B kl. laimėtojai parodė tikrą tinklinio klasę.

Šachmatai be komandų

Kadangi nelengva sudaryti šachmatininkų komandą, šiemet sutartos individualios varžybos. Deja, be Bostono, daugiau svečių nepasirodė. Naujiena — varžybos jauniams. Vyrų gr. (6 dalyviai) laimėjo Leonavičius (B), 2. Sakalas (NY); jaunių gr. (7 žaidikai) 1. Girmius, 2. Navickas (abu B).

Officialioji dalis

Sekmadienį, per vyrų A gr. baigminių rungtynių pertrauką, trumpa oficialioji dalis. Ją pravedė Rytų apygardos vadovas Pr. Gvildys. Žodį tarė ŠALFASS centro valdybos pirmininkas dr. E. Ringus iš Chicago, pasireiškė žaidynių globos komiteto nariai: T. Paulius Baltakis, OFM (įteikė jaunių A kl. krepšinio pereinamą taurę Detroito Kovui), veteranas sportininkas K. Brazauskas perdavė jaunių B kl. krepšinio pereinamą taurę Chicago Lituanicai, JAV LB New

Yorko apygardos pirmininkas A. Vakselis įteikė vienkartinę taurę komisijos išrinktam geriausiajam žaidynių krepšininkui Misevičiui (New Yorko LAK). Dar trumpai kalbėjo New Yorko LAK pirmininkas V. Steponis, žaidynių organizacinio komiteto pirmininkas I. Gasiliūnas, žaidynių varžybinio komiteto pirmininkas dr. R. Vaičaitis. Po vyrų A gr. baigmės naujajam meisteriui (New Yorko LAK komandai) pereinamą taurę įteikė Pr. Gvildys.

SPORTAS

Rytų apygardos žaidynės

Gegužės 25-26 New Yorke numatyta įvykdyti Rytų sporto apygardos pirmenybes, kuriose dalyvauti tikrai Atlanto pakraščio miestų lietuvių sporto klubai. Pirmenybių programoje — krepšinis, tinklinis, šachmatai ir stalo tenisas. Tikimasi pritraukti ir Kanados apygardos stalo teniso įžymiasias pajėgas. Žaidynių centras būtų vėl Kultūros Židinyje, kuriame vyktų dauguma visų rungtynių.

Futbolas

L. A. Klubu futbolininkai perėitį sekmadienį pasiekė pergalę prieš Brooklyno S.C. 2:0 pasekme. Įvarčius įmušė J. Ringus ir K. Budreckas. Futbolo komanda tikisi sėkmingo pirmenybių

Žaidynių meisteriai ir antrąsias vietas užėmė apdovanoti medaliais (medalius gavo 8 žaidikai komandoje).

Ir taip XXIV žaidynės užgeso... Abi dienas ir gamta teikė skaidrius rėmus — šeštadienį net dangus ryškiai mėlynas, kas New Yorke retenybė. Gausiems dalyviams, iš arti ir toli, žaidynės, tikėjime, liko vertingu prisiminimu.

K. Čerkeliūnas

pavasarinio rato. Dar pora laimėjimų pastūmėtų mūsų komandą į Premier lygos pirmąją vietą.

Stalo tenisas

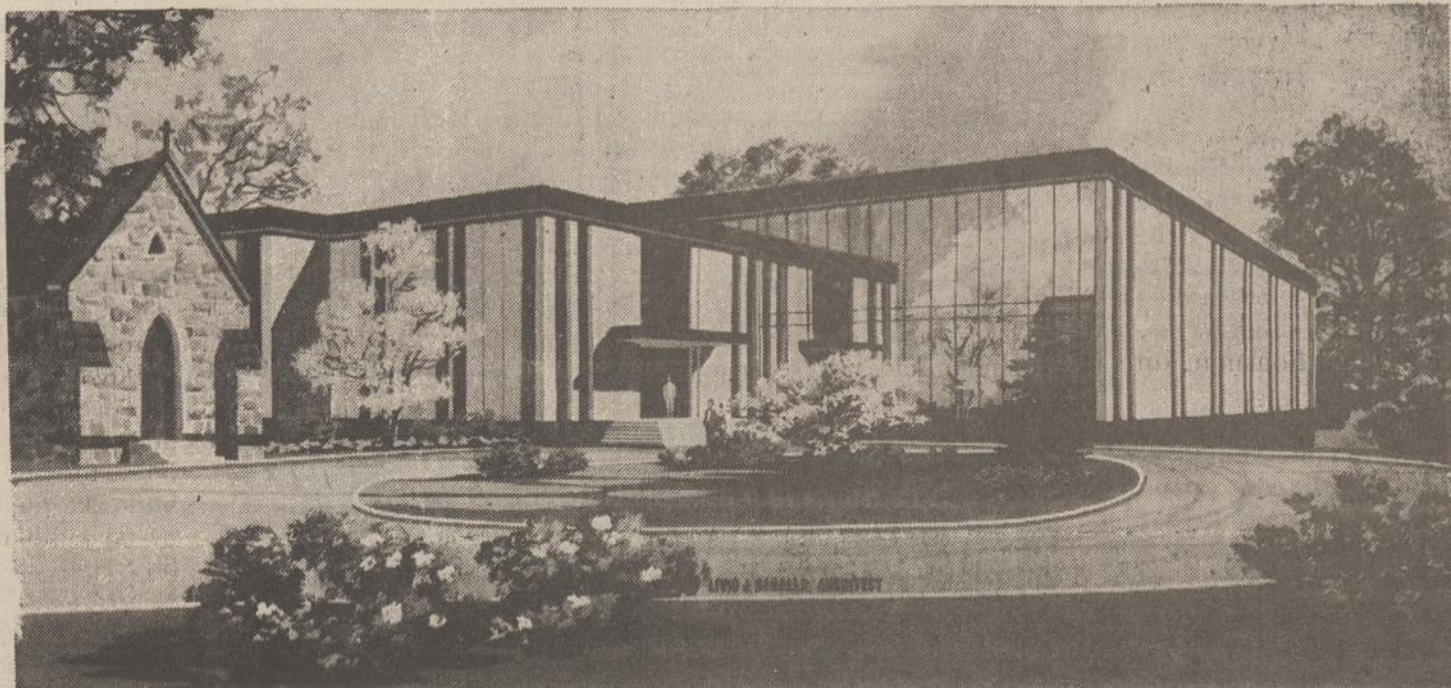
Šį šeštadienį, gegužės 4, Kultūros Židinyje įvyks jaunių (berniukų ir mergaičių) stalo teniso turnyras, kuriame dalyvaus L.A. Klubu žaidėjai ir vietinių amerikiečių klubų stalo tenisininkai. Turnyras prasidės 9 val. ryto didžiojoje Židinio salėje.

Per žiemą vykusios L. A. Klubu stalo teniso varžybos bus oficialiai užbaigtos taip pat šeštadienį, gegužės 4, Kultūros Židinyje. Ta proga 7 val. vak. bus surengtas visų lygos dalyvių, jų tėvų ir sporto bičiulių pasisvečiavimas. Jaunimui bus suruošti šokiai, o suaugusiems — vaišės.

MADONNA MAUSOLEUM

MADONNA MAUSOLEUM Gives You These Advantages: A distinctively Catholic burial place of unmatched beauty, which can be

visited at every season of the year, protected from all weather and dampness... Professional care and maintenance provided — at no extra costs — forever... A final resting place in an atmosphere conducive to quiet meditation... Peace, inspiration, and encouragement through its religious surroundings and serenely elegant environment.

IF YOU ARE CONSIDERING CRYPTS, REMEMBER
Never will the choice be greater. Never will the price be lower.
To obtain additional information we encourage you to act at once by sending in the attached coupon.

INTERIOR DESIGN

The interior walls of the Madonna Mausoleum are covered in polished marble, reflecting the colors of the stained glass windows, giving it a serene ambience yet showing dignity and respect for the departed.

The crypts are of reinforced concrete and the polished marble covering bears the inscriptions in relief lettering.

The building is four-season climate controlled, making it convenient for visitation regardless of weather conditions. Small tables are provided where visitors can leave flowers.

Designs for the addition to the Mausoleum include an open air courtyard totally enclosed by glass. Visitors on all three floors of the complex will view through clear walls a beautiful garden with a 20-foot statue of Saint Francis.

DIRECTIONS

Route 4 East, Interstate 80 East and Interstate 95 North: Exit at "Fort Lee-Palms Interstate Parkway" right turn onto Fletcher Ave., right turn onto Main Street and right turn onto Hoefley's Lane after the underpass.

Route 9W South leads into Fletcher Avenue. Right onto Main St. and right turn onto Hoefley's Lane after the underpass.

Route 46 East: Exit at "Main Street, Fort Lee-Leonia", left onto Maple Street, left turn onto Main Street and right turn onto Hoefley's Lane after the underpass.

George Washington Bridge and Interstate 95 South: Take Route 46, exit at "Main Street-Leonia-Bogota", a sharp right turn onto Hoefley's Lane.

HOW YOU CAN BENEFIT FROM SELECTING CRYPTS AT MADONNA NOW:

Low pre-completion prices offer substantial savings now. Once the Mausoleum is finished these lower prices will no longer be available.

Much wider selection in areas of your choice.

The selection is made by the family, with all aspects considered thoroughly and without duress.

The selection is made out of current income in whatever manner the family desires.

The selection is made at one's personal convenience.

DURING THIS PRE-COMPLETION PERIOD, CRYPTS NOW MAY BE SELECTED WITH A SMALL INITIAL PAYMENT, AND THE BALANCE PAID OVER THREE YEARS WITH NO INTEREST OR CARRYING CHARGES OF ANY KIND.

Mr. Frank Birch, Director

MADONNA

Cemetery and Mausoleum

2070 Hoefleys Lane, Fort Lee, New Jersey/Phone 944-7723

Dear Mr. Birch:

Please send me, without obligation, further information explaining more fully the details of purchasing crypt space in your new Mausoleum.

NAME _____

ADDRESS _____

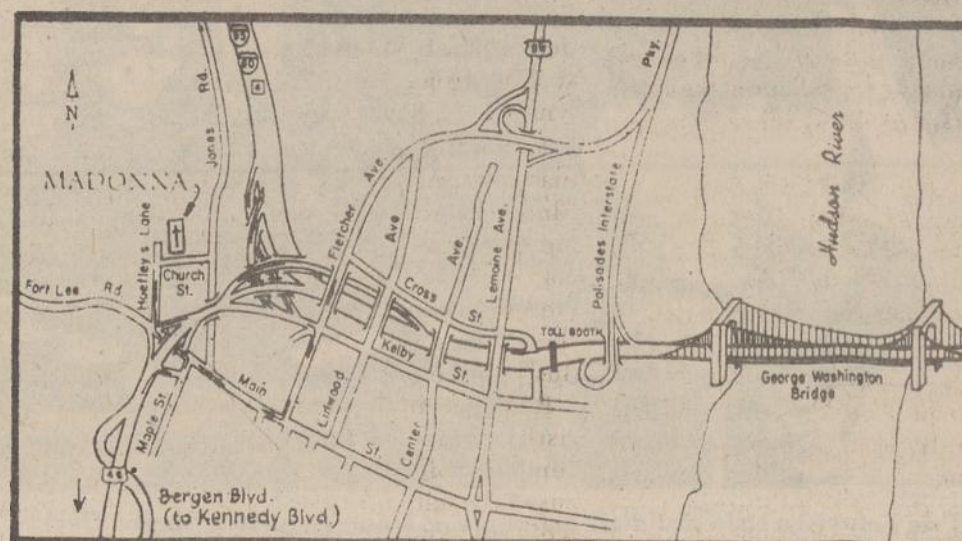
PHONE _____

CITY _____

STATE _____

ZIP _____

BR 4-23-74

Solistė Aleksaitė ir „Laisvės Varpas“

(atkelta iš 6 psl.)

sekundžių jau matėsi, kad ji žino ir gerai pažįsta savo darbą. Klausytojuose atsirado atoslūgis. Kai baigė pirmąją ariją iš „Figaro vestuvių“, sugriaudė plojimų audra. Švelnusis Schubertas gražiai plaukė iš solistės lūpų ir širdies. Taip po kiekvienos dainos didėjo plojimai ir mezgėsi šiltas ryšys tarp dainininkės ir klausytojų. O kai baigė jį pirmąją programos dalį su pasauliniais kompozitoriais, ji jau buvo užvaldžiusi klausytojus, kurie nepaliaujamai plojo.

Prisimenama radijo valandos sukaktis

Pertraukos metu šios radijo sukakties minėjimui rengti komiteto ir Lietuvių B-nės Bostono apylinkės vardu žodį tarė pirm. Ant. Matjoška, kuris pakvietė dr. Algirdą Budreškį kalbėti minimos sukakties proga.

Dr. A. Budreckio paskaita

Atsiradus komerciniam radijofonam Amerikoje, lietuviai buvo tarp pirmųjų tautinių mažumų, kurie išmėgino šią bevielę susisiekti ir susižinojimo priemonę. 1933 Lietuvių Kunigų Vienybės suvažiavime Bostone kilo mintis įsteigti radijo programą. O 1934 gruodžio 14 Šv. Petro parapijos vargonininkas Rapolas Juška, Šv. Juozapo Romos Katalikų Lietuvių Darbininkų Sąjungai talkinant, suorganizavo pirmą tokią programą, kurią pavadino „Lietuvių radijo valanda“. Ši radijo programa turėjo piniginių sunkumų. Tada DARBININKO redaktorius Antanas Kneizys perėmė radijo valandą savo atsakomybėn. Jis jai ir vadovavo ilgus metus, iki 1960, kada, sveikatai sunegalavus, perdavė ją Jonui Romanui, kuris ją vedė 7 metus.

1950 Petras Viščinis pradėjo rūpintis visuomeninio ir kultūrinio pobūdžio programos suorganizavimu, o 1954 kovo 7 su-skambėjo jo Laisvės Varpas.

Toliau dr. Budreckis padarė gana plačią apžvalgą visos Laisvės Varpo veiklos, kuri yra šakota ir plati. Gi 1969 kovo 22 Lietuvių radijo valanda ir Laisvės Varpas susijungė į vieną radijo valandą Petro Viščinio vadovybėje. Tuo vardu ji veikia ir dabar.

Lietuviai kompozitoriai

Po dr. A. Budreckio išsamios apžvalgos prasidėjo koncerto antroji dalis. Čia jau buvo lietuviai kompozitoriai: Aš šią naktį, Rūtelės arijoza iš operos „Jūratė ir Kastytis“ ir Jūratės arija iš tos pačios operos — Kazio Viktoro Banaičio, toliau — Mylek ir Visur tyla — Juozo Gruodžio, Lietuvai, Švyturys ir Būk sveikas, Lietuvos jaunime! — Stasio Vainiūno ir paskutinioji Danos arija iš operos „Dana“ (žodžiai St. Santvaro) — Julius Gaidelio. Čia salėje jie abu dalyvavo ir buvo pagerbti plojimu.

Kai ji baigė visą repertuarą, o plojimai nesiliovė, ji dar padainavo: Kur bakūžė samanota. Daug dar plota ir šaukta, bet toliau nebebuvo dainuojama. Tada didelės rožių puokštės, fotografų šviesai žybciojant, papuošė jauną ir naują žvaigždę, žengiančią pirmuosius žingsnius į dainos pasaulį.

Mes galiai tikime, kad po šio puikaus debiuto jai atsidarys lietuviškų scenų durys, ir ji žavės ir džiugins mūsų klausą ir širdis.

Petro Viščinio žodis

Laisvės Varpo vedėjas adv. Petras Viščinis savo žodyje „Pažinkime savo talentus“ jau eilei lietuvių jaunų, tik pradedančių dainos meną, menininkų atidarė duris į platesnes scenas. Iš Bostono jie keliavo į visas didžiąsias lietuvių kolonijas. Todėl tikime, kad šis puikus pirmasis koncertas solistei Birutei Onai Aleksaitei yra didžioji pakopa, iš kurios ji lengvai žengs į kitas.

Minėjimas baigtas Petro Viščinio žodžiu, kuris padėkojo Onai ir Julii Jakuliam, kurie pasirūpino ir sudarė sąlygas šiai jaunai solistei atvykti į Ameriką.

Petras Viščinis, kurio suorganizuota radijo programa Laisvės Varpas mini 20 metų sukaktį. Nuotrauka daryta prieš 15 metų, kai valandėlė minėjo 5 metų sukaktį.

Padėkojo ir smuikininkui Izidorui Vasyliūnui, kuris padėjo solistei sudaryti programą ir ją paruošti. Ypatingai pasidžiaugė jauna ir nauja meno žvaigždė. Žinoma, jis džiaugėsi dar ir todėl, kad nauja solistė yra vilnietė, kaip ir pats Viščinis.

-o-

Po programos vyko šokiai ir visų pabendravimas. Publika buvo pilna salė. Tik viena mes norėtume priminti. Koncerto metu buvo sėdima prie apvalių stalų. Jie buvo suspausti, ir kai kam buvo sunku matyti sceną ir solistę. Gi buvo ir tokių, kurie, sužinoję, kad bus sėdima prie

stalų, net visai nevyko į koncertą. Ateity, rengiant koncertus, reikėtų pagalvoti, ar ne geriau, kad publika sėdėtų eilėse, o ne prie stalų. Tada bus išvengta nesusipratimų. Pobūviui stalus galima susistatyti po programos. Be to, būtina pertrauka.

-o-

Šia proga nuoširdžiai linkime jaunai ir dailiai solistei geriausios sėkmės dainos mene, o Laisvės Varpui ir jo vedėjui advokatui Petriui Viščiniui sulaukti mūsų didesnės paramos, kad tas lietuviškas žodis dar garsiau skambėtų oro bangomis.

P. Žičkus

AUŠROS KVARTETAS NEW YORKE

(atkelta iš 6 psl.)

mas temą — pavasaris. Čia buvo Putino, Binkio, Radausko eilėraščiai. Antroje dalyje spalvingosios Donelaičio Metų „Pavasario linksmybės.“ Pabaigai, kai publika plojo, davė Radausko vakarą.

Eilėraščiai parinkti gana sunkūs, didelių tempų, skirtingų nuotaikų. Juos įveikti tegalėjo tik tokia puiki dramos aktoriaus technika, kurią turi Henrikas Ka-

Pagerbs muziką A. Aleksį

WATERBURY, CONN.

Klebono kun. J. Vilčiausko rūpesčiu gegužės 5, sekmadienį, 3 v. popiet mokyklos salėje įvyksta „Open House“ pagerbimo pobūvis atžymėti kompozitoriaus A. J. Aleksio 50 metų sukaktį, kaip jis dirba Šv. Juozapo parapijoje vargonininkaudamas, vadovaudamas chorui, besireikšdamas visuomeninėje veikloje. Su pasididžiavimu galime pasakyti, kad komp. A. Aleksis gražiai vadovavo waterburiečiam, garsino Lietuvos ir lietuvių vardą savo kilniais darbais. Uoliai jis tarnavo savo bažnyčiai, uoliai jis dirbo ir Lietuvos labai įvairiose lietuviškose organizacijose. Į Waterbury jis atvyko 1924 metais. Prieš tai per dešimtį metų jis uoliai darbavosi Chicagoje, Detroit, Brooklyn, N. Y., Springfield, Ill.

Pagerbimo pobūvyje bus rodomas kun. A. Kezio pagamintas filmas apie komp. Aleksį. Filme matysime ir parapijos bažnyčią, scenoje dainuojantį chorą, vietinių veikėjų ir kitų įdomių bei gražių Waterburio vaizdų. Bus meninė dalis ir vaišės.

Rengėjai nuoširdžiai kviečia visus kompozitoriaus Aleksio bendradarbius, gerbėjus ir draugus dalyvauti pobūvyje — pasveikinti tikrai didelį patriotą bei daug nusipelnusį veteraną kultūrininką — visuomenininką jo ilgų metų našaus darbo sukaustuvių proga. Iki malonaus pasimatymo!

Kom. Koresp.

Gegužės 13 visi meldžiamės už Lietuvą

Šiomet gegužės 13 prisimenam 23 metų lietuvių tautos pasiaukojimo Nekalčiausiai Marijos Širdžiai sukaktį. Prisimenam ją dėl to, kad šis įvykis nėra vien tik lietuvių tautos amžinos meilės pareiškimas Nekalčiausiai Marijos Širdžiai, bet kartu jis yra ir pačios Dievo Motinos prašymų įvykdymas.

Pasaulyje jau neliko nė vieno kontinento, kur komunizmas nebūtų įkėlęs kojos. Pildosi Marijos žodžiai: „Komunizmas išplės savo klaidas visame pasaulyje, jei žmonės netaisys savo gyvenimo ir nedarys atgailos“. Ar daug dėmesio krepiam į šiuos Marijos žodžius?

Žmonės šiandien vis dar nenori tikėti, kad komunizmo pasėtoji sėkla pradėjo nešti vaisius. Visose šalyse plečiasi netvarka.

ištvirtimas, karai ir kova prieš Dievo įsakymus ir religiją.

Baisią komunizmo kovą prieš Dievą ir religiją mes matom šiandien Lietuvoje. Ten lietuviai, kaip pirmųjų amžių krikščionys, kovoja už savo tikėjimą ir tautos laisvę, tikėdamiesi dvasinės pagalbos iš laisvųjų gyvenančių savo brolių tautiečių.

Todėl nuoširdžiai kviečiu visus laisvojo pasaulio lietuvius visą gegužės mėnesį, ypač gegužės 13, jungtis į vieningą maldos žygį už savo tėvų žemę Lietuvą, kad Marija užtartų mūsų tautą pas savo Sūnų ir grąžintų Lietuvai tautinę ir religinę laisvę, o pasauliui tikrąją taiką.

Kun. Alb. Kontautas, M.A. Lietuvių Sąjūdžio dvasios vadas

Dr. Vladas Adomavičius

MIRĖ DR. VLADAS ADOMAVIČIUS

Balandžio 24 rytą Akron, Ohio, mirė dr. Vladas Adomavičius, 52 metų. Palaidotas balandžio 26. Paliko žmona dr. Veronika, vaikai: Jūra, Lina, Rasa, Vladas, Ugnė ir Živilė.

Prieš keletą metų jį buvo ištikęs širdies smūgis. Po jo buvo pasveikęs ir vėl dirbo kaip gydytojas. Dabar, važiuojant į ligoninę, vėl buvo pagautas širdies smūgio. Tuoj buvo paguldytas ligoninėje, kur dar išbuvo apie parą laiko.

Gimnaziją buvo baigęs Kaune bolševikų okupacijos metais, mediciną studijavo Lietuvoje ir ją baigė Vokietijoje, Tiubingeno universitete. Atvykęs į Ameriką ir įsikūręs Akron, Ohio, vertėsi gydytojo praktika ir buvo plačiai žinomas chirurgas. Buvo vedęs dr. Veroniką Somkaitę, taip pat gydytoją.

„MALŪNAS“ DALYVAVO FLORIDOJE

Baltimorės-Washingtono tautinių šokių grupė „Malūnas“ balandžio 6 buvo pakviesta į St. Petersburgą, Floridoje, kur dalyvavo Floridos valstybės festivalyje ir parade.

Parade dalyvavo apie 40 vežimų (floats). St. Petersburgo lietuviai irgi turėjo vieną tokią platforminį vežimą, ant kurio pasta-tė lietuvišką namelį ir kryžių.

Malūno grupė ėjo šalia to lietuviško vežimo ir protarpiais šoko tautinius šokius. Vakare grupė turėjo atskirą pasirodymą vietos lietuviams. Sekmadienio rytą St. Petersburgo lietuviai gražiai pavaišino šokėjus, o vakare jie jau buvo namie.

Balandžio 20 Malūnas šoko Philadelphiaje, o gegužės 25 ir 26 šoks Lietuvių festivalyje Baltimorės miesto centre, Hopkins Plaza, ir parodys amerikiečiams savo sugebėjimus.

Nerimantas Radžius

PLANUODAMI ATOSTOGAS, NEPAMIRŠKITE PRANCIŠKONŲ VASARVIETĖS

KENNEBUNKPORT, MAINE

Vasarvietė — prie pat Atlanto, Labai gražus parkas, Maudymosi baseinas, Teniso aikštė.

Maistas geras, kambariai patogūs, Kainos prieinamos.

Lietuviška nuotaika, Kultūriniai renginiai: koncertai, literatūros vakarai, šokiai.

Vasarvietė yra garsiam Amerikos kurorte.

Svečių nuotaiką kelia lietuviškos šventovės ir meno kūriniai.

INFORMACIJAI ADRESAS:

Rev. Superior Franciscan Monastery Kennebunkport, Maine 04046 Tel. (207) 967-2011

činskas. Aktorius turi labai daug vidinės šilumos, kuria apgaubia ir sušildo kiekvieną žodį. Tas poetų žodis taip pasidaro ir klausytojų žodis, tavo žodis, tavo ilgesys ir džiaugsmas.

Su didele dinamika praejęs pro eiles, publikai vis prolept, jis taip ramiai išėjo į sceną ir prie mikrofono tyliai ramiai pradėjo Radausko eiles apie vakaro nuotaikas. Viskas taip paprasta, nesudėtinga ir drauge — gražu.

Bet čia noris prisiminti ir vieną gaudulį. Štai išeina į sceną Henrikas Kačinskas, geriausias mūsų dramos aktorius, bet kokio ta scena, kokios scenos šviesos! Aktoriui, skaitančiam eiles, reikia pulto, reikia kur pasidėti rankraštį. Dabar tai buvo gaidom padėti metalinis pulpitelis. Atrodė negerai, neestetiskai.

(p.j.)

DĖL SUSTIPRINTO DARBO LIETUVAI

LAIŠKAS REDAKCIJAI

Ruošiantis veiksmų konferencijai, pravartu iš anksto pagalvoti, prieš ką mes kovojame, kokiais panaujintais būdais kova gali būti sėkmingesnė.

1. Būtų ne metas ginčytis, ar Lietuva persekiojama „komunistų“ ar „rusų“. Lietuva persekiojama okupanto. Prieš jį ir reikia mum šaukti.

Kurie komunizmą pergyvenome, esame ir pasiliksime komunizmo prieštai. Bet J. Tautose sėdi dauguma tokių, kurie komunizmo neragavo, ir jiems tas žodis nebaisus. Dėl to kartoju: kovokime prieš okupantą. Kovai prieš okupantą ieškome pagalbos visur.

2. Lietuvos laisvinimo darbų niekas negali savintis; ten mes visi privalome būti. Kas kitas nori išskirti, silpnina kovą, ir iš to laimi tik okupantas.

Buvo laikas, kada Altos atstovai Washingtone kalbėjo visų JAV lietuvių vardu. Ir tai buvo teisinga ir naudinga. Bet laikas išaugino naują stiprią organizaciją — L. Bendruomenę, su vis stiprėjančiu užnugariu, su pui-

kiais atžalyno darbininkais ir net politikos profesionalais. Per eilę paskutinių metų jų veikla laisvinimo baruose pasirodė veiksmingesnė už nusipelnusios praeity Altos veiklą. Todėl Lietuvos laisvinimo darbuose **LB turi turėti lygų balsą su kitais veiksniais.**

3. Per eilę metų Altos veikla daugiausia koncentravosi kasmetiniuose Vasario 16 minėjimuose, kad Kongrese būtų prisiminta Lietuva. Tai reikalinga ir naudinga. Bet iš pavergtos tėvynės gausėja pagalbos šauksmai, gausėja balsai apie areštus, žudynes, persekiojimus. Ir šalia Kongreso balsų reikia **viešosios opinijos** balso — kiek galima galingesnio. Tokiam balsui turi būti paruošta konkreti, įtikinanti medžiaga. Be sustiprinto insistavimo Kongrese, be opinijos paramos nebūs duota eigos nė rezoliucijai 416.

4. Sustiprintai ir vieningai veiklai reikalinga vieninga ir piniginė parama. Tiksliausia būtų visas aukas nukreipti į **Tautos Fondą.**

P. Puronas,

New Jersey lietuvių jungtinio politinio komiteto vardu

ŠACHMATAI

Veda Kazys Merkis

Preten dentų varžybose dėl pasaulio karūnos Karpovas-Spaskis savo penktąją partiją nutraukė po 41 ėjimo, dar jos nebaigė. Jūdvių padėtis tebėra 1-1. Kitose rungtynėse Petrosianas po dviejų pralaimėjimų paprašė pertraukos, nes pasijuto nesveikuojąs. Ketvirtoji partija

davė tašką Petrosianui, vienok Korėnojus veda 2-1.

Vilniaus spartakiados šachmatų varžybose dalyvauja 26 vyrai ir 11 moterų. Po trijų ratų po 2 1/2 taško turėjo penkiese: R. Zemaitis, P. Rubinas, S. Šačkus, E. Miliauskas ir V. Normantas.

Vilniaus universiteto šachmatų varžybose dalyvavo 10 fakultetų. Laimėjo jaunieji matematikai (R. Survila, A. Mikėnas, L. Benonsonaitė).

nių grupėje — 7. Laimėjo bostoniškis Algirdas Leonavičius, surinkęs 4-1 tš. priešką A. Sakalo 3 1/2 ir E. Staknio (abu New Yorko) 2 1/2 tš. Jaunių grupėje 1 vietą laimėjo Tomas Girmius (5-1 (be pralaimėjimo) iš Bostono. 2-3 v. Leonas Navickas, Bostonas, ir Zigmas Dičpinigaitis, N.Y., po 4 taškus. Keturi taškus taipogi surinko Jonas Aleksonis (Bostonas). Laimėtojai buvo apdovanoti prizais.

Introduction to Modern Lithuanian. Puikus lietuvių kalbos vadovas su 40 pamokų, gramatikos priedu, skaitymais ir žodyneliais. Tekstas ir paaiškinimai anglų kalba. Nemo kantiem ir nedaug mokantiem lietuviškai — puiki galimybė išmokyti. Parengė L. Dambriūnas, A. Klimas ir W. R. Schmalstieg. Išleido lietuviai pranciškonai Brooklyne, 479 psl., lietais viršeliais. Kaina 9 dol.

NAUJOS PLOKŠTELĖS

Gelbėk Mus! Philadelphiaus Lietuvių Choras Viltis. Stereo 6 dol.

Cia mano brangioji Tėvynė, Lietuviškų dainų rinkinys, įdainuotas Vilniaus operos solistų — E. Kuodžio ir J. Girijoto. Stereo 6 dol.

Tėviškės namai, Br. Budriūno kūriniai ir kantata. Įdainuota Los Angeles, Calif. Šv. Kazimiero parapijos choro. Stereo 6 dol.

Clevelando vyrų okteto Nr. 2 Stereo 6 dol.

Diege priegloba mūs... Toronto Šv. Jono parapijos religinės mišių, kalėdines ir Velykų giesmės kaina 6 dol.

Jūratė ir Kastytis, Banaičio opera iš 3 plokštelių. Kaina 16 dol.

Lietuva, Tėvynė mūsų, Toronto vyrų kvarteto įdainuota 3 Baltijos tautų himnai, lietuviškos dainos ir operų ištraukos. Stereo 6 dol.

Arijos ir dainos, Sol. B. Povilavičiaus 5 dol.

Norėdami įsigyti knygą, plokštelę prašom kreiptis: Darbininkas, 341 Highland Blvd. Brooklyn, N. Y. 11207. Persiuntimui pridėdama 50 c.

Didelės vertės SPECIALŪS SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Pilnai čia užmokama
Pilnai garantuota

10 SILTŲ SKARELIŲ
SU AUKSO SIULAIS
5 VILNONĖS SKARELĖS
32"x32" su aukso siulais
IR 5 AKRYLIKO SKARELĖS
32"x32" su aukso siulais
Pilna kaina\$77.00
oro paštu\$91.00

5 VILNONĖS SKARELĖS
32"x32" be kutų ir
1 ITALIŠKA PLIUŠO LOVOS
ANTKLODĖ DVIGUBO DY-
DŽIO 190x230, gražios spalvos
Pilna kaina\$123.00

KAILIŲ IMITACIJA
didžiausia vertė
gražiausia dovana
Pilna kaina\$115.00
SPECIALI KOMBINACIJA
Ypatinga vertė
3 jardai vyriškos žieminio palto
medžiagos 100% vilna, 3 jardai
moter. žiem. palto medžiagos
100% vilna, 3 1/2 jardų vyr. kos-
tiumui medžiagos 100% vilna,
2 paklodės dvigubo dydžio, 2
priegalvio užvalkalai, 6 turkiški
rankšluosčiai
Pilna kaina\$203.00

SPECIALUS I\$91.00
10 sv. kiaulės taukų
10 sv. kvietinių miltų
10 sv. ryžių
10 sv. cukraus

Dar ir daugiau ypatingų
specialių siuntinių
Reikalaukite mūsų iliustruoto
katalogo

UŽSISAKYKITE
DABAR
UŽSISAKYKITE TIK
PER INTERTRADE
EXPRESS CORP.
125 East 23rd Street
Penktas aukštas
Fifth Floor
New York, N. Y. 10010
Tel. 982-1530

LABAI SVARBU NAUDOTI RŪBAI

Lankytojam iš USSR
Reikalaukite mūsų
specialių biuletenių
Šioje prekyboje mes turime
25 metų patirtį ir daug
tūkstančių patenkintų
klijentų!

Bostoniškis Tomas Girmius dalyvavo "National Scholastic" varžybose, New Yorke. Jis "Championship" grupėje buvo 600 dalyvių, pelnė 4 1/2 taško iš 8. Kitas bostoniškis Jonas Aleksonis dalyvavo "Novice" grupėje (300 dalyvių) ir pasirodė dar geriau, pelnydamas 6-2 tš. Ar buvo daugiau lietuvių šiose varžybose, žinių neturime.

Lietuvių žaidynėse New Yorke pasirodė tik New Yorko ir Bostono dalyviai. Vyrų grupėje rungėsi 6 šachmatininkai ir jau-

CANADA'S FAMOUS RIDING CAMP FOR BOYS & GIRLS

INSTRUCTION in riding and horsemanship, certificate after every course. Musical riding, camping with horses, riding outfits, games, swimming pool. Excellent food and proper supervision. Indoor riding arena.

LIER'S RIDING ACADEMY LTD.

R.R. 1, Chute A. Blondeau. Ont. Canada
Exit Carllion Pk. Rd. South
TEL. ST. EUGENE (613) 674-2845

Ekskursijos į Lietuvą 1974 metais GAUTOS 4 PAPILDOMOS GRUPĖS SKUBĖKITE REGISTRUOTIS

American Travel Service Biuras šiais metais yra suorganiza-
vęs 10 grupinių kelionių į Lietuvą. Tai yra kelionių biuras, ku-
ris pirmasis pradėjo organizuoti šias ekskursijas ir turi didelį
patyrimą šioje srityje. KIEKVIENĄ GRUPĘ LYDĖS KELIO-
NIŲ PALYDOVAS.

Visos grupės Lietuvoje praleis 5 dienas (1 diena Kaune). Datos
yra šios:

Birželio mėn. 11 d. — Chicago — Užpildyta
Birželio mėn. 17 d. — Chicago-New York — Užpildyta
Birželio mėn. 27 d. — Chicago-New York — 15 dienų
Liepos mėn. 8 d. — Chicago-New York — Užpildyta
Liepos mėn. 23 d. — Chicago — 15 dienų — sustoja Romoje
Liepos mėn. 31 d. — Chicago-New York — 15 dienų, sustoja
Romoje
Rugpjūčio mėn. 4 d. — Chicago — New York — 15 dienų,
sustoja Helsink
Rugsėjo mėn. 1 d. — Chicago — New York — 15 dienų
arba 20 dienų, sustoja Romoje
Spalio mėn. 2 d. — Chicago — New York — 15 dienų,
sustoja Helsink

KELIONIŲ KAINOS BUS PASKELBTOS ARTIMOJE ATEITYJE

Taipogi mūsų biuras organizuoja keliones į Havajus — vieną
š. m. rugpjūčio mėnesį, kitą vasario mėnesį 1975 m. Patartina
registruotis dabar.

DĖL INFORMACIJŲ SKAMBINKITE ARBA RAŠYKITE:
AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU
9727 South Western Avenue
Chicago, Illinois 60643 tel. (312) 238-9787

Norintiem atsikviesti gimines iš Lietuvos sudarome reikalingus
išskvietimo dokumentus. Taip pat teikiame informacijas
kelionių reikalais po visą Ameriką ir kitus pasaulio kraš-
tus, parduodame bilietus, parūpiname vizas — be jokio pa-
pildomo mokesčio.

APLANKYKITE SCHRAGER'S

importuotų ir vietinių BALDŲ parodą.
Čia Jūs rasite

PIRMOŠ RŪŠIES GAMYBOS GERIAUSIOS KOKYBĖS ŽEMŲ KAINŲ

didelį pasirinkimą

SCHRAGER'S

Salonų komplektai, miegamųjų baldai, dinetės, bufet-
ai, atverčiamos sofos, foteliai, atlošiami foteliai, taip
pat kilimai, lempos, matracai vieniški baldai.

SCHRAGER'S

336 East 86th St. (tarp 1 ir 2 Aves.)
New York City Tel.: TR 9-0400

Atdara kasdien iki 8 val. — antradi. ir šeštadi. iki 6 val.
(Mokėjimo sąlygos pagal pirkejo pageidavimą)

RICHIE'S AUTO RECYCLING

"We're Trying
Hard To Be
No. 1!"
"ECOLOGY IS
OUR BUSINESS!"

WANTED!!—JUNK CARS

1675 E. 233rd St. BRONX, N.Y.
882-9150 (Cor. Boston Rd.)

Import Service Centre Ltd.

Complete Repairs On All
SPORTS • IMPORTS
• MINI-CARS

Competition Specialists
VOLVO Specialists
1401 BUSSING AVE.
(off 233rd St.) 10466
Bronx, N.Y. 10466
881-8025
IF BUSY - 602-1354
N.Y. State Licensed
Inspection Station

EMERALD MOVERS

All Boroughs, Low Rates,
Overseas, Shipping
Call 212 796-3200

7 Room House—Greenwood Lake, N.Y. ON 3 acres,
3 bedrooms, 2 baths, fireplace, patio, 3 car garage,
beautifully cleared land, secluded but convenient.
Heart of fishing, hunting and recreation area. Priced
For Quick Sale — \$50,000. McMillan Agency Middle-
town, N.Y. Call (914) 343-0676 anytime

RONALD MOVERS

Any Time Any Place Low Rates 24
Hour Service Crating
CALL 212 595-7027 OR 212 595-6976

AAAA MOVING CO.

434 Empire Blvd.,
Bklyn.
Delivery Experts Trucking
Call 212 771-2217

PANTOGRAPH

WORK CLOSE TO HOME, SET UP AND OPERATE
TWO DIMENSION PANTOGRAPH SHORT RUN, UNI-
QUE JOBS, GOOD WORKING CONDITIONS. COM-
PLETELY AIR-CONDITIONED SHOP, LIBERAL
BENEFITS

DURAMIC PRODUCTS INC.
426 COMMERCIAL AVENUE
PALISADES PARK, N.J.
(201) 947-8313

EMMANUEL PAINTING & PAPER HANGING

EXTERIOR OR INTERIOR DECORATING
CALL FOR FREE ESTIMATES
212 352-8116

THE WOOD SHED

STRIPPING & REFINISHING CENTER BRIDGEPOINT
ROAD, BELLE MEAD, N. J. NEW BEAUTY AT LOW
COST FOR YOUR FURNITURE & KITCHEN
CABINETS CALL 201 359-477 FOR ESTIMATES
CLOSED SUN. & MON.

CAMP ROTARY

Boxford, Mass.
Ages 8-16
Season: June 30-August 24
"SPECIAL CLUB
FOR YOUNG MAGICIANS"
Full camping program
Exciting Mt. Climbing Program
CONTACT: YMCA, 353 Nahant Rd.
Nahant, (617) MA 01908
Phone: (617) 581-0647

CAMP DON BOSCO

E. Barrington, New Hampshire
Catholic Camp for Boys 7-15
June 30 — August 17
\$60 wk. — All Activities
7 Wks. for Price of 6
FOR BROCHURE CALL
CAMP DIRECTOR
(617) 567-2710

INDIVIDUAL
INTERESTED IN ESTABLISHING
AND SERVICING ACCOUNTS WITH
CITIES, MUNICIPALITIES,
ENGINEERS AND INDUSTRIAL
PLANTS TERRITORIES NOW OPEN
IN YOUR AREA

This new Aerator is designed and engineered in
conjunction with waste water treatment and the
energy crisis
Product meets high standards set by state and
Federal pollution control agencies.
WE ALSO OFFER:
— Company Financing
— Sound Warranty
— National Advertising
— Literature & Advertising
— Supplied by Company
— To qualify you must be:
— Interested in Selling
— Permanent Area Resident
— Able to Service your Territory
— Have good Credit
Stock Minimum Inventory optional. For further
information please write or phone.

OXYGENATOR

905 IRVING AVE.
DAYTON, OHIO, 45409
513 294-5244
(Call 9:30 to 5 Mon., Tues. & Wed.)

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
Michigan 2-4130

TO PLACE
YOUR AD
CANCEL OR CHANGE
TEL.: 827-1351

SERVICE

CARSAL'S FOREIGN CAR SERVICE

Complete Auto-Motor
Repairs on ALL Foreign Cars
Call 212-331-4676

DORFIN'S ROOFING COMPANY

FLAT OR SHINGLED
REPAIRS OR NEW
CONTACT AL OR JOHN AT
QUEENS LOCATION
CALL 212 366-7695

USED PHOTO SOLUTION WANTED
6080WHY THROW IT AWAY WHEN YOU CAN GET
SOMETHING BACK FOR IT? FOR INFORMATION
CALL BILL, 756-2562

FORBES CLEANING MAINTENANCE CORP.
277-100th AVE. QUEENS VILLAGE
GENERAL CLEANING CAN SAVE YOU MONEY OF
FLOOR STRIPPING & WAXING, CARPET
SHAMPOOING, WALL WASHING, REST ROOM
CLEANING CALL NOW FOR FREE ESTIMATES
212-464-3256

ATTENTION!
Reliable Contractor is looking for Home
Owners needing repairs. Specializing
in Ceramic Tile, Painting, Plastering,
Vinyl, Floors. Can Also Do Complete
Jobs Call (201) 374-2042

DENNIS MANESSIS PROFESSIONAL PAINTING COMPANY
406 W 25th St. N.Y.C. All Types of Work
— Free Estimates Call 212—989-1815

SPANISH LESSONS
Conversational Grammar
Call Mrs. Idrovo
212-220-4627

A.R.C. AIR CONDITIONING
450 HUDSON ST., N.Y.C. WE SELL AIR
CONDITIONERS WE REPAIR COMMERCIAL &
INDUSTRIAL AND CENTRAL AIR CONDITIONERS
USE OUR YEARLY SERVICE PLAN CALL 796-9138

All Home Improvements
Low Price
Kitchen Cabinets
Baths Painting
LIFE STYLE G.C. INC.
CALL 212 — 859-5761

CHILD CARE FOSTER PARENTS (COUPLES) who
like and are interested in caring for children.
LIVE IN POSITION IN SUFFOLK AREA. APARTMENT
AND BOARD PROVIDED. SALARY COMMEN-
SURATE WITH EXPERIENCE. EXCELLENT FRINGE
BENEFITS.
CONTACT MR. D.J. MORIARTY 371-1000 CATHOLIC
HOME BUREAU FOR DEPENDENT CHILDREN
1011 FIRST AVE., N.Y., N.Y. 10022

NEW YORK — Lietuvos atsiminimų radio valanda, šėštadieniais nuo 4 iki 5 val.
WEVD 1330 kil. — AM ir 97.9 meg. FM. Direktorius dr. Jok. J. Stukas, 1467 Force
Dr., Mountinside, N. J. 07092, TEL. (201) 232-5565.

New Jersey — "Musio of Lithuania" — pirmadieniais, 8:05 - 9:00 val. val.
WBOU-FM, 89.5 meg. — anglų kalba, per Seton Hall Univ. radio sto-
D. prof. dr. Jokubas Stukas, So. Orange, N.J. 07079.

NEW YORK — Laisvės Žibury, lietuvių ir anglų kalbomis sekmadieniais
9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM banga. Vedėjas Romas Kezys, TW 4-1286
62-15 69th Pl., Middle Village, N.Y. 11379.

BOSTON, WORCESTER, BROCKTON, Mass. — Vedėjas P. Vištinis, 173
Arthur St., Brockton, Mass., tel. JU 6-7209; FM bangomis 107.9 mc. WHBI
1430 kil. Medford, Mass. sekmadieniais nuo 11-12 vjd.

BOSTON, MASS. — Vedėjas Step. Minkus, WLYN 1360 kilocycles ir FM
161.7 banga sekmadieniais nuo 1-1:30 val. p.p. — 502 E. Broadway, South
Boston, Mass. 02127 Tel. 268-0489.

"LIETUVA, TU MANO ŠIAURĖS PAŠVAISTEI!"

APLANKYKIME LIETUVĄ
gražios vasaros metu

KELIŲNĖS VYKSTA:

LIEPOS 11-31 21 dieną	RUGSĖJO 4-20 17 dienų
Lietuva — 6 Ryga — 7 Maskva — 1 Roma — 5	Lietuva — 5 Ryga — 7 Paryžius — 3

LITAS TRAVEL SERVICE
Vad. Nomeda Aleksandravičienė

87-18 Lefferts Blvd.
Richmond Hill, N. Y. 11418
Tel. (212) 846-1650

Gėlių puokštė tau, Mamyte

Taip, tau, Mamyte, nesvarbu, kur tu esi, kas tu esi ir kokio amžiaus tu esi. Gegužės mėnuo tau parinktas, kada gamta pradeda puoštis gražiausiomis gėlėmis, medžiai sprogs, paukščiai čiuks, visur matyti gamtos pabudimas. Gegužės mėnuo pašvęstas Dievo Motinai, jos garbei puošiami altoriai, kalbami rožiniai.

Motinos diena Amerikoje švenčiama nuo 1914. Tos šventės iniciatorė buvo amerikietė Jarvis Philadelphijoj. Lietuvoje, kaip ir kituose Europos kraštuose, Motinos diena yra pirmas gegužės sekmadienis. Lietuvoje Motinos diena įvesta 1929.

Kodėl motina yra minima?

Motina yra tas užburas ratas, apie kurį sukasi visas pasaulio gyvenimas. Motinos vardą pagarbiamai taria savo kalbose visos tautos. Lietuvių kalboje mes turim daug variacijų: mama, mamytė, motulė, motinė, motutė, močiutė ir daug daugiau. Apie motiną prirašyta daug eilėraščių, pasakų ir išties knygų. Menininkai piešia motiną, reiškiančią vargą, meilę, rūpestį, ir dar kitaip pabrėžia jos veido išraišką, parodančią jos pergyvenimus ir džiaugsmus. Lietuvių mo-

tiną randam prie ratelio, mokančią lietuviško rašto dar anais caro laikais, matom ją nebylę prie nužudyto sūnaus lavono, ištempto į miestelio turgaus aikštę, randam ją prie susideginusio sūnaus, reikalaujant laisvės Lietuvai, šių laikų vergijoj. Išėivijoj motinos širdis dreba ir budi miesto aplinkoj, kur yra tūkstančiai pavojų, su baime išleidžia vieną į tolimesnes vietas, su ašaromis išleidžia į karo lauką.

Šeimos židinys — motinos šventovė. Jei motina suklumpa, židinio pamatai susvyruoja, šeimos egzistencija yra parblokšta, nes niekas kitas pasauly negali pavaduoti motinos.

Ir Kristus mylėjo ir gerbė savo motiną. Net baisiausioji kryžiaus kančia nesutrukdė Kristui pasirūpinti savo Motina Marija. Ją pveda savo mokinio šv. Jono globai, sakdamas: "Štai tavo motina. Neapleisk jos, kol pats ją pasiimsiu."

Yra legenda, kurioj sakoma, kad žemės moteris beldžiasi į dangaus vartus ir dangaus angelas, atidaręs vartus, klausia, ko ji nori. Moteris prašo savo kūdikio. Angelas reikalauja už kūdikį sumokėti, bet ne pinigais; ji turinti už jį mokėti savo sveikata, savuoju laiku, savo asmeniško gyvenimo metais, savo energija, savo patogumais, savo

ramybe ir didžia savo širdies dalim. Motina paima kūdikį ir džiaugsmingai nusineša žemėn.

-o-

Gėlių puokštė tau, Mamyte. Sveikinam tave ir kviečiam dalyvauti Motinos dienos popietėj ši sekmadienį, gegužės 5, 4 val. p. p. Kultūros Židinio viršutinėj

Kan. Mečislovas Sandanavičius

Kan. Mečislovo Sandanavičiaus mirties dešimtmetis

Gegužės 7 sueina dešimt metų, kaip mirė kanauninkas Mečislovas Sandanavičius.

Jis buvo kilęs iš Vilkijos parapijos. Baigė Kauno kunigų seminariją, kunigu buvo išvntintas 1925. Buvo baigęs bažnytinę teisę, tai dirbo bažnytinio tribunolo įstaigoje Kaune, buvo bažnytinį turtų valdymo tarybos ir metrikų skyriaus referentas. Kunigų seminarijoje dėstė lotynų kalbą ir Bažnyčios istoriją.

Jau 1932 buvo išrinktas šv. Kazimiero draugijos išdinku, vėliau buvo arkivyskupo J. Skvyrecko sekretoriumi. Rašė lietuviškoje spaudoje.

Pasitraukęs į Vakarus, dirbo lietuviškoje sielovadoje. Atvykęs į Ameriką, dirbo San Francisco arkivyskupijoje. Ten išbuvo visą laiką.

Iš ten jis palaikė artimus ryšius su savo artimaisiais ir giminėmis. Brooklyne gyveno jo brolis Stanislovas su žmona Emilija ir šeima, pas jį buvo ir senutė motina. Taip kunigas kasmet atvykdavo čia pas savo gimines. Todėl jiems buvo didelis smūgis, kai jis po sunkios ligos mirė, turėdamas tik 64 metus amžiaus. Jis buvo palaidotas gegužės 11 Los Gatos, Calif., apylinkėje, kur jis darbavosi vietos katalikų tarpe.

Emilija Sandanavičienė, brolienė, prisimindama velionį kanauninką ir jo mirties sukaktį, užprašė mišias Apreiškimo parapijos bažnyčioje. Tos mišios bus gegužės 12, sekmadienį, 11 val. Kviečiami visi artimieji dalyvauti šiose pamaldose.

salėj. Malonūs vyrai, sūnūs ir dukros, vaikaičiai ir draugai, padėkit mamytėm tą dieną atvykti į rengiamą pagerbimą, kurio programoj dalyvauja mokyklos jaunimas, jaunoji šokėja Liucija Barkauskaitė, poetės Kotryna Grigaitytė-Graudienė ir Ona Balčiūnienė-Audronė, aktorius Juozas Boley-Bulevičius ir Jonas Rūtenis. Mamytės bus apdovanotos gėlėmis. Po programos visi prie kavutės galės pabendrauti ir pasišnekučiuoti.

Katalikių Moterų Kultūros Draugija

PAGERBS

PREL. BALKŪNA IR KONSULĄ SIMUTĮ

LB New Yorko apygardos valdybos iniciatyva balandžio 26, penktadienį, 8 val. vak. Kultūros Židinio buvo suauktas organizacijų atstovų pasitarimas. Svarstyta Kultūros Židinio Brooklyne juridinė padėtis, prel. J. Balkūno, P. A., kaip visuomenininko pagerbimas, Lietuvos generalinio konsulo New Yorko Aniceto Simučio pagerbimas jo 65 metų amžiaus proga, Birželio išvežimų minėjimas prie LB New Yorko apygardos globojamo Lietuvių Kryžiaus Flushing Meadow parke.

Susirinkimui pirmininkavo A. Samušis, sekretoriavo E. Andriusienė.

Buvo atstovaujamos šios organizacijos: LB New Yorko apygarda, Laisvės Žiburio Radijas, L.K. V. Ramovė, LB Woodhaveno apylinkė, L. Fronto Bičiulių N.Y. sambūris, LB Queens apylinkė, Lietuviai pranciškonai, LB Bushwicko apylinkė Ateitininkai, Liet. Kat. Religinė Šalpa, Tautos Fondas, Balfas, DARBININKAS, Angelų Karalienės parapijos choras, ALRKM 24 kuopa, Am. Liet. Tautinės S-gos I sk., N. Y. Dantų Gydytojų D-ja, LB I apylinkė, Lietuvos Vyčiai, Lietuvių Kryžiaus komitetas, Council of Latvian Organizations of N. Y. Inc., Latvian Welfare Ass. of N.Y. "Daugavas Vanagi", Am. Liet. Katalikų Susivienijimas, Lietuvos Vyčiai 41 kuopa, Lietuvių Moterų Klubų Federacija, Ateitininkų Medikų korporacija "Gaja", Pasaulio Liet. Kat. Mot. Organizacijų Sąjunga, Kat. Moterų Kultūros Dr-ja, Apreiškimo parapijos choras, Liet. Mot. Fed. New Yorko klubas, Korpl. Neo-Lithuania New York, Liet. Atgimimo Sąjūdžio N. Y. skyrius, Moterų Vienybė, N. Y. skautai.

Tėv. Paulius Baltakis, OFM, painformavo apie Kultūros Židinio inkorporavimo eigą. Reikala

LIETUVOS GENERALINIO KONSULATO NEW YORKE PAIEŠKOMI ASMENYS

Albrechtas, Edvardas, išvykęs iš Lietuvos paskutinio karo metu. Būk tai gyvenęs JAV-bėse.

Dulkė, Jurgis, gyvenęs New Yorke ar Pensylvanijoje.

Dulkė, Kazimieras, gyvenantis Kanadoje.

Isoda, Mikas, gim. Belu-niškių km., Igliskėlių vl., Mar-jampolės apskr., 1919 išvykęs į JAV-bes.

Jankus, Juozas, būk tai gyvenantis Chicagoje.

Juškevičiaus Antano septyni vaikai.

Kaupas, Antanas, sūnus Felicijos Kaupienės.

Kazakevičius, Viktoras, gim. Paužiškių km. Igliskėlių vl., Mar-jampolės apskr., 1943 išvykęs į JAV-bes.

Palkotas, Leonas, Igno sūnus, gimęs 1895 rugp. 30.

Prišmontaitė, Jieva, 1946 gyvenusi Vokietijoje lietuvių tremtinių stovykloje Goslar.

Staponaitytės, Antosės ir Zofija, dukros Felikso Staponaičio.

Stončius, Leonas, žmona Alma, gimusi Zundaitė, ir dukros: Adelė ir Gertruda, kil. iš Dapšionių km., Smilgių vl., Panevėžio apskr., 1944 gyveno Vienoje.

Ieškomieji arba apie juos žinantieji maloniai prašomi atsi-
liepti: Consulate General of Lithuania, 41 West 82nd Street, New York, N. Y. 10024.

Minkų radijo 40 metų sukaktis

Kovo 24 Liet. piliečių salėje atžymėta koncertu ir banketu Minkų radijo valandėlės 40 metų sukaktis.

Programoje buvo viešnia iš Chicagos — Elena Blandytė, dainininkė ir deklamatorė, jaunųjų talentų pasirodymai.

Elena Blandytė pasirodė čia pirmą kartą. Ji padainavo: Augo liepelė — Vyt. Viržonio, Oi užkilokit vartelius — B. Dvariono, Aviža prašė — R. Žigaičio, Aš viską užmiršau — V. Kai-riūkščio, Dicintenešlo Vuie — R. Falvo, Vėjas — L. Able-naitis ir bisui Žibuoklės. Pa-deklamavo B. Brazdžionio du eilė-raščius — Lietuva, Lietuva, tu kaip saulė gyvai ir Mažoji motina. Buvo miela klausytis jos dainavimo, nes balsas plačios skalės, stiprus ir žavingas. De-klamavimas buvo jautrus ir pa-gaunantis. Gaila, kad ir dainų ir deklamavimo buvo per mažą. Ji viena pati galėtų sudaryti koncertą Bostone!

Šalia jos buvo jaunųjų talen-tų pasirodymas. Tie talentai bu-vo: Petras Gureckas iš Brockto-no, 9 metų, grojo akordeonu, Marytė Bizinkauskaitė iš Brock-tono, 13 metų, deklamavo Vy-tės Nemunėlio eilėraštį, Alexan-der (Treičius) Nefedow iš So. Bostono, 10 metų, skambino pia-ninu, Nijolė Ivanauskaitė iš Dorchester, 11 metų, pašoko šokį, Antanukas Grauslys iš Na-shua, N.H., 6 metų, padainavo, o akordeonu jį palydėjo Julija Grauslytė. Veronika Bizinkaus-kaitė iš Brocktono, 9 m., pa-skambino pianinu, Marytė ir Verutė Bizinkauskaitės padai-navo liaudies dainas, Mark Ber-der iš Westwood, 11 metų, pa-skambino pianinu, Donna Ru-seckaitė iš So. Bostono, 13 m., pagrojo akordeonu, Kevin Mc Masters (Mikėnas) iš Waltham, 12 m., skambino gitara, Pau-lius Vaškėlis iš Framingham, 11 m., pasakė eilėraštį, Vida Beder iš Westwood, 11 m., skambino pianinu, Andrius Kri-siukėnas iš Milton, 13 m., gro-jo smuiku, o jam akomponavo dr. Vytenis M. Vasyliūnas, Ri-čardas, Danutė, Antanukas, Ju-lia ir Kazys Grausliai iš Nashua,

las užregistruotas Albany atitin-kamose valdžios įstaigose, su-darytos komisijos.

Prel. Jono Balkūno, kaip LB LOK-to pirmininko ir visu-minininko, pagerbimą rengia JAV LB krašto valdyba, gi vyk-domasis komitetas, atstovauja-visom New Yorko organizaci-jom, sudarytas iš 17 asmenų: pirm. A. Vakselis, vicepirm. R. Kezys, nariai: A. Samušis, Z. Ju-rys, A. Radzivanienė, M. Žu-kauskienė, H. Kulber, A. Osła-pas, E. Mickeliūnienė, A. Balsys, K. Bučmys, OFM, I. Gasiliūnas, J. Rūtenis, V. Padvarietis, P. Wy-tenus, J. Vytyvienė, A. Mazeika.

Tas pats komitetas rengs pa-gerbimą lapkričio mėnesį ir Ani-cetui Simučiai, Lietuvos genera-liniam konsului New Yorke.

Birželio išvežimu minėjimn prie Lietuvių Kryžiaus palikta rūpintis to specialaus komiteto pirmininkui Petrui Wytenus, ku-ris tuo reikalu jau rūpinasi.

Kor.

N. H., padainavo, Julijai pri-tariant gitarą, Tomas Budreika iš W. Roxbury, 13 m., skambi-no pianinu ir Onos Ivaškienės paruoštos Nijolė Ivanauskaitė, Dalytė Ivaškaitė, Danutė Ivaš-kaitė, Regina Kulbytė, Ramunė Kleinaite, Francine Luzaitytė, Kristina Mitkaitė ir Danutė Vaš-keitytė pašoko "Rūtelių darže-lis".

Iš jų buvo apdovanoti: Trei-čius-Nefedow, Dona Ruseckai-tė, Paulius Vaškėlis, Vida Ber-der, visa Grauslių jaunoji kar-ta ir Bizinkauskaitė, bė to, ir visi dalyviai gavo iš ponų Min-kų po dėžutę saldžių skanumy-nų. Ypatingas žodis priklausyo Grauslių šeimai, kurių visa jau-noji atžala dalyvavo šiame pa-sirodyme.

Eleną Blandytę gražiai pri-statė Elena Vasyliūnienė. Gi dr. Vytenis Vasyliūnas akompo-navo dainininkei ir Andriui Kri-siukėnui, kuris yra tik 13 metų ir jau groja smuiku.

Apie Minkų darbą kalbėjo LB Bostono apylinkės pirm. Antanas Matjoška. Talentų šokių teisėjai buvo Irena Mickūnienė, adv. Nijolė Šleženė, Elena Va-liukonienė, Gintaras Karosas ir Algis Makaitis.

Banketu buvo pagerbta iški-lioji N. Anglijos lietuvaite, ku-ria šiais metais yra Rita Babra-vičiūtė.

Abu šios valandėlės organi-zatoriai yra čia gimę ir auge lietuviai. Steponas Minkus yra baigęs teisę, Valentina Minkie-nė baigusi konservatoriją. Prieš 40 metų jie įsteigė šią radijo valandėlę, rengė vaidinimus ir net statė operetes. Jie visą gy-venimą skyrė lietuviškam žo-džiui. Radijo valandėlės išlaiky-mas surištas su pinigineis iš-laidomis. Kartais reikia pridėti ir iš savo kišenės. Tokį darbą dirbama tik iš pasišventimo ir iš meilės.

P. Ž.

NEWARK, N. J.

Parėmė Lietuvos vadavimą

Siemet Newarko, N. J. apy-linkės lietuviai Vasario 16-sios proga Lietuvos vadavimo užda-viniam vykdyti sudėjo aukų 767 dol. Po \$30 davė K. ir G. Trečiokai ir dr. A. Skripkutė; po \$25 davė S. ir I. Giedri-čiai, J. ir S. Kungiai, V. ir R. Meliniai, msgr. J. Scharnus, ir I. Trečiokai; po \$20 davė I. Di-lienė, V. ir G. Jančiauskai, S. ir J. Kontrimai, P. Mačiulaitis, B. Šarkenis, E. ir J. Šišai, V. Vai-tiekūnas, \$15 davė A. ir P. Plis-kaičiai, po \$10 davė V. ir R. Am-braziejai, J. ir V. Baltrušaičiai, A. Brazinskas, J. Chapulis, R. ir D. Didžbaliai, P. ir E. Elseikai, K. Graudienė, K. Jankūnas, P. Jasmantas, A. ir A. Juškevičiai, J. Labauskienė, P. ir A. Malec-kai, J. ir T. Mauragai, L. ir B. Morkūnai, Šmitai, O. ir S. Skur-vydai, K. Šipaila, P. Šukys, J. Venckus, po \$5 davė K. ir O. Bagdonavičiai, kun. V. Dabušis, K. Jasaitis, A. Jokubaitienė, Vyt. Jokubaitis, V. Kiaunė, V. Meli-nienė, R. ir A. Meliniai, V. ir N. Miknevičiai, O. Pocienė, J. Vaičkus, P. Vaškas, P. Vileikis, O. Vilkienė, P. ir B. Zapasni-kai, \$4 davė V. Kiukys, \$3 — J. Miknevičienė, po \$2 — Bal-čiūnas, Barkus, Kalybatas, H. Radish, Skrodenis, po \$1 — O. Abromaitienė, O. Abromaitytė, Bagačiovas, J. Binza, J. Jasu-kaitienė, B. Gapšienė, P. Kilda, Simon, O. Teleišienė, V. Žilys. \$35 — J. Suvis, \$100 — R. Šom-kaitė. Minėjimo išlaidų buvo \$104.

MIRĖ BALETO ARTISTAS ALFONSAS LIEPINAS-LIEPA

Miami, Fla., balandžio 19 stai-ga mirė baleto artistas Alfonsas Liepinas, kuris ten vadinosi Alfa Liepa ir turėjo savo privačią ba-leto mokyklą, buvo šokių in-struktorius.

Palaidotas iš St. James katali-kų bažnyčios balandžio 23 Southern Memorial Park kapinė-se. Laidojimo apeigas atliko kun. Jurgis Razutis.

-o-

Velionis buvo gimęs 1923 lie-pos 8 Kaune. Buvo baigęs jė-zuitų gimnaziją ir B. Kelbausko baleto studiją. Nuo 1938 šoko Kauno valstybės teatre, Vokietij-oje Kasselio miesto teatre. Kas-selio lietuvių stovykloje buvo su-organizavęs baleto teatrą Laisvę ir baleto studiją. 1947 šoko pa-grindinį vaidmenį Copellia bale-te, kuris buvo pastatytas lietuvių tremtinių baletininkų bendro-mis pastangomis.

Į Ameriką atvyko 1949. Ilgą laiką gyveno New Yorke ir čia reikšėsi kaip baleto artistas tarp amerikiečių. Į Miami, Fla., buvo persikėlęs prieš 7 metus.

Birutei Lukoševičienei ir Eleonorai Arlauskienei su šeimomis, jų tėvui

Antanui Empakeriui

mirus, gilią užuojautą reiškia ir kartu liūdi

Petrė ir Vincas Dubauskai

KIEKVIENO GARBĖ DALYVAUTI LF MILIJONO UŽBAIGIME

Pagaliau LF arti milijono!

JAV Lietuvių Bendruomenė skelbia 1974 — LF milijono užbaigimo metais. Dar trūksta 90 tūkstančių — ir visi džiaugsi-mės pirmuoju LF laimikiu — milijonu.

Kiekvienas taurus lietuvis privalo būti pirmame LF milijono sąrašė.

1974 gegužės 4 šaukiamas LF narių suvažiavimas Jaunimo Centre Chicagoje, kur tą patį vakarą rengiamas šaunus LF ba-lius — tai vajaus pradžia užbaigti milijoną.

Tuo įatsiliepkite su auka arba dalyvaukite LF vakarienėje.

Lietuvių Fondo adresas: 2422 West Marquette Road, Chi-cago, Ill. 60629, telefonas 312 925-6897.

JUOZAS GAILA,
JAV Lietuvių Bendruomenės
C.V. pirmininkas

DR. ANTANAS RAZMA,
L.F. valdybos pirmininkas

SOUTH BOSTON SAVINGS BANK

Inkorporuotas 1863

460 West Broadway, South Boston Massachusetts

"Kur tūkstančiai taupo milijonus"

ALFRED W. ARCHIBALD, Prėsidnet

Šio banko direktorių taryboje yra adv. Jonas J. Grigalus. Reikale su patarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai • Turtas—Assets virš \$213,000,000.

CURRENT DIVIDEND RATES

- Regular a/c — 5 1/2 %
- Special Notice a/c — 5 1/2 %
- 1 year Term Deposit — 5 3/4 %
- 2 year Term Deposit — 6 %

— All Accounts Compounded Daily —

DARBININKAS

**NEW YORKO
NAUJENOS**

Redakcija827-1352
Administracija827-1351
Spaustuvė827-1350
Vienuolynas235-5962
K. Židinio salė827-9645

Vaižganto Kultūros Klubo popietė bus gegužės 19, sekmadienį, 4 v. popiet žemutinėje Kultūros Židinio salėje. Popietė skiriama rašytojui Antanui Vaičiulaičiui, kuris atvyksta iš Washingtono. Jis pats supažindins su savo kūryba. Iš stilingos jo kūrybos ištrauks skaitys dramos aktorius Henrikas Kačinskas. Po visos programos — kavutė.

Amerikos Lietuvių Tarybos — Alto — metinis susirinkimas kviečiamas gegužės 9, ketvirtadienį (ne penktadienį, kaip būdavo įprasta), Fifi restorane Woodhavene. Pradžia 7:30 v.v. Tarybai priklausiančios draugijos prašomos pasirūpinti, kad būtų jų atstovai posėdyje. Čia bus padaryta veiklos apžvalga, bus vadovybė perleista naujam pirmininkui. Šiomet pirmininkavo socialdemokratai, pirmininko pareigas ėjo adv. St. Briedis, dabar ateina eilė pirmininkauti tautininkam. Dar neaišku, ką jie deleguos ir kas bus Alto pirmininkas.

Sporto žaidynėse dalyvavo nepaprastai daug. Šeštadienio vakarą buvo bendras susipažinimas Kultūros Židinyje. O sekmadieniui pagal visiem išdalytą programą kiekvienas buvo paprašytas atlikti sekmadieninę pareigą, išklausti šv. mišias sau artimiausioje bažnyčioje. Buvo nurodyta, kad visose lietuviškose parapijose suma yra 11 val. Nurodytos taip pat pamaldų valandos nelietuviškose parapijose, kurios yra arčiausiai prie žaidynių salių. Taip pat Pranciškonų koplyčioje buvo laikomos mišios kas valandą nuo 8 iki 12.

Ramovėnų susirinkimas bus gegužės 4, šeštadienį, 6 v.v. Kultūros Židinio posėdžių menėje. Dalyvavimas būtinas.

Poeto Jono Aisčio minėjimą rengia LMKF New Haveno klubas gegužės 11 d., 6 v.v. Šv. Kazimiero parapijos salėje, 339 Greene St., New Havene. Apie poetą Aistį kalbės Stasys Santavaras, ištraukas iš poeto kūrybos skaitys dramos aktorius Henrikas Kačinskas. Bus ir kamerinės muzikos ansamblis. Visi apylinkės lietuviai kviečiami į šį minėjimą.

LIETUVIŲ EKSKURSIJA Į HAWAJUS

Birželio 11-18 d.d.

325 dol. asmeniui

(dviems kambaryje)

(150 dol. pigiau negu normali kaina)

Kainon įskaitoma:

- * Kelionė lėktuvu—American Airlines—į abu galus
- * Pervežimai iš aerodromo į viešbutį ir atgal
- * Kambarys liuksusiniame viešbutyje (Hawaiian Regent)
- * Visi patarnavimo mokesčiai ir taksai

Šis pasiūlymas galioja tol, kol bus vietų. Registruojantis įmokama 100 dol.

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
(R. Kezys)
2129 Knapp St.
Brooklyn, N. Y. 11229
(212) 769-3300

Kviečiame visus atsilankyti į š. m. gegužės 4 d. šeštadienį, įvykstantį JAUNŲJŲ TALENTŲ VAKARĄ, kurio programą atliks šaunūs mūsų jaunimas — jie čia skaitys, deklamuos, dainuos, skambins ir gros įvairiais muzikos instrumentais, o tautinių šokių grupė LIEPSNA pašoks naujų tautinių šokių. Programai pasibaigus, veiks užkandžių ir gėrimų bufetas, o š. m. "gros orkestras. Vakaras įvyks Lithuanian Liberty Hall salėje, 269 2nd St., Elizabeth, N. J. Įėjimo auka: \$3.50, o moksleiviams ir studentams — \$1.00. Pelnas skiriamas jaunimo kultūrinei veiklai paremti.

LB NJ APYGARDOS VALDYBA

Antanas Maceika, didelis lietuviškos knygos saugotojas ir rinkėjas, savo didelę privačią biblioteką atidavė pranciškonų vienuolynėn organizuojamai bibliotekai. Tas knygas čia atgabenos. Jis pats ėmėsi ir sutvarkyti visas bibliotekos knygas. Su dideliu uolumu dirbo kelias savaites, knygas atrinkdamas, suskirstydamas skyriais ir kataloguodamas. Knygų tvarkymas eina visai į galą. Pačiai bibliotekai trūksta gerų knygų lentynų. Dabar knygos sudėtos į laikines nepritaikytas lentynas. Viso jau yra apie 4500 knygų.

Dr. A. Šlepetytė-Janačienė, Pace universiteto profesorė New Yorke, balandžio 19 anglų kalba skaitė paskaitą Fordhamo universiteto studentams ir profesoriams tema: Lietuva, Baltijos pakrantės gintaro kraštas. Ją pristatė ilgametis to universiteto Lituanistikos Instituto direktorius prof. dr. W. Jaskevičius, SJ. Dr. A. Janačienė paskaitos ir priėmimo metu dėvėjo tautinius drabužius.

New Jersey Lietuvių Moterų Klubas, norėdamas pagerbti mūsų vyresniuosius, ruošia bendrus priešpiečius gegužės 5 Šv. Trejybės parapijos salėje, 207 Adams St., Newark, N. J., tuoj po 12 valandos mišių. Maloniai kviečiame visas klubo nares dalyvauti ir prisidėti prie valgių paruošimo bei atsivežti savo artimuosius vyresniuosius. (A.R.)

Liet. Darbininkų Draugijos metinis margučių balius buvo balandžio 27 Fifi restorane. Žmonių buvo prisirinkusi pilna salė. Buvo vaisės, margučių koncertas, sveikinimo kalbos, įvairūs laimėjimai ir t.t. Visi turėjo progos pasisvečiuoti ir pasilinksinti. Kuopai vadovauja Bronė Spūdienė. Jį vadovavo ir vakaro programai.

Jonas Valenta, Venecuelos lietuvis, iš Caracas, grįždamas buvo sustojęs New Yorke ir balandžio 30 išvyko atgal į Venecuelą. Amerikoje išbuvo vieną mėnesį. Svečiuodamasis šį savaitgalį, jis turėjo progos pamatyti sporto varžybas. Venecueloje vertėsi įrengdamas vėdinimo sistemas didesnei įmonei.

LŠST Vytauto Didžiojo Šaulių Rinktinė iš Chicagos, Ill., per S. Cecevičienę DARBININKUI paskyrė 20 dol. Administracija dėkoja.

Mišios už a.a. Paulinos Melvidienės vėlė jos 6 mėnesių nuo mirties proga bus gegužės 5 d. 12:15 Apiešimo parapijos bažnyčioje. Melvidienė mirė Lietuvoje. Mišias užprašė jos duktė Valerija Kazlauskienė ir sūnus Melvydas.

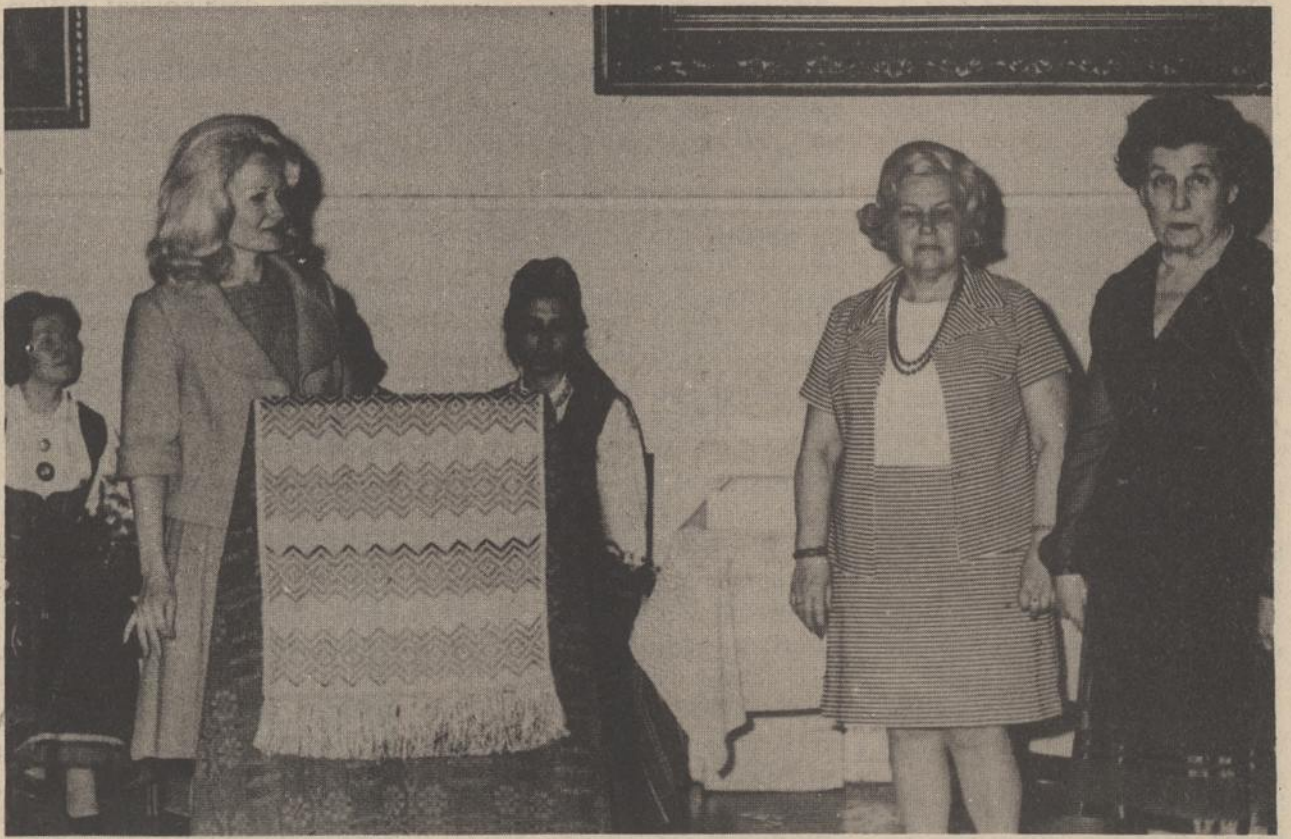
Už a.a. Paulinos Melvidienės vėlė mišios bus aukojamos gegužės 14, antradienį, 9 val. pranciškonų koplyčioje Brooklyne. Užprašė dukterė Valerija Kazlauskienė.

Gabrielius Matusėvičius, gyvenęs 57-25 65 St., Maspeth, mirė balandžio 29. Palaidotas iš V. J. Atsimainymo bažnyčios Maspeth gegužės 2 Cypress Hills kapinėse. Kūnas buvo pašarvotas A. Kodis šermeninėje, 63-06 Flushing Ave. Maspeth. Paliko žmoną Prancišką, dvi dukteris: Oną ir Eleną su šeima.

Parduodamas namas Center Moriches, L. I., N. Y., netoli vandens. Geriausia vieta žuvauti, Atlante maudyti ir laivui pastatyti. Prašoma 33,000 dol. Dėl smulkesnių informacijų skambinti vakarais (516) 261-6219. Dėl apžiūrėjimo vietoje skambinti visą laiką (516) 878-1454.

Cypress Hills N. sekcijoje parduodamas 2 šeimų mūrinis namas, gražiai įrengtas rūšys, kietos baseinas, elektra 220. Prie gero susisiekimo ir už prieinamą kainą. Tel. 647-3820.

Cypress Hills rajone inuomojamas 6 kambarių butas. Gera vieta, netoli AP ir Bohack didelės krautuvės. Ramioji vietoj, pageidaujama senesnio amžiaus žmonės be mažų vaikų. Nuoma nebrangi. Adresas: 3432 Fulton St., Cypress Hills, Brooklyn, N. Y. Onar F. Skwar.

Pabaltijo Moterų Tarybos šventėje balandžio 28 vengrų salėje. Prie pulsto stovi lietuvių delegacijos pirmininkė Regina Rūta Žymantaitė, toliau į d. Aldona Rygelytė, Mrs. H. Ozolins — latvė ir Mrs. M. Jurma — estė. Nuotr. L. Tamošaičio

New Yorko lietuvių tautinių šokių grupė, vadovaujama J. Matulaitienės, balandžio 21 dalyvavo Jersey City State College, Rytų Europos Kultūros Klubu suruoštame muzikos ir šokių festivalyje. Džiugu pastebėti, kad lietuvių grupė buvo didžiausia ir meniniu atžvilgiu stipriausia, todėl ir publikos buvo labai palankiai ir entuziastingai įvertinta. Šokėjai pašoko: Sukčių, Landutę, Trijų Jonkelių pyne, Oželį, Kepurinę ir Malūną. Šokių apibūdinimus publikai pristatė Aldona Rygelytė. Akordeonu palydėjo Antanas Razgaitis. Tokius festivalius tas pats klubas ruošia kasmet, ir New Yorko LTŠ grupė dalyvavo jau trečią kartą. (D.B.)

Maironio lituanistinės mokyklos 8 skyriaus egzaminai prasidėjo gegužės 11. Tą dieną bus atsakymas raštu į klausimus iš literatūros istorijos ir gramatikos. Taip pat bus ir skaitymo egzaminas.

KAS TIE SVARSTYBŲ DALYVIAI?

LB Woodhaveno apylinkės susirinkime gegužės 10, penktadienį, 7 v. v., Kultūros Židinyje rengiamose svarstybose — AŠ IR LB — dalyvauja aktyvūs įvairiose organizacijose Woodhaveno apylinkės bendruomenininkai: Birutė Lukoševičienė — ateitininkė, Irena Jankauskienė — skautė, Algis Šilbajoris — sportininkas, Algis Norvila — Jaunimo Sąjungos skyriaus organizatorius, Rimas Gedeika kalbės neorganizuoto jaunimo požiūriu, Adolfas Samušis — Maironio lit. mokyklos mokytojas. Svarstybom vadovaus Antanas Razgaitis — Vliko narys.

Svarstybų dalyvis trumpai nušvies, kaip jis asmeniškai ir savo organizacijos požiūriu vertina LB veiklą, norėtų pasiūlyti LB veiklai pagyvinti. Tikimasi, jog į svarstybas įsijungs ir kiti susirinkimo dalyviai. Šitas bus pirmas tokio pobūdžio bandymas apylinkės veiklai pagyvinti. Būtų labai gera ir naudinga, kad Woodhaveno lietuviai suprastų savo tautinę pareigą — gausiai dalyvautų susirinkime.

Susirinkimo ir svarstybų rengėjai laukia visų.

LB NEW YORKO APYGARDOS

SUVAŽIAVIMAS

LB New Yorko apygardos metinis suvažiavimas šaukiamas gegužės 18, šeštadienį, Kultūros Židinyje, 361 Highland Blvd., Brooklyn, N. Y.

Suvažiavime dalyvauja: apygardos valdybos nariai, kontrolės komisija, apylinkių pirmininkai ir valdybos. Taip pat dalyvauja ir apylinkės atstovai, kuriuos išrenka apylinkė po vieną nuo kiekvieno 50 apylinkėje registruotų lietuvių.

Suvažiavimo darbotvarkė. Registracija 9 v. Suvažiavimas atidaromas 10 val. Invokacija. Lie-

tuvos gen. konsulo A. Simučio žodis. JAV ir Lietuvos himnai. Mandatų komisijos kvietimas. Protokolų skaitymas ir priėmimas. Apylinkių pranešimai, apygardos valdybos pranešimai, diskusijos dėl pranešimų. Bendruomeninės veiklos perspektyvos — referatą skaito Vyt. Radzivanas, LB tarybos narys. Simpoziumas tema — LB veikla teorijoje ir praktikoje, diskusijos, klausimai ir sumanymai, suvažiavimo uždarymas.

LB apylinkės New Yorko apygardoje yra šios: Bushwicko apylinkė, pirm. Tėv. Pr. Giedgaudas, OFM; Great Necko apylinkė, pirm. H. Miklas; Manhattan-Bronxo apylinkė, pirm. A. Dėdinas, Maspetho apylinkė, pirm. A. Wytenus; Pirmoji apylinkė, pirm. A. Reventas; Queens apylinkė, pirm. A. Ošlapas; Woodhaveno apylinkė, pirm. A. Balsys.

Apygardos valdybos pranešimus padarys pirm. A. Vakselis ir išdininkas V. Padvarietis. Kontrolės komisijos: A. Reventas, A. Samušis, J. Pumputienė.

MOTERŲ VIENYBĖ

kviečia į

40 METŲ JUBILIEJINĮ BALIŲ

Gegužės 18 d. 7 val. punktualiai

Kultūros Židinio salėje, 361 Highland Blvd. Brooklyn, N. Y.

Įėjimo auka \$12.50 asmeniui

PROGRAMOJE:

Aktorius Henrikas Kačinskas, Solistas Liudas Stukas
Akompanuoja Algirdas Kačanauskas

Šilta vakarienė, butelis šampano ir degtinės ant stalo

Šokių gros "Magnotonės" Gutauskų orkestras

Stalus užsisakyti pas visas "Moterų Vienybės" nares arba Haven Realty (Andrusis) Tel. VI 7-4477, Helen Venis — Tel. VI 6-7433.

Kviečiame visus gausiai atsilankyti ir praleisti linksmai vakarą.

LB WOODHAVENO APYLINKĖS SUSIRINKIMAS

šaukiamas 1974 gegužės 10 d., penktadienį, 7 val. v. KULTŪROS ŽIDINYJE.

Svarbiausias darbotvarkės punktas yra svarstybos —

AŠ IR LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ

Svarstybų prezidiumą sudaro: Birutė Lukoševičienė — ateitininkė, Irena Jankauskienė — skautė, Algis Šilbajoris — sportininkas, Algis Norvila — organizuoto jaunimo atstovas, Rimas Gedeika — atstovas neorganizuoto jaunimo požiūriu, Adolfas Samušis — Maironio lit. mokyklos mokytojas ir Antanas Razgaitis — svarstybų vadovas.

Po svarstybų ir kitų susirinkimo reikalų vyks linksmas pabūlimas prie mūsų šauniosios bendruomenininkės ponios Elenos Mickellūnienės paruoštų vaišių, su lietuviška muzika ir daina.

Bent vieną kartą metuose visi Woodhaveno lietuviai susirinkime kartu! Laukiame svečių ir iš kitų apylinkių.

Apylinkės Valdyba